

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Ministerie van Economische Zaken

1

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

NEN Bouw

t.a.v. 5.1.2.e

Postbus 5059

2600 GD DELFT

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energiemarkt

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door

5.1.2.e

@minez.nl

Ons kenmerk

DGETM-EM / 13166018

Uw kenmerk

8606450059/ 5.1.2.e

Bijlage(n)

Datum - 09 OKT, 2013 -

Betreft Opdrachtverstrekking voor opstellen NPR 9998; Verplichtingnummer:
1300015301 en relatienummer: 118660

Geachte 5.1.2.e,

Hierbij doe ik u 2 exemplaren toekomen van de overeenkomst voor het opstellen van de NPR 9998.

Ik verzoek u vriendelijk een rechtsgeldig door u getekend exemplaar van de overeenkomst binnen veertien dagen na dagtekening van deze brief aan mij terug te zenden, met vermelding van bovengenoemd verplichtingnummer:

Ministerie van Economische Zaken

DG ETM Directie Energiemarkt

t.a.v. 5.1.2.e

Postbus 20401

2500 EK Den Haag

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

5.1.2.e

5.1

Overeenkomst betreffende: Het opstellen van een Nederlandse Praktijkrichtlijn NPR 9998 'Ontwerp en beoordeling van aardbevingbestendig gebouwen in de provincie Groningen, bij nieuwbouw, verbouw en afkeuring', verplichtingnummer: 1300015301 en relatienummer: 118660

PARTIJEN:

1. De Staat der Nederlanden, waarvan de zetel is gevestigd te Den Haag, te dezen vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken namens deze **5.1.2.e**, hierna te noemen: "Opdrachtgever";
2. Stichting Nederlands Normalisatie-Instituut-- NEN Bouw, gevestigd te Delft, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door dr. **5.1.2.e** NEN, hierna te noemen: "Opdrachtnemer";

VERKLAREN TE ZIJN OVEREENGEGOMEN ALS VOLGT:

In deze Overeenkomst is een aantal begrippen met een hoofdletter gebruikt. Aan deze begrippen komt de betekenis toe die hieraan wordt gegeven in artikel 1 van de Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van diensten 2011 (ARVODI-2011).

1. Voorwerp van de Overeenkomst

- 1.1 Opdrachtgever verleent aan Opdrachtnemer opdracht tot het verrichten van Diensten van de globale activiteiten voor het opstellen van de NPR 9998, overeenkomstig de op basis van de door Opdrachtnemer uitgebrachte offerte d.d. 4 september 2013, kenmerk 8606450059/LvK/289/Shm, welke opdracht Opdrachtnemer bij deze aanvaardt, een en ander voor zover daarvan niet in deze Overeenkomst wordt afgeweken.
- 1.2 De navolgende documenten maken deel uit van deze Overeenkomst. Voor zover deze documenten met elkaar in tegenspraak zijn, prevaleert het eerder genoemde document boven het later genoemde:
 1. deze Overeenkomst;
 2. de ARVODI-2011;
 3. de in artikel 1.1 genoemde offerte die aan de opdracht ten grondslag ligt;
- 1.3 De ARVODI-2011, offerteaanvraag en/of de offerte (voor zover onderdeel van de overeenkomst) zijn -ook ongeparafeerd- Bijlagen in de zin van artikel 1.2 ARVODI-2011.

2. Totstandkoming, tijdsplanning of duur van de Overeenkomst

- 2.1 Deze overeenkomst komt tot stand door ondertekening door beide partijen.
- 2.2 De overeengekomen Diensten moeten in concept NPR (1^e fase) uiterlijk op 20 december 2013 voltooid zijn en de NPR in definitieve versie (2^e fase) op 28 maart 2014.

3. Prijs en overige financiële bepalingen

- 3.1 Opdrachtnemer verricht de Diensten op basis van een nacalculatie voor de reguliere werkzaamheden voor maximaal **5.1.2.f** en inclusief reis-, verblijf- en eventuele overige kosten. Opdrachtnemer staat ervoor in dat dit bedrag niet wordt overschreden.

Voor de afkoop van de NPR aardbeving brengt Opdrachtnemer een vast bedrag van **5.1.2.f**

Opdrachtnemer zal maximaal 3 keer tussentijds kunnen declareren tot 80% van het maximale bedrag, voor een bedrag van minimaal **5.1.2.f**. Opdrachtnemer declareert het restant na acceptatie van de definitieve versie van de NPR 9998.

Opdrachtnemer declareert op basis van de werkelijk gemaakte kosten, waaronder werkelijke en noodzakelijke tijdsbesteding tegen het overeengekomen uurtarieven voor de verschillende onderdelen zoals deze vermeld staan in bijlage 'C.2 – Begroting Nationale Bijlage bij Eurocode 8 en NPR 9998'. Genoemde tarieven zijn exclusief BTW en inclusief reis- verblijf- en eventuele overige kosten. De declaratie dient vergezeld te gaan van een urenspecificatie met een omschrijving van de verrichte Diensten en een specificatie van de gemaakte kosten conform deze overeenkomst.

- 3.2 Uitdrukkelijk wordt bepaald dat, indien voor (een deel van) de Diensten geen vrijstelling van BTW blijkt te bestaan, het BTW bedrag niet ten laste komt van Opdrachtgever.

- 3.3 De prijs als bedoeld in artikel 3.1 heeft betrekking op alle door Opdrachtnemer in het kader van deze Overeenkomst te verrichten en uit te voeren Diensten en eventueel daarvoor benodigde materialen.

- 3.4 De overeengekomen tarieven zijn vast en onveranderlijk gedurende de duur van deze Overeenkomst. Bij contractsverlenging kunnen de overeengekomen tarieven telkens na ommekomst van een periode van minimaal 12 maanden en voor het eerst op 1 januari van het daaropvolgende kalenderjaar, worden gewijzigd met een percentage welk gelijk is aan door het Centraal bureau voor de Statistiek (CBS) in het Statistisch Bulletin in januari gepubliceerde ontwikkeling cao-lonen en contractuele loonkosten. (procentuele mutatie t.o.v. dezelfde periode een jaar eerder) Voor contractuele loonkosten per uur, inclusief bijzondere beloningen, in de zakelijke dienstverlening, kan men zich baseren op de maand december uit het voorgaande kalenderjaar (zie www.cbs.nl).

- 3.5 In afwijking van hetgeen in artikel 14.2 van de ARVODI-2011 is bepaald over elektronisch factureren, zendt Opdrachtnemer de factuur/facturen op papier aan Opdrachtgever. Opdrachtnemer zendt de factuur/facturen onder vermelding van bovengenoemd verplichtingnummer naar het factuuradres:

Ministerie van Economische Zaken
t.a.v. Financiële Diensten en Administratie

Team **Programma**, contactpersoon **5.1.2.e**

Postbus 16180

2500 BD Den Haag

Wanneer het de eindfactuur betreft dient dit op de factuur te worden vermeld.

Indien een factuur aan een afwijkend adres binnen het ministerie van Economische Zaken wordt gericht, geldt als ontvangstdatum de datum waarop de factuur op het juiste factuuradres is binnengekomen. Onjuiste adressering leidt derhalve tot een vertraging in de afhandeling van de factuur, welke voor rekening en risico van opdrachtnemer komt. Het nalaten van het vermelden van het verplichtingsnummer kan er toe leiden dat de factuur niet in behandeling wordt genomen.

3.6 Alle aan Opdrachtnemer toekomende bedragen worden overgemaakt op rekeningnummer **5.1.2.e** van Opdrachtnemer.

4. Contactpersonen

4.1 Contactpersoon van Opdrachtgever is de behandelaar van deze overeenkomst, contactpersoon van Opdrachtnemer is **5.1.2.e**

4.2 In afwijking van het bepaalde in artikel 8.2 ARVODI-2011 binden de genoemde contactpersonen partijen niet.

5. Uitvoering

5.1 Indien de Diensten worden verricht ten kantore van Opdrachtgever verleent hij het personeel van Opdrachtnemer toegang tot de plaats waar de Diensten worden verricht, en stelt hij dit personeel in Staat de Diensten onder de bij die partij gebruikelijke arbeidsomstandigheden te verrichten gedurende de regulier geldende kantoortijden.

6. Van toepassing zijnde Voorwaarden

6.1 Op deze Overeenkomst zijn uitsluitend van toepassing de "Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van Diensten 2011 (ARVODI-2011)", voor zover daarvan in deze Overeenkomst niet wordt afgeweken. Eventueel door Opdrachtnemer of door zijn brancheorganisatie gehanteerde algemene of bijzondere voorwaarden zijn uitdrukkelijk van deze opdracht uitgesloten. De ARVODI-2011 zijn reeds in het bezit van partijen en kunnen via www.rijksoverheid.nl/ministeries/ez/contact-met-ez/zaken-doen-met-ez worden geraadpleegd.

6.2 In afwijking van artikel 4, eerste en vijfde lid ARVODI-2011, wordt 'een termijn van 10 Werkdagen' vervangen door 'een termijn van 20 Werkdagen'.

6.3 Bij schending van de geheimhoudingsverplichtingen die ingevolge artikel 11 ARVODI-2011 op hem en zijn personeel rusten, is Opdrachtnemer aan Opdrachtgever een boete verschuldigd van € 50.000,- per gebeurtenis.

- 6.4 In afwijking van het bepaalde in artikel 14, vierde lid, ARVODI-2011, behoeven in geval van meerwerk de authentieke bescheiden ter specificatie van de aard en omvang van de verrichte meerwerkzaamheden slechts op verzoek van Opdrachtgever overgelegd te worden en kan worden volstaan met kopieën.
- 6.5 Artikel 16 en artikel 25.3 ARVODI-2011 zijn niet van toepassing.
- 6.6 1. De in artikel 19.3 ARVODI-2011 bedoelde aansprakelijkheid is, per gebeurtenis, beperkt tot een bedrag van:
- € 150.000,- voor opdrachten waarvan de waarde kleiner is dan of gelijk aan € 50.000,-;
 - € 300.000,- voor opdrachten waarvan de waarde meer is dan € 50.000,- maar kleiner dan of gelijk aan € 100.000,-;
 - € 500.000,- voor opdrachten waarvan de waarde meer is dan € 100.000,- maar kleiner dan of gelijk aan € 150.000,-;
 - € 1.500.000,- voor opdrachten waarvan de waarde meer is dan € 150.000,- maar kleiner dan of gelijk aan € 500.000,-;
 - € 3.000.000,- voor opdrachten waarvan de waarde meer is dan € 500.000,-.
2. De beperking van de aansprakelijkheid als hiervoor bedoeld komt te vervallen:
- a. ingeval van aanspraken van derden op schadevergoeding ten gevolge van dood of letsel;
 - b. indien sprake is van opzet of grove schuld aan de zijde van Opdrachtnemer of diens personeel;
 - c. in geval van schending van intellectuele eigendomsrechten als bedoeld in artikel 23 ARVODI-2011.
- 6.7 In aanvulling op artikel 23 ARVODI-2011 geldt dat tot de resultaten van de Diensten ook behoren de in het kader van de opdracht gegenereerde onderliggende informatie, zoals o.a. berekeningen, methodieken en onderzoeksrapportages. Opdrachtnemer verstrekt deze informatie op eerste verzoek van Opdrachtgever in zodanige vorm dat Opdrachtgever en derden in opdracht van Opdrachtgever, deze bij eventuele vervolgoedragen kunnen gebruiken en/of toepassen.
- 6.8 In aanvulling op artikel 23 ARVODI-2011 geldt met betrekking tot publicatie dat uitsluitend Opdrachtgever bevoegd is om (delen van) de rapportage openbaar te maken. Indien Opdrachtgever daartoe besluit, vermeldt hij daarbij Opdrachtnemer als uitvoerend bureau. Indien Opdrachtgever gelijktijdig met de publicatie van het eindrapport een toelichting of commentaar daarop openbaar wil maken, pleegt hij daarover voorafgaand overleg met Opdrachtnemer.
- 6.9 In aanvulling op artikel 23 ARVODI-2011 geldt dat Opdrachtnemer de door de Diensten verkregen gegevens voor wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijk onderwijs mag gebruiken, met uitzondering van privacygevoelige gegevens. Bij twijfel daarover treedt Opdrachtnemer vooraf in overleg met Opdrachtgever. Indien Opdrachtgever besluit de prestaties niet te publiceren, kan Opdrachtnemer aan Opdrachtgever schriftelijk verzoeken de prestaties in eigen beheer te mogen uitgeven. Deze toestemming dient schriftelijk te worden

gegeven en wordt niet zonder redelijke grond geweigerd. Opdrachtgever kan aan het verlenen van deze toestemming voorwaarden verbinden.

- 6.10 In tegenstelling van het verzoek in uw offerte blijft artikel 18 van de ARVODI onverminderd van toepassing. Dit omdat oplevering op genoemde data voor de Opdrachtgever van zeer groot belang is. Alvorens Opdrachtgever zich beroept op artikel 18, zullen beide partijen met elkaar in overleg treden in redelijkheid en billijkheid.
- 6.11 Artikel 19 (aansprakelijkheid) wordt uitgebreid met "Opdrachtnemer is slechts aansprakelijk voor directe schade van Opdrachtgever die het rechtstreekse gevolg is van een aan Opdrachtnemer verwijtbare tekortkoming in de uitvoering van haar verplichtingen tot ten hoogste twee keer het bedrag dat Opdrachtgever voor de uitvoering van de (deel)opdracht heeft betaald. Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor andere dan de hierboven genoemde schade zoals indirecte schade en gevolgschade.
- 6.12 Artikel 19.3 en 19.4 blijven onverminderd van kracht.

7. Integriteitsverklaring

- 7.1 Opdrachtnemer verklaart dat hij ter verkrijging van de opdracht personeel van Opdrachtgever generlei voordeel heeft geboden, gegeven, doen aanbieden of doen geven. Hij zal dat ook niet alsnog doen teneinde personen in dienst van Opdrachtgever te bewegen enige handeling te verrichten of na te laten.
- 7.2 Onder verwijzing naar Artikel 11 Geheimhouding van de ARVODI geldt voor het project leefbaarheid de vertrouwelijkheidsstatus. Dit geldt ook voor de door opdrachtnemer gecontracteerde onderaannemers. Het ministerie van Economische Zaken gaat niet akkoord met het beperken van de geheimhoudingsverplichting.

8. Gebruikrecht

- 8.1 In afwijking van artikel 23.1 ARVODI-2011, verstrekt opdrachtnemer aan opdrachtgever ten aanzien van de resultaten van de Diensten, met name ten aanzien van NPR 9998:2014, een allesomvattend gebruikrecht. Opdrachtgever ontvangt dit gebruikrecht tegen betaling, vastgelegd in een nadere overeenkomst.

9. Slotbepalingen

- 9.1 In aanvulling op artikel 21 ARVODI-2011 geldt dat in alle gevallen van voortijdige beëindiging van deze Overeenkomst Opdrachtgever van Opdrachtnemer kan verlangen dat deze de Diensten op een zodanige wijze afrondt en de resultaten zodanig overdraagt aan Opdrachtgever of een door hem aan te wijzen derde, dat onbelemmerde voortzetting van de opdracht mogelijk is.

9.2 Afwijkingen van deze Overeenkomst zijn slechts bindend voor zover zij uitdrukkelijk tussen partijen schriftelijk zijn overeengekomen.

9.3 Door ondertekening van deze Overeenkomst vervallen alle eventueel eerder door partijen gemaakte mondelinge en schriftelijke afspraken omtrent de hierbij overeengekomen Diensten.

Aldus op de laatste van de twee hierna genoemde data overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Den Haag, d.d.
De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

Delft, d.d.
NEN,

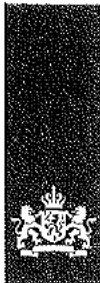
5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Nederlands Normalisatie instituut
t.a.v. **5.1.2.e**
Postbus 5059
2600 GB DELFT

Inkoop Uitvoering Centrum EZ

Bezoekadres
Mandemaat 3
9405 TG Assen
www.rijksoverheid.nl/eleni

Postadres
Postbus 322
9400 AH Assen

Behandeld door
5.1.2.e 5.1.2.e
@rvo.nl

Datum 1 september 2016
Betreft Offerteaanvraag actualisatie van NPR 9998

Ons kenmerk
<<Invullen>>

Uw kenmerk
<<Invullen>>

Geachte **5.1.2.e**

Hierbij nodig ik u uit om een nieuwe offerte uit te brengen voor de actualisatie van NPR 9998.

Aanleiding

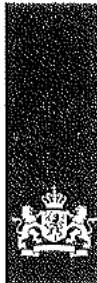
Sinds het begin van 2015 wordt door twaalf Groninger gemeenten in het aardbevingsgebied, de provincie Groningen en de Rijksoverheid gewerkt aan het versterken van woningen om de veiligheid en leefbaarheid te verbeteren. Hans Alders geeft vanuit de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) leiding aan dit samenwerkingsverband.

Op 4 november 2015 heeft de Nationaal Coördinator Groningen het meerjarenprogramma gepresenteerd. Hierin zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

- versterken van de regionale economie;
- herstel en versterking;
- vergroten leefbaarheid en duurzaamheid;
- behouden Groninger identiteit.

Een belangrijke bouwsteen voor de uitvoering van het Meerjarenprogramma is de op 18 december 2015 gepubliceerde NPR 9998 'ontwerp en beoordeling van aardbevingsbestendige gebouwen bij nieuwbouw, verbouw en afkeuren – geïnduceerde aardbevingen'.

Inmiddels is een verdere verfijning en optimalisatie van de huidige NPR mogelijk op basis van nieuwe kennis en inzichten. Een actualisatie is gewenst, omdat bijna alle trajecten rondom het versterken van bouwwerken in meer of mindere mate afhankelijk zijn van deze richtlijn.

Beschrijving van de opdracht

De opdracht betreft het actualiseren van NPR 9998 op basis van de vernieuwde kennis en inzichten, inclusief technisch inhoudelijke ondersteuning rondom de in de NPR 9998 opgenomen, en nader op te nemen, onderwerpen.

Als functionele eis wordt gesteld dat de geactualiseerde versie van de NPR in de bouwpraktijk aantoonbaar moet leiden tot een nauwkeuriger ontwerp en beoordeling van aardbevingsbestendige gebouwen bij o.a. nieuwbouw, verbouw en het afkeuren van gebouwen in een gebied met geïnduceerde aardbevingen. De opdrachtnemer dient - naast het uitvoeren van de opdracht - aan te tonen dat onzekerheid in kennis is afgenomen, door expliciet te maken welke veiligheidsfactoren zijn gewijzigd en welke extra kennis is opgenomen.

Randvoorwaarden en leverdatum

De opdracht zal aanvangen direct na gunning en eindigt van rechtswege na uitvoering van alle diensten en betaling door de Nationaal Coördinator Groningen.

5.1.2.b

5.1.2.b

Bij eventuele inflatiecorrecties, zal de indexering van het Centraal Plan Bureau van toepassing zijn.

U wordt gevraagd per module aan te geven welke termijn mogelijk is, waarbij de Nationaal Coördinator Groningen de tussenproducten zo snel mogelijk ontvangt. Alle producten dienen in ieder geval voor 1 december 2017 opgeleverd te zijn. Afwijking hiervan is alleen mogelijk als partijen een herziene opleverdatum schriftelijk zijn overeengekomen.

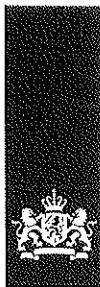
Het niet voldoen aan een of meer eisen, betekent dat uw offerte terzijde wordt gelegd en niet voor gunning in aanmerking komt.

Inhoud van offerte

U wordt gevraagd een offerte uit te brengen voor de beschreven opdracht, die modulair is opgesteld, met een onderscheid in een actualisatie van essentiële- en additionele onderdelen, waarbij u aangeeft wanneer (tussen)producten worden opgeleverd. Het staat u vrij om in uw offerte extra modules aan te bieden of deze modules nader in te vullen. Een afweging zal worden gemaakt over welke modules ten uitvoer worden gebracht.

Modules die in ieder geval in uw offerte moeten worden opgenomen betreffen:

- De toepassingsmogelijkheden van vier verschillende methoden (twee lineair, twee niet-lineair) moeten verhelderd en expliciet gemaakt worden. Welke berekeningsmethode is in welke situatie bruikbaar? Expliciet moet gemaakt worden hoe sonderingen betrokken kunnen worden in de rekenmethodes. Hoe kan voor deze methoden betrouwbare input verkregen kan worden en welke beperkingen zijn er?
- Waar op basis van de huidige kennis verweking een rol kan spelen en hoe de onzekerheden in de huidige bepalingsmethodiek verkleind kunnen worden.
- Het verhelpen van onduidelijkheden in definities van niet-constructieve vallende objecten, inclusief opname van een methode om te bepalen of er veiligheidsrisico's zijn ten aanzien van niet-constructieve vallende objecten en waarmee deze te betrekken zijn in de berekeningen.
- Een adviesrapport over in hoeverre schadepreventie momenteel is opgenomen in de NPR, of de NPR een instrument is om dat te doen en zo ja op welke wijzen schadepreventie mogelijk(erwijze in de toekomst in de NPR kan worden opgenomen.

- Mogelijkheden voor het aanbieden van communicatiemiddelen waaronder cursussen over de NPR.
- Een internationale review van de NPR.

Per module wordt een plan van aanpak verwacht, met daarin:

- de op te leveren resultaten;
- de verwachte meerwaarde van deze resultaten voor de NPR;
- de te hanteren methodiek;
- de daarbij uit te voeren activiteiten, inclusief een tijdsplanning waarbij de Nationaal Coördinator Groningen de tussenproducten zo snel mogelijk ontvangt;
- wie daarbij betrokken zijn (zowel persoon als instantie);
- de te verwachten kosten, waarbij een link wordt gelegd met taakgroepen;
- potentiële risico's;
- de te nemen beheersmaatregelen om deze risico's te beperken;
- welke onderaannemers betrokken worden bij de uitvoering van de modules.

Ik verzoek u de modules afzonderlijk in uw offerte te begroten.

Proces, termijnen en beheersbaarheid

In de offerte wordt een volledige projectplanning verwacht, inclusief een kritiek pad die haalbaar is binnen de gestelde uitvoeringsperiode en leverdatum.

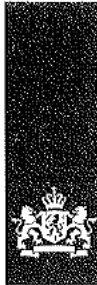
Tussentijd moet de opdrachtgever actief betrokken worden en maandelijks geïnformeerd worden aan de hand van een 'stoplichtmodel' met daarin de totale projectplanning (inclusief kritiek pad), de financiële stand van zaken, eventuele te voorzien risico's en voorstellen voor te treffen beheersmaatregelen. In de offerte wordt een voorstel verwacht voor dit proces waarmee de opdrachtgever sturing kan behouden op het proces. Ook moet een voorbeeld worden opgenomen van een dashboard welke maandelijks aan de contactpersoon van de NCG wordt verzonden met daarin opgenomen de status van de modules (loopt deze nog in planning en zo niet welke beheersmaatregelen worden genomen om binnen de planning te blijven?).

Overige in de offerte op te nemen aspecten

In zijn algemeenheid wordt daarnaast gevraagd:

- De contactpersonen bij de uitvoering van deze opdracht.
- Een overzicht van de namen, functies en relevante kennis/ervaring/competenties van de in te zetten deskundigen. Tevens geeft u aan wat de beoogde rol- of taakverdeling van de betreffende deskundigen op deze opdracht wordt.
- Een raming van het aantal uren met bijbehorende uurtarieven (het uurtarief mag de Balkenendenorm niet overschrijden), per activiteit/fase/medewerker. Tevens geeft u de maximum totaalprijs (exclusief en inclusief btw) voor uitvoering van de opdracht. U zult vergoed worden voor de werkelijk gemaakte uren, tot ten hoogste deze maximum totaalprijs.
- Mede gelet op uw inspanningen om Maatschappelijk Verantwoord te Ondernemen en de inspanningen om de werkgelegenheid in het gebied te versterken hecht de Nationaal Coördinator Groningen er waarde aan dat u een voorstel op neemt op welke wijze u een bijdrage kan leveren aan projecten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Voor de gehele offerte geldt dat alle bedragen als maximum bedragen worden geformuleerd inclusief BTW.

Communicatie

Alle communicatie met betrekking tot dit offertetraject dient te verlopen via **5.1.2.e**, bereikbaar via **5.1.2.e @rvo.nl**, inkoop- en contractmanager bij het Inkoop Uitvoering Centrum. Uw vragen of opmerkingen kunt u ook aan deze persoon richten.

Als u een klacht over dit offertetraject heeft, dan kunt de klachtenprocedure opvragen bij: **5.1.2.e @minez.nl**. Uw klacht kunt u conform de in die procedure vermelde wijze, ook via genoemd mailadres indienen.

Indiening van de offerte

Uw offerte dient uiterlijk 30 september 2016 te zijn ingediend. U stuurt uw offerte naar: **5.1.2.e @rvo.nl**

Beoordeling van de offerte

Na ontvangst van de offerte zal de beoordeling hiervan plaats vinden op basis van:

- de hoogte van de geoffreerde prijs/tarief;
- de kwaliteit van uw plan van aanpak;
- de kwaliteit van de door u in te zetten deskundigen;
- de beoogde planning;
- de mate waarin u mogelijke risico's tracht te beheersen;
- de mate waarin aan de doelstelling van de Nationaal Coördinator Groningen wordt voldaan om ook de lokale economie te stimuleren.

Opdrachtgever streeft er naar om de beoordeling van de offerte 14 oktober 2016 te hebben afgerond. Hierbij behoud opdrachtgever het recht om de offerte op onderdelen nader met u te bespreken.

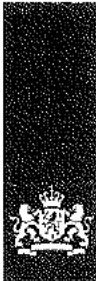
Van toepassing zijnde voorwaarden

Op de te verlenen opdracht zijn de Algemene Rijksvoorwaarden 2014 (ARVODI 2014) van toepassing. Deze algemene voorwaarden zend ik u hierbij toe (zie bijlage). Eventueel door u gehanteerde (algemene) voorwaarden zijn niet van toepassing.

Eventuele opmerkingen en/of (wijzigings)voorstellen op de algemene voorwaarden, dient u uiterlijk 16 september 2016 aan de contactpersoon van het Inkoop Uitvoering Centrum (zie 'communicatie') kenbaar te maken.

Aan dit offerteverzoek kunt u geen rechten ontlenen op vergoeding van offertekosten of op het verkrijgen van de opdracht.

Opdrachtgever behoudt zich het recht voor om tot het moment van verstrekken van de opdracht, het offertetraject geheel of gedeeltelijk, tijdelijk of definitief te stoppen. U heeft in een dergelijke situatie geen recht op vergoeding van enigerlei kosten gemaakt in het kader van dit offertetraject.

Door het indienen van een offerte verklaart u te voldoen aan alle in deze offerteaanvraag gestelde eisen en akkoord te gaan met alle hierin gestelde voorwaarden en condities. Indien u hiervan afwijkt, kan dit leiden tot terzijde leggen van uw offerte. Uw offerte komt in dat geval niet voor gunning van de opdracht in aanmerking.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Projectplan

Technische bepalingsmethoden robuustheid tegen aardbevingen 2016

Voorstel voor actualisatie NPR 9998:2015

30 september 2016

NEN

Vlinderweg 6

2623 AX Delft

Postbus 2600 GB Delft

+31 5.1.2.e

5.1.2.e [@nen.nl](mailto:5.1.2.e@nen.nl)

www.nen.nl/aardbevingen

Inhoud

1	Introductie	7
2	Dienstverlening NEN	9
2.1	Algemeen	9
2.2	Voorwaarden/aandachtspunten.....	10
2.2.1	Algemeen	10
2.2.2	Optimale aansluiting bij de publicatiecyclus met een groene groeiversie	11
2.2.3	Planning en risicomanagement.....	11
2.2.4	Bijdrage MVO / Economie.....	13
3	Actualisatie NPR 9998.....	15
3.1	Management, coördinatie, kwaliteitsborging en draagvlak.....	15
3.2	Basismodul 1: Voortgangsbepaling en standpuntbepaling	17
3.2.1	Taakstelling	17
3.2.2	Tijdsplanning en deliverables.....	17
3.2.3	Werkgroepsamenstelling	18
3.2.4	Specifieke risico's en beheersmaatregelen.....	18
3.2.5	Kosten	19
3.3	Basismodul 2: Overzicht, technische afstemming, coherentie en veiligheidsfilosofie.....	19
3.3.1	Taakstelling	19
3.3.2	Tijdsplanning, deliverables en milestones	20
3.3.3	Taakgroepsamenstelling	21
3.3.4	Specifieke risico's en beheersmaatregelen.....	21
3.3.5	Kosten	21
3.4	Modul 1: Rekenkundige bepaling van de weerstand van gebouwen tegen aardbevingen en mogelijke verbetering.....	22
3.4.1	Taakstelling	22
3.4.2	Resultaten	22
3.4.3	Stappen en activiteiten	23
3.4.4	Planning activiteiten, deliverables en milestones.....	23
3.4.5	Taakgroepsamenstelling	24
3.4.6	Specifieke risico's en beheersmaatregelen.....	25
3.4.7	Kosten	25
3.5	Modul 2: Verweking.....	25
3.5.1	Taakstelling	25
3.5.2	Resultaten	26
3.5.3	Stappen en activiteiten	26
3.5.4	Planning activiteiten, deliverables en milestones.....	27
3.5.5	Taakgroepsamenstelling	28

3.5.6	Specifieke risico's en beheersmaatregelen.....	28
3.5.7	Kosten	28
3.6	Moduul 3: Vallende objecten.....	29
3.6.1	Taakstelling	29
3.6.2	Resultaten	29
3.6.3	Stappen en activiteiten	29
3.6.4	Planning activiteiten, deliverables en milestones.....	30
3.6.5	Taakgroepsamenstelling	31
3.6.6	Specifieke risico's en beheersmaatregelen.....	31
3.6.7	Kosten	31
3.7	Moduul 4: Internationale review	31
3.7.1	Taakstelling	31
3.7.2	Resultaten	32
3.7.3	Stappen en activiteiten	32
3.7.4	Planning activiteiten, deliverables en milestones.....	33
3.7.5	Samenstelling reviewcommissie	33
3.7.6	Specifieke risico's en beheersmaatregelen.....	34
3.7.7	Kosten	34
3.8	Moduul 5: opstellen position paper schadepreventie.....	34
3.8.1	Taakstelling	34
3.8.2	Resultaten	35
3.8.3	Stappen en activiteiten	35
3.8.4	Planning activiteiten en deliverables	35
3.8.5	Samenstelling team.....	36
3.8.6	Specifieke risico's en beheersmaatregelen.....	36
3.8.7	Kosten	36
4	Cursussen, communicatie en informatieverstrekking	37
4.1	Cursussen	37
4.1.1	Taakstelling	37
4.1.2	Kosten driedaagse technische training in 2017 voor constructeurs.....	38
4.1.3	Kosten ééndaagse training in 2017 voor o.a. beleidsmakers	38
4.2	Inzet NEN Communicatieafdeling	39
4.3	Bijeenkomsten en workshops met gebruikers van de NPR	39
5	Aanvullende optionele activiteiten.....	41
5.1	Weerstand van gebouwen tegen seismische belasting.....	41
5.1.1	Taakstelling	41
5.1.2	Resultaten	42
5.1.3	Stappen en activiteiten	42

5.1.4	Planning activiteiten, deliverables en milestones.....	42
5.1.5	Taakgroepsamenstelling	43
5.1.6	Specifieke risico's en beheersmaatregelen.....	43
5.1.7	Kosten	43
5.2	Verkennde risico-inventarisatie aardbevingen in relatie tot infrastructuur en gebouwgebonden installaties verbonden met de infrastructuur.....	43
5.2.1	Achtergrond	43
5.2.2	Onderzoeksvoorstel	44
5.2.3	Verwachte resultaten.....	44
5.2.4	Planning activiteiten, deliverables en milestones.....	45
5.2.5	Kosten	45
5.3	Bepaling seismische krachten op gebouwen en alternatieve presentatiewijzen aardbevingsbelasting	45
5.3.1	Taakstelling	45
5.3.2	Resultaten	47
5.3.3	Stappen en activiteiten	47
5.3.4	Planning activiteiten, deliverables en milestones.....	47
5.3.5	Taakgroepsamenstelling	48
5.3.6	Specifieke risico's en beheersmaatregelen.....	48
5.3.7	Kosten	49
5.4	Pilot review catalogus/expert systeem.....	49
5.4.1	Taakstelling	49
5.4.2	Taakgroepsamenstelling	50
5.4.3	Kosten	50
5.5	Verdieping verweking	50
5.5.1	Algemeen	50
5.5.2	Proeven gelaagde grond	51
5.5.3	Overzichtskaarten verweking.....	52
5.5.4	Proef nabootsing van verweking	52
5.5.5	Workshop verweking	53
5.6	Harmonisatie NLTHA.....	53
5.7	Aanvullende cursussen	54
5.7.1	Verdiepingscursussen in 2017	54
5.7.2	Herhalingscursussen in 2018	54
5.8	Ondersteuning NCG begin 2018 m.b.t. vraagbehandeling	55
6	Kostensamenvatting	57

Bijlagen

- Bijlage I. 5.1.2.f
- Bijlage II. Statuten en Huishoudelijk Reglement
- Bijlage III. Zelfverklaring ISO 26000 en onderbouwing
- Bijlage IV. 5.1.2.e

1 Introductie

NEN is in Nederland het kennisnetwerk voor normontwikkeling en normtoepassing op nationaal en internationaal niveau. Samen met de bij NEN aangesloten partijen wordt kennis van markt en technologische ontwikkelingen gebundeld en vertaald in toepasbare afspraken. Deze bevorderen o.a. innovatie, veiligheid en duurzaamheid. Door de manier waarop NEN het totstandkomingsproces van deze afspraken inricht ontstaat in de markt een groot draagvlak voor het eindresultaat.

Normen beschrijven, gebruikmakend van de laatste stand der techniek, methoden om te garanderen dat aan de geldende eisen ten aanzien van kwaliteit en veiligheid wordt voldaan. Ze ontsluiten daarmee op een éénduidige wijze de opgebouwde kennis voor de eindgebruiker. Het kan dan bijvoorbeeld gaan over het uitvoeren van proefnemingen, het ontwerpen en vervaardigen van producten, het leveren van diensten, of het berekenen van de constructieve draagkracht van een gebouw. Normen worden voorafgaand aan hun definitieve vaststelling publiekelijk op economische en technische implicaties getoetst. Normen worden dan ook breed gedragen in het maatschappelijk en economisch verkeer.

Ten aanzien van aardbevingsbelastingen zijn een zestal Europese normbladen beschikbaar in de, grotendeels door het Nederlandse Bouwbesluit 2012 aangestuurde normenserie met de naam "Eurocodes". Deze normenserie moet, om nationaal te kunnen worden gehanteerd, worden voorzien van nationale bijlagen met input-waarden voor de lokale aardbevingscondities en eisen ten aanzien van veiligheid. Gebruikmakend van deze NEN-EN 1998-normenserie is vooruitlopend hierop een Nederlandse Praktijkrichtlijn (NPR 9998) opgesteld specifiek voor gebouwen.

Technische inzichten ontwikkelen zich relatief snel in het voor Nederland nieuwe vakgebied "Aardbevingen". Om de partijen die betrokken zijn bij het aardbevingsvraagstuk adequaat te kunnen assisteren bij vraagstukken ten aanzien van "de versterkingsopgave", te weten nieuwbouw, verbouw en het beoordelen van bestaande bouw, is het belangrijk dat normalisatie op dit gebied voortgang vindt. Dit moet resulteren in updates van onder andere NPR 9998, zodat breed gedragen (technische) bepalingsmethoden beschikbaar komen en blijven voor het oplossen van deze vraagstukken.

Met dit document doet NEN u, conform verzoek, een (modulair opgebouwde) aanbieding ten behoeve van normalisatie, advies en technisch inhoudelijke ondersteuning rondom het onderwerp aardbevingen, met als doel te komen tot een actualisatie van NPR 9998, het delen van kennis door middel van cursussen en bijeenkomsten, het uitvoeren van een pilot voor het reviewen van de catalogusaanpak en het uitvoeren van proeven rondom het onderdeel verweking. In de aanpak volgt NEN vanzelfsprekend de offerteaanvraag hetgeen betekent dat het onderwerp weerstand van gebouwen tegen seismische belasting geen onderdeel uitmaakt van het basisdeel van dit voorstel. NEN wil echter nadrukkelijk het belang aangeven van dit aspect en heeft het plan van aanpak voor dit specifieke thema daarom als belangrijkste optie opgenomen. Voor de uitwerking van het thema schadepreventie stelt NEN voor om een Position Paper op te stellen.

Opgesteld door:	Beoordeeld door:	Goedgekeurd door:
5.1.2.e		

2 Dienstverlening NEN

2.1 Algemeen

Het Inkoop Uitvoering Centrum EZ (IUC EZ)) heeft gevraagd een offerte op te stellen voor actualisatie van NPR 9998 en aanpalende activiteiten rondom geïnduceerde aardbevingen in Noord-Oost Nederland. In deze offerte wordt daarvoor een publicatie van een eerste 'groene' versie voor commentaar voorzien, gevolgd door een tweede 'groene' versie. Voorzien wordt dat dit op 1 december 2017 gerealiseerd kan worden.

NEN zal deelopdrachten voor nader onderzoek verstrekken aan rapporteurs (subcontractors) ter ondersteuning van de technische invulling van de NPR 9998. Binnen deze opdrachten voor rapporteurs zal desgewenst ook de Nederlandse afvaardiging naar Europese normalisatie gremia worden verzorgd, om zodoende de laatste technische stand van zaken ten aanzien van Europese normvoorschriften mee te kunnen nemen binnen Nederlandse normalisatie activiteiten en, waar mogelijk, vice-versa er voor zorg te dragen dat specifieke, afwijkende aspecten van de Nederlandse problematiek (bijv. spouwmuren), ook geregeld worden in de nieuwe Eurocodes, die naar verwachting medio 2020 zullen worden gepubliceerd.

NEN faciliteert het normalisatieproces en de ontwikkeling van NPR 9998. Normalisatie is een door consensus gedreven proces. Derhalve zal NEN een maandelijks voortgangsoverleg met de NCG initiëren. Daarbij zal NEN zodra zij signaleert dat het voorziene tijdspad in gevaar zou kunnen komen, of zich onvoorziene omstandigheden voordoen, dit zo spoedig mogelijk rapporteren aan de NCG, teneinde mogelijke oplossingen af te stemmen. NEN zal het maandelijks voortgangsoverleg gebruiken om de stand van zaken met betrekking tot alle mogelijke risico's via een dashboard in kaart te brengen en aan te geven welke beheersmaatregelen eventueel nodig zijn.

Het materiaal voor opname of gebruik in normalisatie documenten (NEN-norm, Nationale bijlage, Nationale Praktijkrichtlijn (NPR), etc.) volgt, waar mogelijk, uit eerder gepubliceerd bronmateriaal, zoals wetenschappelijke publicaties en uitgevoerd onderzoek. Het onderzoek om te komen tot deze bronnen kan al dan niet geïnitieerd zijn door de NCG. Waar NEN signaleert dat langdurig en diepgaand onderzoek nodig is om een kennishiaat voor normalisatiedoelinden te beslechten, zal zij dit inbrengen bij de NCG of via een daartoe opgericht platform¹. Van daaruit kunnen de kennishiaten dan bij de juiste partij(en) worden ondergebracht voor onderzoek. De uitkomsten van dit (gepubliceerde) onderzoek moeten daaropvolgend weer worden ingebracht bij het betreffende normalisatiegremium ter verwerking in de norm of het aanverwante product.

Het auteursrecht van de op te leveren NPR berust bij NEN (zie ook par. 2.2). NEN zal desgewenst wederom NPR 9998 vrij toegankelijk stellen voor de eindgebruiker. De ervaring met de NPR 9998 leert dat deze ca. 1100 keer door unieke gebruikers is afgenomen, waar ca. 600 was voorzien. De kosten van het vrij toegankelijk maken van normalisatie-producten is afhankelijk van het aantal beschikbaar te stellen eenheden en de omvang van het product (aantal pagina's).

5.1.2.f

Gezien de grote behoefte aan een Engelstalige versie van de NPR zullen ook gelijklopende Engelse vertalingen worden gemaakt: deze versies zullen voor een gereduceerde afkoopsom vrij ter beschikking worden gesteld.

¹ Afhankelijk van het onderwerp zal dit naar verwachting de coördinator ondergrond, dan wel de coördinator bovengrond zijn.

Voor eventuele overige op te leveren producten zal NEN voorafgaand aan de publicatie een aanbieding doen voor het vrij toegankelijk stellen van het specifieke product.

2.2 Voorwaarden/aandachtspunten

2.2.1 Algemeen

Op deze offerte zijn van toepassing de Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van Opdrachten tot het verrichten van Diensten (ARVODI 2014) met in achtneming van de navolgende bepalingen:

- In afwijking van artikel 21.3 (aansprakelijkheid) geldt: Opdrachtnemer is slechts aansprakelijk voor directe schade van Opdrachtgever die het rechtstreekse gevolg is van een aan Opdrachtnemer verwijtbare tekortkoming in de uitvoering van haar verplichtingen tot ten hoogste een bedrag van 1.000.000,-- euro. Elke aansprakelijkheid van Opdrachtnemer vervalt door het verloop van (5) vijf jaren na de datum waarop de eindfactuur door Opdrachtnemer is verzonden. Aansprakelijkheid voor fouten in de NPR of enig ander document wordt per document expliciet uitgesloten, gezien het feit dat normalisatie plaatsvindt op basis van de kennis van de laatste stand der techniek.
- In afwijking van artikel 24 leden 1, 4 en 5, 6, 7, 8 en 9 (Intellectuele eigendomsrechten) geldt: Normen en Nederlandse Praktijkrichtlijnen zijn intellectueel eigendom van NEN. NEN verzorgt de verspreiding hiervan voor gebruik en toepassing in Nederland. NEN behoudt het intellectuele eigendomsrecht op de te leveren Nederlandse praktijkrichtlijn, dan wel enig ander document, maar draagt na afkoop door opdrachtgever zorg voor gratis verstrekking aan derden via de NEN-webshop.

In de bijlagen wordt een indicatie gegeven van de uit te werken onderwerpen en thema's. Dit is indicatief. In het geval er ten behoeve van de thans voorziene updates andere issues moeten worden opgepakt dan opgenomen in de bijlagen dan zal dit als meerwerk vooraf worden afgestemd met de opdrachtgever.

De eindresultaten van de Diensten worden geleverd door publicatie van een tweetal updates van NPR 9998, in beide gevallen zal dit een 'groene' versie zijn. De streefdatum voor de eerste update ('groene' versie) is een publicatiedatum in mei 2017. De streefdatum voor de tweede update ('groene' versie) is een publicatiedatum op 1 december 2017. Belangrijk hierbij is te realiseren dat normalisatie een op consensusvorming gebaseerd proces is zodat het voor NEN onmogelijk is zich te committeren aan een resultaatsverplichting, derhalve kan NEN alleen een inspanningsverplichting aangaan.

Het principe van consensusvorming is ook meteen de kracht van het normalisatieproces want bij gevormde consensus zal het draagvlak groot zijn. Alle in dit projectplan genoemde data zijn derhalve nadrukkelijk indicatief van aard. Dit neemt niet weg dat van NEN mag worden verwacht dat het proces efficiënt en doelmatig wordt ingericht en geregistreerd. Ondanks dat deze offerte is gebaseerd op een inspanningsverplichting is NEN zich bewust dat bepaalde data zoals genoemd in deze offerte cruciaal zijn voor de NCG en daarop acteren (zie 2.2.1)

Alle in dit plan genoemde bedragen zijn maximum bedragen. Uitgegaan wordt van een jaarlijkse inflatiecorrectie van 1 %. Meer- en minderwerk zal vooraf, zo spoedig mogelijk na signalering, door NEN en NCG worden besproken.

We streven ernaar om uiterlijk 1 november met het project te starten. De planning is hierop gebaseerd. Deze offerte kent verschillende modules die los in opdracht kunnen worden gegeven, waarbij zij aangetekend dat de deadlines in deze offerte gebaseerd zijn op deze startdatum.

Afrekening geschiedt op basis van werkelijk gemaakte kosten. NEN zal regelmatig factureren (zoveel mogelijk elke twee maanden). Indien gewenst door de NCG zal NEN, op de door de NCG vooraf aangekondigde momenten facturen indienen. Deze aanvullende facturatiemomenten zullen ten minste twee weken van tevoren door de NCG worden aangekondigd.

In overleg met de NCG kan NEN tussen de diverse posten en waar nodig over de jaren schuiven en waar nodig (aanvullende) externe deskundigen in huren, voor zover het budget dat toelaat.

NEN signaleert dat NPR 9998 ook gebruikt wordt buiten haar toepassingsgebied, terwijl de NPR specifiek en uitsluitend is opgesteld voor gebouwen. Gebruik van de NPR buiten haar toepassingsgebied kan tot onbetrouwbare resultaten leiden of resultaten die ten onrechte voor juist worden gehouden. NEN adviseert daarnaast mede omwille van de systematiek van de Europese Aanbestedingsrichtlijn, op termijn over te gaan tot het opstellen van nationale bijlagen bij de Eurocode 8-serie (Ontwerp en berekening van aardbevingsbestendige constructies), zoals in het projectplan van september 2013 al is aangegeven. Onderhavige offerte behelst nadrukkelijk geen activiteit om te komen tot nationale bijlagen bij Eurocode 8-serie (NEN-EN 1998-1 t.m. NEN-EN 1998-6), anders dan het monitoren van de ontwikkelingen in het kader van het Europese herzieningstraject t.a.v. Eurocode 8. Ook andersoortige aan aardbevingen gelieerde risico's, zoals beschreven in het initiatiefvoorstel *Aardbevingen in relatie tot infrastructuur en gebouw-gebonden installaties verbonden met de infrastructuur* van 2 november 2015 zijn nadrukkelijk geen onderdeel van de NPR. Dit voorliggende projectplan richt zich nadrukkelijk uitsluitend op NPR 9998 met als toepassingsgebied "beoordeling van de constructieve veiligheid van gebouwen onder aardbevingsbelastingen – geïnduceerde aardbevingen". NEN wil de mogelijkheid wel open houden om gelieerde risico's van aardbevingen in relatie tot infrastructuur in dit voorstel mee te nemen en heeft daarom een optie opgenomen voor een verkennende risico-inventarisatie op dit terrein.

Conform de offerteaanvraag dragen wij er zorg voor dat de tarieven van de sub-contractoren niet boven de Balkenende-norm uitkomen. Over de hoogte van de tarieven van **5.1.2.e** (TNO) is nog discussie (zie mail d.d. 26-9). Tenzij hiervoor een uitzondering mogelijk is, zullen deze tarieven worden aangepast (of er zal gezocht worden naar vervangers).

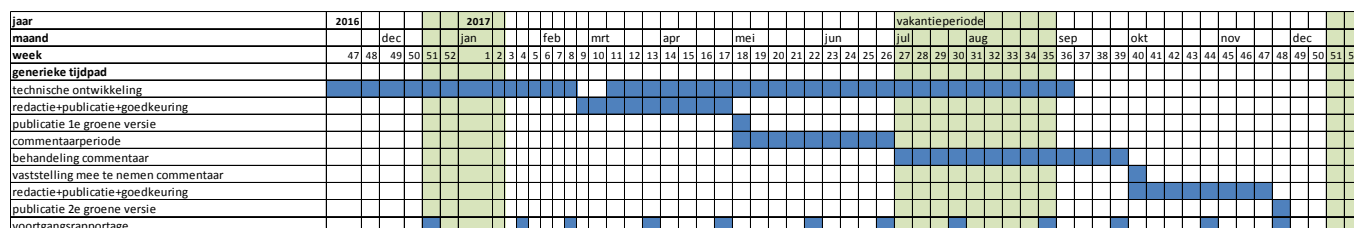
2.2.2 Optimale aansluiting bij de publicatiecyclus met een groene groeiversie

NEN stelt voor om niet te streven naar de oplevering van een definitieve 'witte' versie per 1 december 2017, maar naar een geactualiseerde tweede groene versie op die datum. Deze keuze is gebaseerd op de vraag wat haalbaar is in dit project en hoe optimaal kan worden aangesloten op technische ontwikkelingen, het toetsen van het draagvlak hiervan, de publicatiecyclus en de doelstellingen van de NCG ten aanzien van het gebruik van de NPR. Dit veronderstelt wel dat in mei 2017 door NEN en de NCG in samenspraak vooruitgekeken zal moeten worden naar vervolgactiviteiten in 2018.

2.2.3 Planning en risicomanagement

Gezien het belang voor de regio van het tijdig beschikbaar komen van een geactualiseerde NPR zijn een aantal opleverdata van groot belang voor de NCG. NEN begrijpt dat de NCG in principe halfjaarlijks, te weten op 1 juli en 1 januari, (technische) uitgangspunten vastlegt en van toepassing verklaard in overeenkomsten met andere partijen om haar doelstellingen te kunnen behalen. De NPR maakt onderdeel uit van deze technische uitgangspunten. Derhalve worden in 2017 twee updates (een eerste en tweede groene versie) van de NPR gepubliceerd.

De planning is bijzonder strak, maar wordt als haalbaar ingeschat. Het kritieke pad van het project ziet er als volgt uit:

Figuur 1 – Kritieke pad van het project

Het werk is opgedeeld in nagenoeg onafhankelijke modules, die hierna in dit plan worden beschreven. De voortgang van de activiteiten wordt per moduul in gemonitord. Iedere maand zal een voortgangsrapportage worden opgesteld waarin voor ieder Moduul een dashboard zal worden opgenomen met een korte toelichting en eventuele onderbouwing van acties gericht op bijsturing en/of aanpassing van de planning. Het monitoren van de voortgang vindt plaats op basis van de volgende onderwerpen:

- Planning
- Budget
- Kwaliteit
- Informatie
- Organisatie

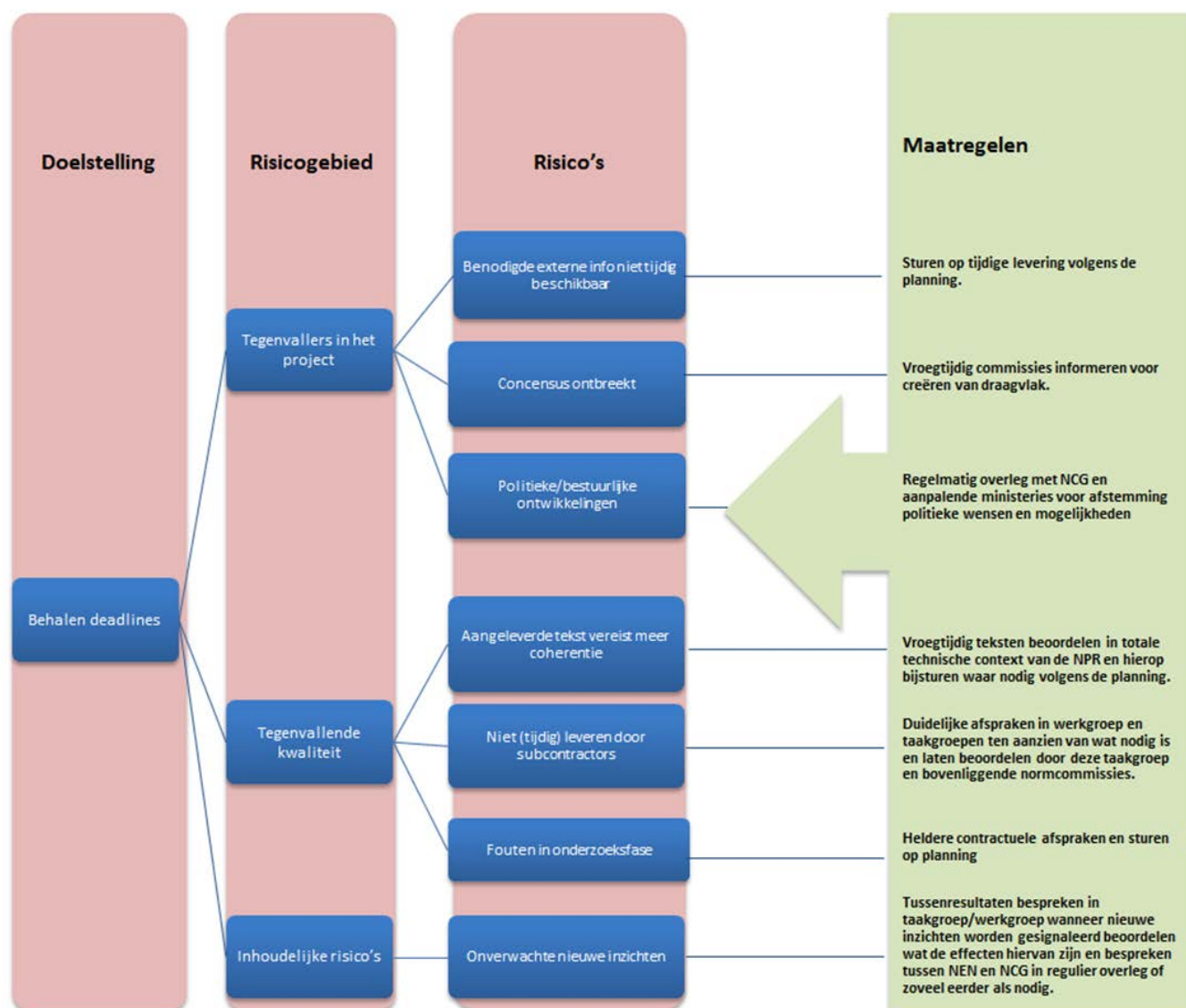
Een voorbeeld van het dashboard waar maandelijks op zal worden gestuurd is gegeven in onderstaand figuur.

Voortgangsrapportage met monitoring dashboard (voorbeeld)					
Aspecten	nov-16	dec-16	jan-17	feb-17	etc..
- Planning					
- Budget					
- Kwaliteit					
- Informatie					
- Organisatie					
- Overige risico's					
Volgens planning					
Bijsturing nodig					
Request for Change nodig					

Figuur 2 – Voorbeeld Monitoring Dashboard, maandelijks aan te leveren per Moduul

Per moduul worden verder in dit plan mogelijke risico's aangegeven. Waar nu al bekend is dat de NCG een sturende rol kan spelen in het ontsluiten van deze kennis, is dit aangegeven. Zodra

NEN signaleert dat dit ook kan optreden voor nu nog niet bekende situaties, dan zal NEN dit zo spoedig mogelijk aan de NCG melden en hier maatregelen op treffen. Voorgesteld wordt dit een vast onderdeel te laten uitmaken van voortgangsrapportage en van de voortgangsgesprekken tussen NEN en de NCG. In onderstaand schema wordt duidelijk gemaakt welke type risico's zich kunnen manifesteren en welke typen beheersmaatregelen daar bij passen.

Figuur 3 – risicomanagement

2.2.4 Bijdrage MVO / Economie

NEN heeft MVO en duurzame inzetbaarheid hoog in het vaandel. Voor MVO heeft NEN een ISO26000 zelfverklaring opgesteld. ISO 26000 heeft alle onderwerpen die bijdragen aan het bevorderen van de sociale, ecologische en economische duurzaamheid (ook wel de "people, planet, profit"-dimensies genoemd) in kaart gebracht. Hiertoe zijn de volgende zeven MVO-kernthema's beschreven die elk één of meerdere MVO-onderwerpen bevatten.

1. Bestuur van de organisatie
2. Mensenrechten
3. Arbeidspraktijk

4. Het milieu
5. Eerlijk zakendoen
6. Klanten- en consumentenangelegenheden
7. Betrokkenheid bij en ontwikkeling van de gemeenschap

In totaal heeft NEN voor deze kernthema's in totaal 37 MVO onderwerpen ingevuld. Zie de betreffende bijlage IV voor de zelfverklaring en het onderliggende document.

Duurzame inzetbaarheid vormt een belangrijk onderdeel van de zelfverklaring. NEN is een van de founders van *Werkwaardig*. Werkwaardig is een zakelijk platform voor werkgevers in de regio Delft dat als doel heeft te kijken hoe mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt kunnen worden geholpen en te leren van elkaars ervaringen op dit punt. Daarnaast heeft NEN een Duurzame inzetbaarheidsscan ontwikkeld met daarin drie pijlers: gezondheid, productiviteit en innovatie.

De doelstellingen van NEN op het gebied van MVO en duurzame inzetbaarheid zullen vanzelfsprekend van toepassing zijn op de eigen medewerkers en faciliteiten van NEN die in het project worden ingezet. Dat geldt ook voor de experts die NEN voor dit project zal inhuren.

Daarnaast zijn bij NEN absoluut de wil en wens aanwezig om een bijdrage te leveren aan de regionale economie van Groningen en NEN zal dan ook binnen het project zoeken naar mogelijkheden om dit zo goed mogelijk te doen. Waar mogelijk zullen bijeenkomsten zoals vergaderingen en cursussen in Groningen worden gehouden. Ook voor de inkoop van diensten (anders dan de inkoop van expertise) en materialen zal NEN zoveel mogelijk het de regio Groningen daarin betrekken.

Het inzetten van experts en anderen uit de regio Groningen ligt wat lastiger. Gezien het academisch gehalte is het lastig te concretiseren op welke wijze een bijdrage kan worden geleverd. NEN streeft er naar om op alle expertiseterreinen de beste experts in te zetten. Dat heeft ertoe geleid dat op voorhand een aantal experts is geselecteerd en is opgenomen in de begroting. Deze experts zijn nationaal en internationaal gerespecteerd om hun kennis en kunde. Voorts hebben zij ervaring met het schrijven en opstellen van normteksten. De overige benodigde experts zullen nader worden geselecteerd. Mocht zich daarbij de mogelijkheid voordoen voor de keuze tussen een expert uit de Groningse regio en een expert van buiten deze regio dan zal bij gelijke kwalificaties de keuze in het voordeel van eerstgenoemde uitvallen.

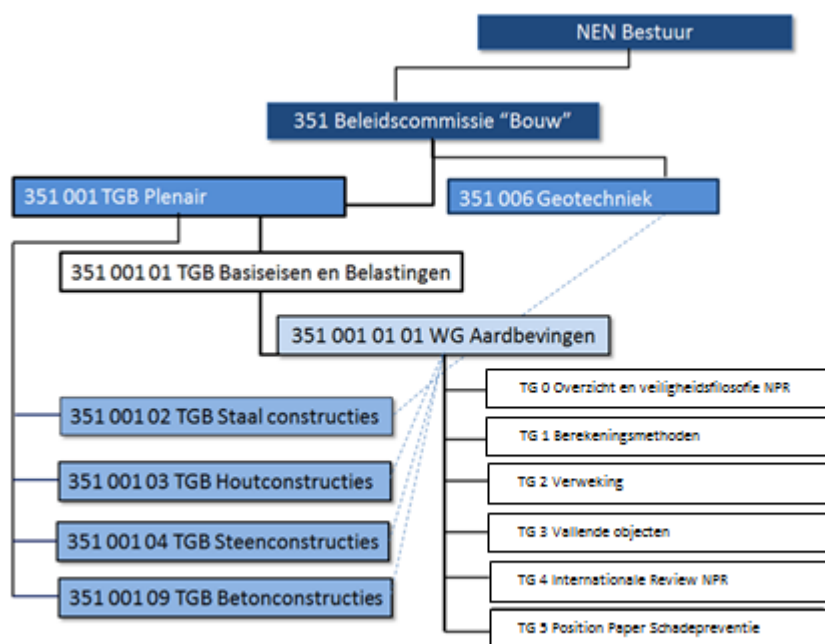
Substantiële effecten van het project op de economie van Groningen vinden vooral op indirecte wijze plaats. Met behulp van de geactualiseerde NPR zal het versterkingsprogramma voortvarend kunnen worden vervolgd wat vooral zal leiden tot groei en 'spin-offs' voor de regionale bouw- en bouwgerelateerde bedrijven. Bij de aanbestedingen zal in de Social Return on Investments (SROI) paragraaf extra aandacht kunnen zijn voor de inzet van mensen uit de regio met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit valt buiten de scope van het project, maar NEN zal het aspect van de inzet deze groep mensen waar mogelijk agenderen.

NEN zal verder voorafgaand aan de publicatiemomenten contact zoeken met lokale organisaties die gebruik kunnen maken van de NPR, zoals kennisplatforms en opleidingsinstituten. Hiermee zijn zij tijdig geïnformeerd en kunnen zij gericht opereren. Gedacht kan daarbij bijvoorbeeld worden aan de Hanze Hogeschool, die de afgelopen jaren een curriculum rondom aardbevingsbestendig bouwen heeft opgebouwd en aanbiedt.

3 Actualisatie NPR 9998

3.1 Management, coördinatie, kwaliteitsborging en draagvlak

NEN regisseert het proces van de totstandkoming van de NPR en zorgt er voor dat de ontwikkeling van de NPR en de overige publicaties en activiteiten, in overeenstemming met haar huishoudelijk reglement geschiedt. Zie Figuur 4 voor de schematische organisatie-, kwaliteits- en draagvlakborgingsstructuur van deze activiteit binnen NEN.

Figuur 4 - projectorganisatie

In de taakgroepen worden voorstellen en rapportages voorbereid, welke na akkoord van de werkgroep, aanleiding kunnen zijn tot het aanpassen van de NPR. Deze taakgroepen bestaan uit een voorzitter, een secretaris en enkele leden van de werkgroep, zo nodig (ad-hoc) aangevuld met experts van buiten de werkgroep. Voorzien wordt dat de werkgroep maandelijks bijeenkomt voor de bespreking van de resultaten. Ingeschat wordt dat Taakgroepen minimaal tweewekelijks, maar zo vaak als nodig, bijeenkomen. NEN draagt zorg voor de regie van het proces in de werkgroep en de taakgroepen en zal daarvoor secretariële ondersteuning faciliteren. De taakgroepen zijn weergegeven in Tabel 1.

Tabel 1 – Voorziene taakgroepen en relatie tot modules²

Taakgroep	Moduul	Titel
1	Moduul 1	Berekeningsmethoden
2	Moduul 2	Verweking
3	Moduul 3	Vallende objecten (secundaire seismische elementen)
4	Moduul 4	Internationale Review NPR
5	Moduul 5	Position Paper Schadepreventie

Normalisatiewerkstukken, die door de werkgroep geschikt worden geacht voor publicatie, worden door NEN via het daartoe ingerichte redactieproces zodanig behandeld dat deze redactioneel juist en consistent zijn met de geldende redactieprincipes. Dat wil zeggen: voldoen aan de daarvoor geldende stijlregels en niet in (technische) tegenspraak zijn met ofwel zichzelf, ofwel de Nederlandse (bouw)regelgeving. Voorts wordt het werkstuk voorafgaand aan publicatie ter goedkeuring voorgelegd aan de belanghebbenden (o.a. eindgebruikers) en bovenliggende commissies, die de eindverantwoordelijkheid dragen. Uit een beschouwing van het werkstuk voorafgaand aan publicatie door deze commissies kan naar voren komen dat aanpassingen aan het werkstuk nodig zijn voordat overgegaan kan worden tot publicatie.

Wijzigingen op basis van nieuw technisch inzicht, wijzigingen waarvan de impact groot is, of wijzigingen die op kritiek van de buitenwacht zouden kunnen stoten, zullen altijd eerst door NEN ter commentaar worden gepubliceerd ter toetsing van het (technische) draagvlak van de voorgestelde wijziging. Ontvangen commentaren worden volgens het huishoudelijk reglement van NEN behandeld en verwerkt. Commentaargevers worden, in navolging van het huishoudelijk reglement, op de hoogte gebracht van de wijze waarop hun commentaar behandeld is en krijgen gelegenheid hiertegen desgewenst tegen in bezwaar te gaan, in welk geval de beleidscommissie een uitspraak zal doen ten aanzien van de uiteindelijke inhoud van het normalisatiewerkstuk (zie bijlage II, Statuten en Huishoudelijk Reglement voor de geldende procedures)

NEN verzorgt de voorbereiding, begeleiding, verslaglegging en het documentbeheer voor de aan dit proces verbonden vergaderingen. NEN zal deelopdrachten verstrekken aan rapporteurs, de financiële en inhoudelijke administratie bijhouden en de algemene voortgang en het proces bewaken. Tevens kan NEN, desgewenst, relevante Europese normontwikkelingen ontsluiten en Nederlandse vertegenwoordigingen naar Europese of mondiale normalisatiegremia afvaardigen. Daarnaast zal NEN ervoor zorgen dat alle belanghebbenden vroegtijdig over elkaars standpunten met betrekking tot de verschillende onderwerpen worden geïnformeerd. Mochten er knelpunten ontstaan, dan zal NEN zorgen dat partijen worden gehoord en assisteren bij het vinden van oplossingen op basis van het consensusmodel.

Een Engelstalige eerste vertaling van de 'witte versie' van de NPR (december 2015 versie) is beschikbaar gesteld door NAM. NEN zal deze verwerken, zodanig dat de vertaling voldoet aan de eisen die aan een dergelijke vertaling gesteld worden. Daarmee kunnen internationale partijen eenvoudiger worden benaderd.

Voorts zal NEN een Engelstalige vertaling van de in 2017 verwachte updates van de NPR verzorgen en de betreffende vertaling publiceren na de publicatie van de corresponderende Nederlandstalige versie.

Voorts wordt rekening gehouden met beantwoording van technische en juridische detailspecten en deelname aan Regionale Informatie Bijeenkomsten door rapporteurs en

² Basismoduul 1 en Basismoduul 2 zijn direct gelieerd aan de NEN werkgroep 351 001 01 01 Aardbevingen en de technische (eind)redactie van de NPR en daarom niet opgenomen in deze tabel.

bijeenkomsten, specifiek gericht op directe gebruikers van de NPR voor het verstrekken van informatie, dan wel het registreren en evalueren van ervaringen van deze directe gebruikersgroep.

Gedurende het traject om te komen tot NPR 9998:2015 is onder andere vanuit het Ministerie van Economische Zaken en later de NCG om toelichting gevraagd over met name statistische (veiligheidskundige), bouwkundige, wetstechnische (juridische) en normtechnische zaken. Voorzien wordt dat deze ondersteuning ook de komende tijd nodig zal zijn.

Gelet op de maatschappelijke impact en de politiek bestuurlijke onrust die in Noord-Nederland over dit onderwerp bestaat, moet er ook rekening mee worden gehouden dat een zeer groot aantal inlichtingen zal worden gevraagd (zowel telefonisch als schriftelijk). Deze moeten zorgvuldig en zo goed mogelijk worden beantwoord. Dit zal een substantieel tijdsbeslag leggen op de NEN medewerkers en de leden van de werkgroep. Deze ondersteuning eindigt op 1 december 2017, tenzij door de NCG voor een aanvullende ondersteuning wordt gekozen zoals beschreven in 5.8 van dit plan.

Kosten

5.1.2.f

3.2 Basismodul 1: Voortgangsbespreking en standpuntbepaling

3.2.1 Taakstelling

NEN verzorgt de voorbereiding, begeleiding, verslaglegging en het documentbeheer voor de aan dit proces verbonden vergaderingen. Daarnaast zal NEN ervoor zorgen dat alle belanghebbenden vroegtijdig over elkaars standpunten met betrekking tot de verschillende onderwerpen worden geïnformeerd. Mochten er knelpunten ontstaan, dan zal NEN zorgen dat partijen worden gehoord en assisteren bij het vinden van oplossingen op basis van het consensusmodel. Hiervoor zal de werkgroep regelmatig bij elkaar komen. Voorzien wordt een maandelijks overleg met de gehele werkgroep ten behoeve van voortgangsbespreking en standpuntbepaling.

3.2.2 Tijdsplanning en deliverables

Voor de tijdsplanning van dit Basismodul, zie figuur 2.

Deliverables en milestones

2017

24 Februari 2017	Deadline aanleveren tekstvoorstellen t.b.v. groene versie NPR door taakgroepen,
------------------	---

	start redactie en goedkeuringstraject voor publicatie (interne kwaliteitsborging, zie Basismodul 2)
1 Mei 2017	Publicatie 1 ^e groene versie NPR
	Start publieke commentaarperiode op 1 ^e groene versie
30 Juni 2017	Einde commentaarperiode 1 ^e groene versie NPR
	Start beschouwen commentaar en verdelen over taakgroepen voor behandeling
1 oktober 2017	Commentaar behandeld in taakgroepen en verwerkt tot nieuwe voorstellen voor 2 ^e groene versie NPR,
	start redactie en goedkeuringstraject voor publicatie (interne kwaliteitsborging, zie Basismodul 2)
1 december 2017	Publicatie geactualiseerde 2 ^e groene versie NPR,
	start publieke commentaarperiode op 2 ^e groene versie

3.2.3 Werkgroepsamenstelling

De werkgroepsamenstelling is gelijk gebleven aan die in de voorgaande perioden. Nieuwe of vervangende leden kunnen worden voorgedragen. Dit zal worden besproken met de werkgroep en de NCG en zal door de normsubcommissie TGB Basiseisen en Belastingen worden bekrachtigd.

De volgende personen nemen deel aan de werkgroep:

Organisatie	Deelnemer	Rol
WCE	5.1.2.e	Voorzitter
ERB	5.1.2.e	Bouwregelgeving
TNO	5.1.2.e	Probabilistiek
	5.1.2.e	Probabilistiek
	5.1.2.e	Aardbevingen
	5.1.2.e	Betonconstructies
KNMI	5.1.2.e	Seismiek
SHR	5.1.2.e	Houtconstructies
Adviesbureau Hageman	5.1.2.e	Stapelbouw (metselwerk, beton)
Rigo	5.1.2.e	Bouwvoorraad
TU Delft	5.1.2.e	Staalconstructies
	5.1.2.e	Eindige Elementen methoden
Deltares	5.1.2.e	Geotechniek
Arup	5.1.2.e *	Aardbevingen
	5.1.2.e *	Bouwconstructies
Nam	5.1.2.e *	Versterkingsopgave
	5.1.2.e *	Versterkingsopgave
NCG	5.1.2.e *	Beleidsmedewerker
NEN	n.t.b.	Secretariaat

* geen onderdeel van deze offerte, deelnamekosten lopen via derden.

3.2.4 Specifieke risico's en beheersmaatregelen

In het overlegplatform van de werkgroep Aardbevingen moet tijdig consensus worden bereikt over de technische inhoud van de nieuwe voorstellen van de NPR om een gedragen document uit te kunnen brengen voor publicatie. Om deze consensus te bereiken zal regelmatig bijeen

worden gekomen, zodat de technische vraagstukken en gevoeligheden gesignaleerd kunnen worden door NEN, voorzitter en NCG, en hierop actie kan worden ondernomen. Wanneer knelpunten ten aanzien van het bereiken van consensus worden gesignaleerd zal worden uitgezocht wat de achtergrond hiervan is en hoe dit kan worden weggenomen.

Wanneer absoluut geen consensus kan worden bereikt over een specifiek technisch voorstel, kan dat in uiterste instantie aanleiding zijn om gezamenlijk in de werkgroep te moeten besluiten het betreffende onderdeel (nog) niet op te nemen in de NPR. NEN voorziet dat door de NPR als 'groene' versie uit te brengen met de mogelijkheid tot het geven van commentaar de kans dat deze uiterste situatie zich zal voordoen uiterst gering is.

3.2.5 Kosten

De totale kosten van dit onderdeel bedragen **5.1.2.f**

3.3 Basismodul 2: Overzicht, technische afstemming, coherentie en veiligheidsfilosofie

3.3.1 Taakstelling

De taakgroep heeft als taak om bij de uitwerking van de Eurocodereeks NEN-EN 1998 ten behoeve van gebouwen in NPR 9998 er op toe zien dat de veiligheidsfilosofie die aan de Nederlandse wetgeving ten grondslag ligt in acht wordt genomen. Deze veiligheidsfilosofie is leidend ten aanzien van de te stellen ondergrenzen in de NPR en de deelsluitwerking van de verschillende onderwerpen binnen de NPR 9998. De werkgroep ziet er op toe dat bij alle te nemen stappen om te komen tot revisie van NPR 9998 een ieder die filosofie in acht neemt en toepast. De werkgroep ondersteunt daarnaast NEN en de NCG bij eventuele vragen ten aanzien van de juridische implementatie van de diverse NEN documenten (zoals de NPR) die door de normcommissie 351 001 "TGB-Plenair" worden vastgesteld. Tot slot ondersteunt deze werkgroep de eindredactie van de NEN documenten, vanwege de aansluiting op de gekozen terminologie en de systematiek in de Nederlandse wetgeving.

Na oplevering van technische bepalingen voor opname in de NPR door de taakgroepen, worden deze teksten beschouwd op consistentie met de veiligheidsfilosofie, wet- en regelgeving, interne en externe consistentie. Hierop zal een uitgebreide redactie plaatsvinden.

Verder kent NPR 9998 drie informatieve bijlagen waarvan beoordeeld moet worden of deze in de loop van de tijd nog in overeenstemming zijn met de huidige inzichten en of ze een toegevoegde waarde hebben voor de eindgebruiker. Dit betreft de bijlagen:

- A. Inspectieprotocol voor het beoordelen van bestaande gebouwen
- B. Versterkingsmaatregelen voor bestaande gebouwen
- C. Toepassing van deze NPR voor grote aantallen gebouwen

Afhankelijk van de beschouwingen zullen deze bijlagen moeten worden verwijderd, ofwel nader moeten worden beschouwd op herziening.

Om te komen tot een vernieuwde NPR zijn een aantal werkzaamheden nodig:

- Verzamelen ervaringen en commentaren van gebruikers en verwerking in verbeterde versie
- Zorgdragen dat consistentie is bereikt door het nieuwe document heen, met name op het gebied van de veiligheid
- Aansluiting terminologie en systematiek op bestaande regelgeving

3.3.2 Tijdsplanning, deliverables en milestones

De tijdsplanning voor de activiteiten van dit moduul ziet er als volgt uit:

jaar	2016	2017	2018
maand	dec	jan	feb
week	47 48 49 50 51 52	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Basismodul 2			
Deadline aanleveren tekstvoorstellen t.b.v. 1 ^e groene versie NPR door taakgroepen			
Start redactie door taakgroep			
Overdracht 1 ^e groene versie NPR door taakgroep aan interne NEN redactie			
overdracht voor akkoord voor publicatie naar normsubcommissie TGB Basiseisen en normcommissie TGB Plenair			
Commentaar interne NEN redactie gereed			
Intern commentaar NEN redactie behandeld			
Deadline akkoord voor publicatie normsubcommissie 351 001 01 TGB Basiseisen en Belastingen			
Deadline akkoord voor publicatie normcommissie 351 001 TGB Plenair			
Start publicatie gereedmaken			
Publicatie 1 ^e groene versie NPR			
Start commentaarperiode op 1 ^e groene versie NPR			
Achtergrondrapport veiligheidsbeschouwing aardbevingen Groningen t.b.v. NPR 9998 (TNO 2013 R12071A) herzien			
Einde commentaarperiode 1 ^e groene versie NPR			
Start beschouwen commentaar en verdelen over taakgroepen voor behandeling			
Commentaar behandeld in taakgroepen en verwerkt tot nieuwe voorstellen voor witte versie NPR			
Start redactie 2 ^e groene versie door taakgroep			
Overdracht 2 ^e groene versie NPR door taakgroep aan interne NEN redactie			
overdracht voor akkoord voor publicatie naar normsubcommissie TGB Basiseisen en normcommissie TGB Plenair			
Commentaar interne NEN redactie gereed			
Intern commentaar NEN redactie behandeld			
Deadline akkoord voor publicatie normsubcommissie 351 001 01 TGB Basiseisen en Belastingen			
Deadline akkoord voor publicatie normcommissie 351 001 TGB Plenair			
Start publicatie gereedmaken			
Start publieke commentaarperiode op 2 ^e groene versie NPR			
Vertaling naar het Engels van NPR 9998			
Publicatie Engelse vertaling NPR 9998:2015			
Publicatie Engelse vertaling 1 ^e 'groene versie' NPR 9998:2017			
Publicatie Engelse vertaling 2 ^e groene versie NPR 9998:201			

Deliverables en milestones voor actualisatie Nederlandstalige NPR 9998 – 1^e en 2^e groene versie

2016

Start technische ontwikkeling actualisatie NPR

2017

24 Februari 2017	Deadline aanleveren tekstvoorstellen t.b.v. 1 ^e groene versie NPR door taakgroepen
	Start redactie door taakgroep
17 maart 2017	Overdracht 1 ^e groene versie NPR door taakgroep aan interne NEN redactie,
	overdracht voor akkoord voor publicatie naar normsubcommissie TGB Basiseisen en normcommissie TGB Plenair (interne kwaliteitsborging)
14 april 2017	Commentaar interne NEN redactie gereed
21 april 2017	Intern commentaar NEN redactie behandeld
24 april 2017	Deadline akkoord voor publicatie normsubcommissie 351 001 01 TGB Basiseisen en Belastingen
25 april 2017	Deadline akkoord voor publicatie normcommissie 351 001 TGB Plenair
	Start publicatie gereedmaken
1 Mei 2017	Publicatie 1 ^e groene versie NPR
	Start commentaarperiode op 1 ^e groene versie NPR
1 Juni 2017	Achtergrondrapport veiligheidsbeschouwing aardbevingen Groningen t.b.v. NPR 9998 (TNO 2013 R12071A) herzien
30 Juni 2017	Einde commentaarperiode 1 ^e groene versie NPR
	Start beschouwen commentaar en verdelen over taakgroepen voor behandeling
29 september 2017	Commentaar behandeld in taakgroepen en verwerkt tot nieuwe voorstellen voor witte versie NPR
	Start redactie 2 ^e groene versie door taakgroep

20 oktober 2017	Overdracht 2 ^e groene versie NPR door taakgroep aan interne NEN redactie overdracht voor akkoord voor publicatie naar normsubcommissie TGB Basiseisen en normcommissie TGB Plenair
14 november 2017	Commentaar interne NEN redactie gereed
21 november 2017	Intern commentaar NEN redactie behandeld
25 november 2017	Deadline akkoord voor publicatie normsubcommissie 351 001 01 TGB Basiseisen en Belastingen
28 november 2017	Deadline akkoord voor publicatie normcommissie 351 001 TGB Plenair Start publicatie gereedmaken
1 december 2017	Publicatie 2 ^e groene versie NPR Start publieke commentaarperiode op 2 ^e groene versie NPR ³

2018

1 Maart 2018	Achtergrondrapport veiligheidsbeschouwing aardbevingen Groningen t.b.v. NPR 9998 (TNO 2013 R12071A) herzien
--------------	---

Vertaling naar het Engels van NPR 9998

1 Februari 2017	Publicatie Engelse vertaling NPR 9998:2015
3 Juli 2017	Publicatie Engelse vertaling 1 ^e 'groene versie' NPR 9998:2017
26 februari 2018	Publicatie Engelse vertaling 2 ^e groene versie NPR 9998:2017

3.3.3 Taakgroepsamenstelling

Voorzien wordt dat de taakgroep zal bestaan uit de volgende personen:

Organisatie	Deelnemer	Rol
ERB	5.1.2.e	Redactie+Bouwregelgeving
TNO	5.1.2.e	Redactie+Veiligheidsbeschouwing
WCE	5.1.2.e	Redactie+Voorzitter
Rigo	5.1.2.e	Redactie+Bouwvoorraad
NEN	n.t.b.	Redactie+Secretariaat

Op ad hoc basis kunnen aanvullende deskundigen worden geraadpleegd of voor een vergadering worden uitgenodigd.

3.3.4 Specifieke risico's en beheersmaatregelen

Onderkend wordt dat nog nu niet bekend is hoe groot de tekstvoorstellen vanuit de taakgroepen voor herziening van de NPR zullen zijn. Het kan voorkomen dat de tijd die voorzien is voor de redactiewerkzaamheden aan de krappe kant is. Gestuurd zal worden op vroege inzage van de tekstvoorstellen zodat deze tijdig kunnen worden afgestemd ten aanzien van de redactionele eisen, zoals een coherent woordgebruik. In uiterste instantie zal NEN meerdere medewerkers op de eindredactie inzetten.

3.3.5 Kosten

De totale kosten van dit onderdeel bedragen 5.1.2.f

³ Einde van de publieke commentaarperiode in samenspraak nader te bepalen, gebruikelijk is een periode van 3 maanden.

3.4 Moduul 1: Rekenkundige bepaling van de weerstand van gebouwen tegen aardbevingen en mogelijke verbetering

3.4.1 Taakstelling

Voor het ontwerpen en analyseren van constructies in aardbevingsgebieden staan in principe vier rekenmethoden ter beschikking:

- a. De zijdelingse belastingmethode
- b. De berekening volgens het modale responspectrum
- c. De niet-lineaire push-over analyse
- d. De niet lineaire (dynamische) tijdsdomein analyse

De methoden *a* en *b* zijn gebaseerd op elastisch gedrag. Zij zijn vooral geschikt voor het ontwerpen van nieuwe constructies. Dat deze rekenmethoden in de regel conservatief zijn wordt niet als nadeel ervaren. De meerkosten voor dit conservatisme zijn beperkt. Daarnaast krijgt de constructie de beschikking over een zekere mate van robuustheid die later nog van pas kan komen.

De methoden *c* en *d* nemen het effect van de beschadigingen die optreden tijdens een aardbeving mee in de analyse. Deze methoden zijn in principe dus nauwkeuriger, en speciaal geschikt voor het analyseren van bestaande constructies waar een zo nauwkeurig mogelijke bepaling van het draagvermogen van groot belang is.

Voor bestaande constructies speelt het niet-lineaire gedrag (bijvoorbeeld door scheurvorming in wanden en vloeren) een belangrijke rol in de seismische weerstand. Alleen de twee niet-lineaire methoden in de NPR, de niet-lineaire push-over analyse (methode *c*) en de niet-lineaire tijdsdomein analyse (methode *d*) kunnen dit niet-lineaire gedrag in een berekening simuleren. De meest geavanceerde methode van deze twee is de niet-lineaire tijdsdomein analyse (*d*). Dit is tevens de meest bewerkelijke en de duurste methode.

Naar voren komt dat in de praktijk discussies plaatsvinden over de kaders waarbinnen bepaalde rekenmethodieken wel of niet toegepast kunnen worden. Ook de modellering van de grondopbouw die volgt uit sonderingen of andere proeven en de effecten, aansluiting en kaders van de wijze van modelleren van de grond binnen deze berekeningsmethoden kan nader worden beschreven, zodat deze voor de Groningse situatie eenduidiger wordt.

Bij het invullen van deze vraagstukken en het formuleren van gebruikersvriendelijke aanwijzingen zal zoveel mogelijk zal gebruik worden gemaakt van bestaande kennis (en eventueel op korte termijn nog te ontwikkelen kennis buiten de NPR om). Dit betreft onder meer de door NAM en Arup uitgevoerde numerieke analyses van bouwwerken in Groningen. Ook kan hier aanvullend gedacht worden aan Nederlandse gebruikers, zoals Royal Haskoning DHV, die analyses hebben verricht ten aanzien van de veiligheid van scholen. Om dit werk in te kunnen brengen, moet een beoordeling van de kwaliteit van de informatie, de generieke toepasbaarheid en een vertaalslag naar normteksten gemaakt worden voor de NPR. Er wordt van uitgegaan dat beschikbare inzichten bij NAM, ontwikkeld in het kader van bijvoorbeeld het winningsplan of de versterkingsopgave, worden ontsloten om de NPR op deze gebieden te kunnen verbeteren.

3.4.2 Resultaten

De volgende resultaten worden verwacht:

- a. Betere betrouwbaarheid van de uitkomsten van de verschillende rekenmethodieken in relatie tot de Groningse situatie door duidelijkere kaders, regels en aanbevelingen voor de gebruikers

b. Betere inschatting van de constructieve veiligheid van een bestaande constructie als basis voor de beslissing om de constructie te versterken, en de wijze waarop dit optimaal kan worden gedaan.

Deliverables en milestones

2016

Start technische ontwikkeling

2017

24 februari 2017:	Voorlopige aanvullingen en verbeteringen op NPR 9998 hoofdstuk 4 "Ontwerp, herontwerp en beoordeling van gebouwen", Voorlopige aanvullingen en verbeteringen NPR 9998 Bijlage F "Verificatie van het constructieve gedrag van bouwconstructies door niet-lineaire analyse"
17 maart 2017:	Achtergrondrapport met verantwoording van aannames en uitgangspunten gereed [publicatie en toetsing d.m.v. publieke commentaarperiode volgens Basismodul 2]
28 september 2017	Oplevering verdere verbetervoorstellen voor hoofdstuk 4 en Bijlage F
14 november 2017	Oplevering herziening achtergrondrapport
1 december 2017	Publicatie 2 ^e groene versie NPR volgens Basismodul 2

3.4.5 Taakgroepsamenstelling

De taakgroep bestaat uit deskundigen op het gebied van de rekenmethoden, probabilistiek, aardbevingen en materiaaldeskundigen (met name ten behoeve van stapelbouwconstructies zoals metselwerk-houtconstructies). Per materiaal wordt vastgesteld in hoeverre de diverse onderdelen dieper moeten worden behandeld. Naar verwachting zal dit ten minste ten aanzien van metselwerk en geprefabriceerd beton het geval zijn.

Een nauwe samenwerking is voorzien met de Taakgroep Constructieve Weerstand omdat de kaders en randvoorwaarden waarbinnen berekeningsmethoden gebruikt kunnen worden afhankelijk kunnen zijn van het gehanteerde bouw materiaal of bouw wijze. Op ad hoc basis kunnen aanvullende deskundigen worden geraadpleegd of voor een vergadering worden uitgenodigd.

Voorzien wordt dat de taakgroep zal bestaan uit de volgende leden:

Organisatie	Deelnemer	Rol
TNO	5.1.2.e	Voorzitter TG + Probabilistiek
	5.1.2.e	Rekenmethoden
	5.1.2.e	Probabilistiek, veiligheidsbeschouwing
Shell	5.1.2.e *	Versterkingsopgave
Arup	5.1.2.e *	Rekenmethoden, probabilistiek
	5.1.2.e *	Rekenmethoden
TUD	5.1.2.e	Rekenmethoden, probabilistiek
	5.1.2.e	Rekenmethoden, probabilistiek
	5.1.2.e	Staalconstructies
EUCENTRE ⁴	5.1.2.e *	Aardbevingen
	5.1.2.e *	Aardbevingen
ERB	5.1.2.e	Bouwregelgeving
Rigo	5.1.2.e	Bouwvoorraad
Hageman	5.1.2.e	Stapelbouwconstructies
SHR	5.1.2.e	Houtconstructies
TNO	5.1.2.e	Betonconstructies
WCE	5.1.2.e	Bouwmethodeken
n.t.b. **	n.t.b.	Geotechniek
NEN	n.t.b.	Secretariaat

* Geen onderdeel van deze offerte, deelname kosten lopen via derden

** Gedacht wordt aan Witteveen & Bos 5.1.2.e

3.4.6 Specifieke risico's en beheersmaatregelen

De voortgang van de activiteiten van dit Moduul wordt gemonitord zoals beschreven in 2.2.3. In aanvulling op die aspecten bestaat een grote informatiebehoefte naar uitgevoerd werk door NAM in kader van het winningsplan welke een zinvolle rol kan spelen bij het herzien van de NPR. Het proces om te komen tot nadere aanbevelingen en kaders waarbinnen de verschillende rekenmethodieken in de Groningse situatie gebruikt kunnen worden zal naar verwachting sneller verlopen als deze informatie vroegtijdig (November 2016) en inzichtelijk beschikbaar kan worden gemaakt. NEN en NCG zullen alles in het werk stellen om deze informatie tijdig te verkrijgen.

3.4.7 Kosten

De totale kosten van dit onderdeel bedragen 5.1.2.f

3.5 Moduul 2: Verweking

3.5.1 Taakstelling

Ten gevolg van een aardbeving kunnen zandlagen in de ondergrond verweken. Deze verweking kan er toe leiden dat de fundering in de grond verschuift, met mogelijke gevolgen voor de bovenbouw. Hiervoor is in de NPR een model opgenomen. In de witte versie van de

⁴ European Centre for Training and Research in Earthquake Engineering

NPR (december 2015) is de bepaling opgenomen de fundering te toetsen aan het aspect verweking. Het model wordt gebruikt bij de beoordeling van nieuw te realiseren gebouwen en bij de beoordeling en eventuele verbouw (versterking) van bestaande gebouwen.

Ten gevolge van een aardbeving kunnen zandlagen in de bodem verweken. Dit kan leiden tot glijvlakken in de bodem en zware beschadiging van de constructies die op deze grond zijn gefundeerd. Er is een bruikbaar maar nog onvoldoende gevalideerd verwekingsmodel voor de Groninger bodem bij aardbevingen beschikbaar. Met dit model is op internationaal niveau ervaring maar deze is onvoldoende toegesneden op de Groninger condities. Dit heeft bijvoorbeeld betrekking op het aantal cycli in de belasting en de invloed van de verschillende opbouw van de gelaagde grond. Er moeten enkele acties worden genomen:

- a. Het conservatisme moet op een verantwoorde wijze worden verkleind en zo mogelijk geheel worden weggenomen. De invloed van de soort ondergrond is hierbij een belangrijke parameter.
- b. Nader beoordeeld moet worden wat acceptabele vervormingen zijn in relatie tot de uiterste- en de bruikbaarheidsgrenstoestand
- c. De invloed van verweking op paalfunderingen kan beter worden beschreven
- d. Nadere specificaties voor de uitgangspunten voor grond- en laboratoriumonderzoek moeten worden opgesteld ten aanzien van het bepalen van lokale verwekingsparameters, zodat nauwkeuriger voor een aan de orde zijnde lokatie kan worden beoordeeld wat de risico's op verweking zijn.

3.5.2 Resultaten

De volgende resultaten worden verwacht:

- a. De theoretische verwekingsmodellen kunnen beter op de Groninger omstandigheden worden toegesneden.
- b. Gestreefd wordt meer duidelijkheid te verschaffen in welke gebieden met verwekingsgevaar moet worden gerekend en in welke gebieden niet.
- c. De proeven om het risico op verweken te kunnen bepalen worden nader vastgelegd.

3.5.3 Stappen en activiteiten

Voor realiseren van deze resultaten zijn de volgende te nemen stappen en activiteiten voorzien:

Stap 1

Het verkleinen van onzekerheden en conservatismen die nog bestaan in de huidige rekenmethode ten aanzien van het aspect verweken. Dit betreft het actualiseren van het verwekingsmodel, op basis van beschikbare kennis en inzichten uit o.a. reeds uitgevoerde onderzoeken en literatuur, daarbij kijkend naar specifieke samenstellingen van de ondergrond, zoals bijvoorbeeld:

- Maken van aanpassingen voor oud zand ('aging')
- Maken van aanpassingen voor gelaagd zand⁵
- Maken van een nieuwe model voor schoon en jong zand⁶

⁵ hiervoor zijn proeven nodig, zie hoofdstuk 5, dit zal een aanzienlijke investering zijn, maar ook met mogelijk aanzienlijke opbrengsten.

⁶ Het betreft hier het opstellen van bepalingen voor de NPR, waarbij de MSF en rd factor specifiek kan worden gemaakt voor Groningen, de eerste onderzoeken hiervoor lopen al (Russell Green + Deltares)

Step 2

Het verbeteren van de integratie van het onderdeel verweking in de NPR, waarbij wordt gedacht aan:

- Het maken van een koppeling met de veiligheidsfilosofie voor gebouwen, dijken en industrie, zodat de basis hiervoor gelijk is;
- Het vaststellen van performance criteria en een het maken van een link met limit states, inclusief een betere beschrijving van de wijze waarop moet worden omgegaan met verschilvervormingen bij fundering op staal als gevolg van verweking ;
- Het beter beschrijven van het effect van verweking op paalfunderingen;
- Nader specificaties van de eisen en uitgangspunten voor grond- en laboratoriumonderzoek ten aanzien van het bepalen van lokale verwekingsparameters kunnen worden opgesteld, zodat nauwkeuriger voor een lokatie kan worden beoordeeld wat de risico's op verweking zijn.

De taakgroep zal parallel aan deze activiteiten de reeds beschikbare rekenvoorbeelden actualiseren, zodat constructeurs en geotechnici hiervan kennis kunnen nemen. De taakgroep zal ontvangen commentaar volgend uit de 1^e publieke commentaarronde beschouwen en waar nodig geacht verwerken tot nieuwe tekstvoorstellen voor de 2e groene versie van de NPR.

De taakgroep zal ondersteuning bieden ten aanzien van via NEN ontvangen vragen uit de markt.

Aanvullend wordt separaat in hoofdstuk 5 van dit voorliggende plan voorgesteld om:

- een geïnduceerde aardbeving na te bootsen om de effecten te kunnen vergelijken;
- een overzichtskaart met gevoeligheid voor verweken op verschillende locaties op te stellen;
- een nadere toelichting te geven op eisen en specificaties voor grond en laboratorium onderzoek;
- tweemaal een workshop te organiseren met internationale deskundigen.

3.5.4 Planning activiteiten, deliverables en milestones

De planning van activiteiten ziet er als volgt uit:

[illegible]

Deliverables en milestones

2016

Start technische ontwikkeling

2017

24 februari 2017:	Voorlopige aanvullingen en verbeteringen verweking
17 maart 2017:	Achtergrondrapport met verantwoording van aannames en uitgangspunten gereed
[publicatie en toetsing d.m.v. publieke commentaarperiode volgens Basismodul 2]	
28 september 2017	Oplevering verdere verbetervoorstellen voor verweking

14 november 2017 Oplevering herziening achtergrondrapport
1 december 2017 Publicatie 2^e groene versie NPR volgens Basismodul 2

3.5.5 Taakgroepsamenstelling

Voorzien wordt dat de taakgroep zal bestaan uit de volgende personen:

Organisatie	Deelnemer	Rol
Deltares:	5.1.2.e	TG Voorzitter + paalfunderingen + aardbevingen + verweking
	5.1.2.e	Verweking+geotechniek
TNO:	5.1.2.e	Probabilistiek
NAM:	5.1.2.e *	Gronddeskundige
Arup:	5.1.2.e *	Probabilistiek, aardbevingen, spectrale versnellingen
	5.1.2.e *	Grondversnellingen
n.t.b. ^A	n.t.b.	Geotechniek, funderingen, verweking
n.t.b. ^B	n.t.b.	Geotechniek, modellering
n.t.b. ^C	n.t.b.	Geotechnische proefnemingen (laboratorium, veldproeven)
n.t.b. ^D	n.t.b.	Geotechniek, Eindige Elementen methoden
NEN	n.t.b.	Secretariaat

* Geen onderdeel van deze offerte, financiering loopt via NAM

A Gedacht wordt aan Fugro 5.1.2.e

B Gedacht wordt aan Crux 5.1.2.e

C Gedacht wordt aan Wiertsema 5.1.2.e

D Gedacht wordt aan Witteveen+Bos 5.1.2.e

Op ad hoc basis kunnen aanvullende deskundigen worden geraadpleegd of voor een vergadering worden uitgenodigd.

3.5.6 Specifieke risico's en beheersmaatregelen

De voortgang van de activiteiten van dit Modul wordt gemonitord zoals beschreven in 2.2.3. Verweking kan m.n. optreden bij zandlagen in de ondergrond. De samenstelling van de zandlaag (o.a. korrelvorm en korrelgrootte), maar ook de versnellingen die deze zandlaag ondergaat tijdens een aardbeving zijn belangrijke parameters in de bepaling van de kans op verweking van deze zandlaag. Aanpassingen ten aanzien van nieuw en schoon zand zijn afhankelijk van lopende onderzoeken (Deltares), voor gelaagd zand zal dit onderzoek moeten worden opgestart. Deze onderzoeksgegevens zullen uiterlijk 1 juni 2017 beschikbaar moeten zijn willen ze meegenomen kunnen worden in de 2^e groene versie van de NPR (publicatie 1 december 2017). Deze activiteiten lopen buiten NEN, waardoor actieve sturing niet mogelijk is. Mochten deze gegevens niet tijdig beschikbaar zijn, dan zal samen met NCG moeten worden bekeken of deze onderwerpen op een andere wijze alsnog, wellicht in een uitgekledere vorm, via de NPR ontsloten kunnen worden.

3.5.7 Kosten

De totale kosten van dit onderdeel bedragen 5.1.2.f

3.6 Moduul 3: Vallende objecten

3.6.1 Taakstelling

Constructies moeten zodanig zijn gedimensioneerd dat in de situatie Near Collapse geen instorting optreedt. Wanneer in deze situatie niet-constructieve delen van de constructie losraken en naar beneden vallen kunnen ook hierdoor slachtoffers vallen. Bij een aardbeving hebben veel mensen de neiging naar buiten te rennen, wat door deze vallende delen een significant risico met zich mee brengt. Secundaire seismische systemen zijn al die onderdelen van een gebouw die geen deel uitmaken van het primaire systeem van lastafdracht bij een seismische belasting. In het algemeen zijn zij zodanig ontworpen dat zij hun eigen gewicht kunnen dragen en dit kunnen afdragen aan het hoofdsysteem. Veel voorkomende niet-constructieve seismische elementen zijn gevelelementen, schoorstenen, borstweringen en scheidingswanden.

De huidige NPR vereist voor secundaire seismische elementen hetzelfde betrouwbaarheidsniveau als voor de primaire constructie. Een dergelijke algemene eis is in veel gevallen te zwaar, omdat de consequentie van het vallen van dit soort elementen, mede afhankelijk is van de vorm, de afmetingen en de materialen waaruit het is opgebouwd. De taakgroep moet daarom het formuleren van nieuwe (gedifferentieerde) bepalingmethoden voor het ontwerpen of evalueren van het risico van vallende niet-constructieve elementen behandelen.

In relatie tot de risico's van vallende objecten is al veel werk verricht. Door **5.1.2.e** is een bepalingmethode ontwikkeld die mogelijk gebruikt kan worden om relatief snel een uitspraak te kunnen doen over de veiligheidsrisico's voor personen in relatie tot vallende elementen. De rapporten vormen een goede basis voor het ontwikkelen van een meer geschikte formulering in de volgende versie van de NPR.

Een en ander wordt in het licht van de situatie in N.O-Nederland, met het oog op de daar gehanteerde bouwwijzen en -technieken herbezien. Hierbij wordt uitgegaan van een individueel risico van 10^{-5} .

3.6.2 Resultaten

De volgende resultaten worden verwacht:

- Er komt een op de Groninger bouw toegesneden methode in de komende versie van de NPR, waarmee eenduidig het risico om slachtoffer te worden van vallende objecten bepaald kan worden.
- Hierdoor komt het risico slachtoffer te worden van een aardbeving als gevolg van vallende objecten eenduidiger bij de gestelde waarde van het Individueel Risico van 10^{-5} .
- Deze toegenomen veiligheid is significant: ervaringen bij aardbeving duiden erop dat dat vaak meer personen omkomen door vallende objecten dan door het instorten van constructies (Lorca, Spanje, 2011).

3.6.3 Stappen en activiteiten

De huidige NPR hanteert momenteel de term 'secundaire seismische elementen' voor een constructief element dat niet wordt beschouwd als deel van het constructieve systeem dat weerstand biedt aan de seismische belasting om disproportionele instorting te voorkomen. Voorbeelden hiervan zijn: luifels, schoorstenen, ornamenten, borstweringen en niet-dragende binnenwanden. Voor de eindgebruiker is de te volgen lijn in de NPR wanneer een dergelijk element wordt beoordeeld niet altijd overzichtelijk. Ook kunnen dergelijke elementen nader

Aanvullend is een methode ontwikkeld door **5.1.2.e** waarmee snel een inschatting kan worden gemaakt wat het risicogebied (oppervlakte) van een vallend object is en hoe dit zich verhoudt tot het gewenste veiligheidsniveau. Hiermee kan de prioritering van het versterken van dergelijke elementen worden vereenvoudigd. Deze methode zal worden beschouwd voor opname in de NPR.

3.6.4 Planning activiteiten, deliverables en milestones

De planning van activiteiten ziet er als volgt uit:

[illegible]

Deliverables en milestones

2016

Start technische ontwikkeling

2017

24 februari 2017: Voorlopige aanvullingen en verbeteringen vallende objecten

17 maart 2017: Achtergrondrapport met verantwoording van aannames en
uitgangspunten gereed

[publicatie en toetsing d.m.v. publieke commentaarperiode volgens Basismoduuil 2]

28 september 2017 Oplevering verdere verbetervoorstellen voor verwerking

14 november 2017 Oplevering herziening achtergrondrapport

1 december 2017 Publicatie 2^e groene versie NPR volgens Basismodul 2

3.6.5 Taakgroepsamenstelling

Voorzien wordt dat de taakgroep zal bestaan uit de volgende personen:

Organisatie	Deelnemer	Rol
TNO	5.1.2.e	TG Voorzitter
	5.1.2.e	Probabilistiek, veiligheidsbeschouwing
	5.1.2.e	Bouwtechniek
Arup	5.1.2.e *	Probabilistiek, inschattingmethode vallende objecten
	5.1.2.e *	Bouwkundig versterken
Shell	5.1.2.e *	Berekeningsmethoden
	5.1.2.e *	Bouwkundig versterken
ERB	5.1.2.e	Bouwregelgeving
NEN	n.t.b.	Secretariaat

*Maakt geen onderdeel uit van deze offerte, deelnamekosten lopen via derden

Op ad hoc basis kunnen aanvullende deskundigen worden geraadpleegd of voor een vergadering worden uitgenodigd.

3.6.6 Specifieke risico's en beheersmaatregelen

De voortgang van de activiteiten van dit Moduul wordt gemonitord zoals beschreven in 2.2.3. De beoordelingsmethode om het risicogebied (oppervlakte) van een vallend object te bepalen en hoe dit zich verhoudt tot het gewenste veiligheidsniveau is opgesteld door derden. Deze methode zal in November beschikbaar moeten worden gesteld om deze te kunnen beoordelen op gebruik hiervan binnen het toepassingsgebied van de NPR.

3.6.7 Kosten

De totale kosten van dit onderdeel bedragen 5.1.2.f

3.7 Moduul 4: Internationale review

3.7.1 Taakstelling

Voor de start van de werkzaamheden aan de NPR in 2013 bestond in Nederland nauwelijks ervaring met regelgeving op het gebied van aardbevingen. De stand van de kennis, die leidde tot de huidige versie van de NPR 9998 van december 2015, werd in een hoog tempo opgebouwd. Nu deze mijlpaal is bereikt, en een vervolgproject wordt gestart met het doel te komen tot een herziene versie van de NPR 9998 eind 2017, is het zinvol een tweetal reviews te houden, waarbij een team van internationale experts wordt uitgenodigd voor een tweedaagse evaluatie. Zij worden gevraagd hun visie te geven op:

- De NPR 9998 versie december 2015
- De plannen (en zo mogelijk het onderzoek) om te komen tot de 2^e groene versie van de NPR 9998 eind 2017.

Voorzien wordt een tweetal reviews, waarvan de eerste begin 2017 zal plaatsvinden en de tweede aansluitend op de commentaarperiode op de 1^e groene versie van de NPR. Op deze wijze kan voor de nieuw uit te brengen versies van de NPR optimaal van de suggesties van de leden van de internationale reviewcommissies gebruik worden gemaakt.

Om deze reviews zinvol te kunnen laten verlopen is een Engelstalige versie van de actuele NPR nodig. NAM heeft reeds een eerste vertaling verzorgd en aangeleverd bij NEN. Zoals in dit plan voorgesteld kan NEN deze vertaling laten voldoen aan de daarvoor door NEN aan vertalingen gestelde eisen.

De aanbevelingen die volgen uit deze internationale review zullen binnen de gegeven tijd en middelen waar mogelijk door de werkgroep worden meegenomen bij de ontwikkeling van de NPR.

De uitkomsten kunnen onverwachte inzichten met zich meebrengen. Als hieruit risico's ten aanzien van tijd, kwaliteit, budget of anderszins naar voren komen zal dit direct met de NCG worden besproken om tot een oplossing te komen.

Een selectie van ca. 7 externe internationale deskundigen zal worden uitgenodigd om deel te nemen aan de review. Een selectie van een nagenoeg gelijk aantal leden uit de werkgroep zal worden gemaakt om de Nederlandse situatie toe te lichten en te bespreken.

3.7.2 Resultaten

De volgende resultaten worden verwacht:

- a. Door de review, uitgevoerd door externe deskundigen met een grote ervaring op het gebied van aardbevingen en de daarbij behorende regelgeving en met een groter reputatie wordt het vertrouwen van gebruikers van de NPR en bewoners van het gebied die met nieuwbouw en de beoordeling van bestaande bouw betrokken zijn, vergroot;
- b. Voor het opstellen van de NPR zijn methoden gebruikt die in Nederland zijn ontwikkeld, en methoden die aan international kennis zijn ontleend en op de nederlandse situatie zijn toegesneden. De reviewers kunnen aangeven of dit correct is gebeurd. Mogelijk kunnen hierbij te conservatieve uitgangspunten, of onconservatieve aspecten, worden gedetecteerd en gecorrigeerd. Hierdoor neemt de veiligheid van de NPR toe, of kan, met behoud van veiligheid, adequater worden gebouwd of versterkt.
- c. Aangegeven kan worden door de reviewers, of belangrijke aspecten van de internationale ervaring ten aanzien van het gedrag van constructies in seismisch gebieden mogelijk zijn overzien.
- d. Ten aanzien van de vervolgplannen kunnen suggesties worden gedaan
- e. De leden van de review commissie kunnen vragen beantwoorden ten aanzien van de wijze waarop in hun land met bepaalde aspecten van de problematiek wordt omgegaan. Deze vragen kunnen bij voorbaat worden geformuleerd.

3.7.3 Stappen en activiteiten

De volgende stappen zullen ten behoeve van de review worden ondernomen:

1. Bewerken NPR 9998 tot officiële engelstalige versie
2. Benaderen van de 7 uit te nodigen internationale experts
3. Vaststellen van datum en locatie
4. Opstellen van een tweedaags programma
5. Uitnodigen van de Nederlandse counterparts voor de discussie en kennisuitwisseling met de leden van de review commissie
6. Tweedaagse review zitting
7. Opstellen rapportage

3.7.4 Planning activiteiten, deliverables en milestones

De planning van de activiteiten ziet er als volgt uit:

[illegible]

Deliverables en milestones

2017

januari/februari	1 ^e zitting reviewcommissie
4 april	1 ^e rapportage met aanbevelingen
juli/augustus	2 ^e zitting reviewcommissie
8 september	2 ^e rapportage met aanbevelingen

3.7.5 Samenstelling reviewcommissie

Voorzien wordt een review door de volgende international experts:

Expert	Land	Motivatatie deskundigheid
5.1.2.e	Frankrijk	5.1.2.e
5.1.2.e	Portugal	5.1.2.e
5.1.2.e	Griekenland	5.1.2.e
5.1.2.e	Duitsland	5.1.2.e
5.1.2.e	Italië	5.1.2.e
5.1.2.e	UK	5.1.2.e

		5.1.2.e
5.1.2.e	Frankrijk	5.1.2.e

3.7.6 Specifieke risico's en beheersmaatregelen

De voortgang van de activiteiten van dit Moduul wordt gemonitord zoals beschreven in 2.2.3. Specifieke risico's ten aanzien van deze activiteit zijn:

1. Het tijdig beschikbaar zijn van een Engelse vertaling van de NPR welke kan worden bestudeerd door de internationale deskundigen
2. Het gelijktijdig bijeen kunnen brengen van de experts
3. Onvoorziene aanbevelingen vanuit de review die impact kunnen hebben op de NPR

NEN zal actief sturen op het gereedmaken van Engelse vertalingen, zodat deze tijdig verstrekt kan worden ter bestudering door de internationale deskundigen. Als fall-back optie kan voor dit doel de laatste concept versie van de vertaling worden aangewend.

Na opdrachtverstrekking zal z.s.m. contact worden opgenomen met de internationale experts om de data vast te leggen. Mocht blijken dat één of meerdere personen niet kunnen deelnemen, dan zal in samenspraak met de NCG naar alternatieve deskundigen worden gezocht.

De uitkomsten kunnen onverwachte inzichten met zich meebrengen. Als hieruit risico's ten aanzien van tijd, kwaliteit, budget of anderszins naar voren komen zal dit direct met de NCG worden besproken om tot een oplossing te komen.

3.7.7 Kosten

De totale kosten van dit onderdeel bedragen 5.1.2.f (voor twee review sessies)

3.8 Moduul 5: opstellen position paper schadepreventie

3.8.1 Taakstelling

Het komt veel voor dat constructies licht worden beschadigd (zoals door scheurvorming in metselwerk) en dat er een discussie ontstaat omtrent de oorzaak van deze schade en hoe (en door wie) deze moet worden gerepareerd. Scheuren en andere beschadigingen in bouwwerken worden als hinderlijk, confronterend en onveilig ervaren.

In de NPR is de meeste aandacht tot nu toe uitgegaan naar het voorkomen van voortschrijdende instorting (grenstoestand NC) en het daaraan gekoppelde Individueel Risico. Gezien de acute noodzaak bepalingsmethoden op te stellen, waardoor het individuele risico om slachtoffer te worden van een aardbeving centraal kwam te staan, was deze keuze logisch. Nu hierin is voorzien, en verdere verbeteringen worden doorgevoerd en omissies kunnen worden weggewerkt, wordt het tijd ook nader te kijken naar schadepreventie.

De NPR kent de grenstoestand DL (beperkte schade). Deze grenstoestand is in de NPR kort omschreven. Wanneer gesproken wordt over schadepreventie en het ontwerpen c.q. toetsen

Deliverables en milestones

2017

27 Januari	Rapportage verwerking van gehouden interviews
24 Februari	1 ^e voorstel definitie van 'schadepreventie' binnen de positionpaper
31 Maart	Overzicht huidige bepalingen en mogelijkheden van 'schadepreventie' binnen NPR 9998:2015
28 April	Overzicht van te nemen stappen om 'schadepreventie' in een bepalingsmethode vast te kunnen leggen en welke eventuele onderzoeken daarvoor nodig zijn
26 Mei	Overzicht met mogelijke instrumenten voor het vastleggen van een bepalingsmethode voor 'schadepreventie'
16 Juni	Position paper schadepreventie

3.8.5 Samenstelling team

Het position paper wordt door de volgende experts opgesteld:

Organisatie	Deelnemer	Rol
WCE	5.1.2.e	Hoofdrapporteur
TNO	5.1.2.e	Veiligheidsfilosofie
NEN	5.1.2.e	Normalisatie
ERB	5.1.2.e	Bouwregelgeving

3.8.6 Specifieke risico's en beheersmaatregelen

De voortgang van de activiteiten van dit Moduul wordt gemonitord zoals beschreven in 2.2.3. Er zijn geen specifieke risico's ten aanzien van deze activiteit voorzien.

3.8.7 Kosten

De totale kosten van dit onderdeel bedragen 5.1.2.f

4 Cursussen, communicatie en informatieverstrekking

4.1 Cursussen

4.1.1 Taakstelling

In de markt is behoefte aan duiding over aardbevingbestendig bouwen en ontwerpen en over de ontwikkelingen op deze gebieden, met name ten aanzien van de NPR.

NEN zal in overleg met de NCG kennis ontsluiten door het aanbieden van doelgroepgerichte, praktische cursussen. Deze cursussen worden gegeven door nauw bij de totstandkoming van de normalisatieproducten betrokken docenten/specialisten.

Met het organiseren van cursussen/workshops streeft NEN de volgende doelen na:

- Nederlandse constructiewereld kennis bijbrengen over hoe gebouwen kunnen worden ontworpen op aardbevingen.
- de minder technisch opgeleide doelgroep toelichten hoe rekening moet worden gehouden met het ontwerpen van gebouwen op aardbevingen

NEN biedt de volgende cursusmogelijkheden:

- Een 3-daagse technische training. Naast de diverse technisch inhoudelijke presentaties ten aanzien van ontwerpen en beoordelen van constructies op de eerste en tweede dag van de training, zijn er op de derde dag meerdere workshops. Zowel in de ochtend als de middag kan de deelnemer een workshop naar keuze volgen. Tijdens deze workshops gaan de deelnemers zelf aan slag met case studies. De training wordt geactualiseerd naar de laatste stand der techniek zoals in de geactualiseerde NPR beschreven.
- De 1-daagse bijeenkomst is een 'light-versie' van de eerste dag van de 3-daagse training. Deze dag is bedoeld om de doelgroep met minder technische kennis, bijvoorbeeld medewerkers gemeenten, op hoofdlijnen van informatie over aardbevingen, constructief ontwerpen en het speelveld van wet- en regelgeving te voorzien.

NEN stelt zich ten doel dat deelnemers weten wat de inhoud van de theorie (uit een norm) is, maar deze ook snappen en kunnen toepassen in de praktijk.

Voor iedere vorm zijn sprekers betrokken, die allen kennis overdragen vanuit hun eigen specialisme en ervaringen en zo veel mogelijk betrokken zijn geweest bij de totstandkoming, zodat zij direct uit eerste hand de achtergrond en overwegingen bij gemaakte keuzes in de NPR kunnen toelichten.

NEN organiseert de bijeenkomsten, regelt de sprekers en verzorgt de afstemming met de sprekers over inhoud en planning, het drukken van het trainingsmateriaal, de promotie inclusief inschrijfmogelijkheden, de administratie van de inschrijvingen, de facturatie van zowel de sprekers als de deelnemers en het na afloop beschikbaar stellen van de certificaten van deelname.

De cursussen zullen in Groningen worden georganiseerd.

4.1.2 Kosten driedaagse technische training in 2017 voor constructeurs

Het minimaal beoogd aantal deelnemers : minimaal voor deze cursus is 25 deelnemers. De begroting voor deze cursus is 5.1.2.f als volgt opgebouwd:

Omschrijving	5.1.2.f
Vaste kosten	
Ontwikkeling / voorbereiding sprekers *	5.1.2.f
Vergoeding sprekers *	
Reistijd-/ km-vergoeding / overnachting sprekers*	
Locatie en catering sprekers	
Software ten behoeve van workshops	
Ondersteuning NEN organisatie voortraject **	
Variabele kosten (5.1.2.f per deelnemer)	
Totale kosten per training	
Eigen bijdrage deelnemers 5.1.2.f per deelnemer)	
Begroting	

Toelichting bij de begroting:

* In het kostenoverzicht zijn de kosten van de ARUP-sprekers niet meegenomen. Het Ministerie van EZ geeft aan dat deze kosten voor rekening van NAM komen.

** De ondersteuning vanuit NEN in het voortraject zijn activiteiten zoals briefing en ondersteuning door secretaris van de commissie, coördinatie en afstemming complete training door programma manager, planning en coördinatie met betrekking tot locatie, catering en trainingsmateriaal en marketing voor de promotie van de training via website en e-nieuwsbrieven.

Door een deel van de kosten voor haar rekening te nemen verlaagt het ministerie van Economische Zaken bij 25 deelnemers de inschrijfprijs van 5.1.2.f per deelnemer.

4.1.3 Kosten ééndaagse training in 2017 voor o.a. beleidsmakers

Het minimaal beoogd aantal deelnemers voor deze cursus is 25 deelnemers. De begroting voor deze cursus is: 5.1.2.f als volgt opgebouwd:

Omschrijving	5.1.2.f
Vaste kosten	
Ontwikkeling / voorbereiding sprekers *	
Vergoeding sprekers *	
Reistijd-/ km-vergoeding / overnachting sprekers*	
Locatie en catering sprekers	
Ondersteuning NEN organisatie voortraject **	
Variable kosten (5.1.2.f per deelnemer)	
Totale kosten per training	
Eigen bijdrage deelnemers 5.1.2.f per deelnemer)	
Begroting	

Toelichting bij de detailbegrotingen:

* In het kostenoverzicht zijn de kosten van de ARUP-sprekers niet meegenomen. Het Ministerie van EZ geeft aan dat deze kosten voor rekening van NAM komen.

** De ondersteuning vanuit NEN in het voortraject zijn activiteiten zoals briefing en ondersteuning door secretaris van de commissie, coördinatie en afstemming complete training door programma manager, planning en coördinatie met betrekking tot locatie, catering en trainingsmateriaal en marketing voor de promotie van de training via website en e-nieuwsbrieven.

Door een deel van de kosten voor haar rekening te nemen verlaagt het ministerie van Economische Zaken bij 25 deelnemers de inschrijfprijs van ca. 5.1.2.f per deelnemer.

4.2 Inzet NEN Communicatieafdeling

Vanuit de markt is grote behoefte aan transparante informatie rondom aardbevingen. NEN kan hierin als neutrale onafhankelijke partij een rol spelen, door o.a. het aanbieden van begeleiding bij communicatievraagstukken, het verstrekken van informatie via haar website en vraagbehandeling over het gebruik van normen en ondersteuning van de NCG en de ministeries bij aan hen gestelde vragen (dit houdt bijvoorbeeld ook ondersteuning in bij het behandelen van Kamervragen) .

Voorzien wordt ondersteuning door de afdeling Communicatie van NEN, ondersteuning voor promotie van de NPR (via webmailing en nieuwsbrieven) en onderhoud van de website en algehele aanpalende ondersteuning van de NEN-consultants.

Kosten

De totale kosten van dit onderdeel bedragen 5.1.2.f

4.3 Bijeenkomsten en workshops met gebruikers van de NPR

In samenspraak met de NCG zal NEN bijeenkomsten organiseren met directe eindgebruikers van de NPR om informatie uit te wisselen. Dit kunnen bijeenkomsten zijn gericht op het verstrekken van informatie (geen cursussen), dan wel het opvragen van ervaringen van deze directe eindgebruikers ten aanzien van het gebruik van de NPR.

Gedacht kan worden aan bijeenkomsten waarbij een toelichting gegeven kan worden op in de NPR gemaakte keuzes, of waar een vooruitblik wordt gegeven op lopende ontwikkelingen die hun neerslag kunnen vinden in volgende uitgaven. Op deze wijze kan de reactie op dergelijke wijzigingen vroeg worden getoetst.

Ook kunnen workshops worden georganiseerd waar eindgebruikers hun ervaringen delen, bijgewoond door leden van de werkgroep. Doelstelling is met deze bijeenkomsten knelpunten in het gebruik van de NPR te signaleren en deze waar mogelijk weg te nemen in een volgende uitgave. In de begroting is rekening gehouden met 3 bijeenkomsten.

Kosten

De totale kosten van dit onderdeel (3 bijeenkomsten) bedragen **5.1.2.f**

5 Aanvullende optionele activiteiten

5.1 Weerstand van gebouwen tegen seismische belasting

5.1.1 Taakstelling

In de huidige NPR is de weerstand van constructies beschreven als een aanvulling op de hoofdstukken 5-9 in Eurocode 8 deel -1. Dit betreft:

- Hoofdstuk 5 Specifieke regels voor betonconstructies
- Hoofdstuk 6 Specifieke regels voor staalconstructies
- Hoofdstuk 7 Specifieke regels voor staal-betonconstructies
- Hoofdstuk 8 Specifieke regels voor houtconstructies
- Hoofdstuk 9 Specifieke regels voor metselwerkconstructies

Deze in Eurocode 8 opgenomen specifieke regels zijn algemeen van opzet en niet altijd toegesneden op de Nederlandse bouwcultuur, in het bijzonder de bestaande bouwvoorraad in N.O-Nederland. De werkzaamheden van de taakgroep zijn daarom vooral gericht op het beschrijven van het gedrag van traditioneel Nederlandse constructies. Over het gedrag van dit type constructies bij een seismische belasting was relatief weinig bekend. Hoewel het inzicht hierin steeds beter wordt, met name door proeven, bijvoorbeeld uitgevoerd op schudtafels, wordt met regelmaat ook geconstateerd dat de betrokken constructies buiten het toepassingsgebied van de regels in Eurocode 8 vallen. Dit betreft met name de grootschalige toepassing van spouwmuren, waarbij in Eurocode 8 standaard van massieve muren wordt uitgegaan. Verder wordt in Nederland bij constructies van geprefabriceerd beton meestal van het stapelbouw principe uitgegaan. In Nederland worden bij stapelbouw de bouwelementen veelal niet gekoppeld, terwijl elders in Europa wel op kritieke plaatsen verbindingen worden aangebracht. In zijn algemeenheid is de detaillering van koppelingen en verankeringen een belangrijk aspect van de studie.

Daarnaast is het noodzakelijk dat bij het beschrijven van de capaciteit van de constructie onderscheid wordt gemaakt voor de verschillende grenstoestanden NC, SD en DL. De op te bouwen kennis moet zowel toepasbaar zijn voor het beoordelen van bestaande constructies, als voor het ontwerpen van nieuwe constructies.

Om duidelijke toestingscriteria voor de diverse analysemethoden, die zijn beschreven in de NPR, beschikbaar te krijgen, is het noodzakelijk dat er gebruik kan worden gemaakt van capaciteitstoetsing op basis van zowel kracht als verplaatsing.

Voor het goed kunnen verbeteren van de inzichten in de NPR van de constructieve weerstanden is het noodzakelijk dat de resultaten van o.a. schudtafelproeven uitgevoerd in Pavia en andere laboratoriumproeven toegankelijk worden gemaakt.

De Eurocodes, waarop NPR 9998 gebaseerd is en waarvan zij gebruik maakt, zijn de onderlegger voor de constructieve veiligheid van gebouwen in de Europese unie. Deze Europese normserie, waaronder de delen over het bepalen van de constructieve veiligheid onder aardbevingen, wordt momenteel herzien. Dit zal naar verwachting resulteren in een nieuwe uitgave van deze normbladen vanaf 2020.

NEN zal de documentenstroom van de herziening van Eurocode 8, waar NPR 9998 op gebaseerd is, voor de werkgroep ontsluiten, zodat de laatste Europese ontwikkelingen beschikbaar zijn ten behoeve van de NPR. Tevens kan NEN afvaardigingen sturen naar de normalisatie-gremia alwaar deze normbladen tot stand worden gebracht. Daarmee kan de werkgroep (en dus de NPR) gebruik maken van de laatste Europese inzichten.

Eurocode 8 wordt opgesteld in CEN Technical Committee 250, Subcommissie 8. Deze Subcommissie kent 5 werkgroepen. De Werkgroepen en de Subcommissie komen elk afzonderlijk tweemaal per jaar bijeen.

Leden van de werkgroep zullen worden afgevaardigd om kennis te vergaren over deze nieuwe ontwikkelingen ten behoeve van het verder ontwikkelen van de NPR 9998. Daarnaast oefenen zij invloed uit om de specifieke Nederlandse omstandigheden in de komende Eurocode 8 op te nemen.

Vragen uit de praktijk zullen zoveel mogelijk worden beantwoord en voorbeeldberekeningen zullen actueel worden gehouden.

5.1.2 Resultaten

- a. De hoofdstukken 5 t/m 9 zullen worden geactualiseerd, gebruik makend van de internationaal voortschrijdende kennis en speciaal van documentatie die wordt ontleend aan het momenteel in CEN-verband lopende proces van opwaardering van de betreffende onderdelen van Eurocode 8
- b. De hoofdstukken 5 t/m 9 zullen worden bijgewerkt waarbij speciale aandacht zal worden gegeven aan de in Nederland, en speciaal in Groningen, gangbare, maar van de Europese praktijk afwijkende bouwmethoden. Hierbij wordt gedacht aan metselwerk spouwmuren en stapelbouw, tot op heden vaak zonder verbindingen tussen wanden en vloeren.
- c. Bij het uitkomen van de NPR 9998 is een serie rekenvoorbeelden opgeleverd, waardoor de NPR principes aan gebruikers beter toegankelijk werden gemaakt. Deze serie wordt geactualiseerd.

5.1.3 Stappen en activiteiten

Ontwikkelingen in Europa, (internationale) literatuur en studies zullen worden beschouwd op bruikbaarheid voor opname in en aanpassingen van de NPR ten aanzien van de sterkte eigenschappen.

5.1.4 Planning activiteiten, deliverables en milestones

De planning van de activiteiten van deze optie ziet er bij gunning uiterlijk 1 november 2016 als volgt uit:

[illegible]

Deliverables en milestones

24 Februari 2017	Deadline aanleveren tekstvoorstellen t.b.v. 1 ^e groene versie NPR door taakgroepen
25 april 2017	Rekenvoorbeelden geactualiseerd
1 Mei 2017	Publicatie 1 ^e groene versie NPR
	Start commentaarperiode op 1 ^e groene versie NPR
30 Juni 2017	Start beschouwen commentaar
28 september 2017	Commentaar behandeld in taakgroepen en verwerkt tot nieuwe voorstellen voor 2 ^e groene versie NPR

21 november 2017 Rekenvoorbeelden geactualiseerd
 1 december 2017 Publicatie 2^e groene versie NPR
 Start publieke commentaarperiode op 2^e groene versie NPR⁷

5.1.5 Taakgroepsamenstelling

Voorzien wordt dat de taakgroep zal bestaan uit de volgende personen:

Organisatie	Deelnemer	Rol
Hageman	5.1.2.e	TG Voorzitter, betonconstructies, metselwerkconstructies
Hageman	5.1.2.e	Betonconstructies, stapelbouw
SHR	5.1.2.e	Houtconstructies
SHR	5.1.2.e	Houtconstructies
TU Delft	5.1.2.e	Houtconstructies
n.t.b.*	n.t.b.	Metselwerkconstructies
n.t.b.*	n.t.b.	Metselwerkconstructies
TU Delft	5.1.2.e	Staalconstructies, staalbetonconstructies
TNO	5.1.2.e	Staalconstructies, staalbetonconstructies
TU Delft	5.1.2.e	Eindige elementen, bepaling van materiaaleigenschappen
TNO	5.1.2.e	Betonconstructies
WCE	5.1.2.e	Materiaaleigenschappen
NEN	n.t.b.	Secretariaat

* Gedacht wordt aan 5.1.2.e van TU Eindhoven

5.1.6 Specifieke risico's en beheersmaatregelen

De voortgang van de activiteiten van dit Moduul wordt gemonitord zoals beschreven in 2.2.3. De resultaten van de shake-table proeven uitgevoerd in Pavia door NAM moeten inzichtelijk beschikbaar worden gemaakt. Het niet beschikbaar komen van deze gegevens kan aanleiding zijn onnodig conservatief te zijn bij de herziening van de hoofdstukken 5 t.m. 9. NEN zal deze opvragen bij NAM.

5.1.7 Kosten

De totale kosten van deze optie zijn 5.1.2.f

5.2 Verkennende risico-inventarisatie aardbevingen in relatie tot infrastructuur en gebouwgebonden installaties verbonden met de infrastructuur

5.2.1 Achtergrond

De aardbevingsproblematiek reikt verder dan alleen de constructieve veiligheid van gebouwen zoals wordt behandeld in de NPR. Denk hierbij aan beschadiging van installaties zoals elektriciteitsleidingen, waterleidingen, riolering, warmte- en gasleidingen, rookgasafvoeren etc. in gebouwen. Ook buiten de gebouwen kunnen problemen optreden bij

⁷ Einde van de publieke commentaarperiode in samenspraak nader te bepalen, gebruikelijk is een periode van 3 maanden.

bijvoorbeeld dijken; dijken kunnen direct (verzakkingen t.g.v. de aardbeving) en indirect (lekkage van leidingen in of nabij waterkeringen t.g.v. de aardbeving) bedreigd worden. Ook, hoogspanningsmasten en diverse soorten leidingen zoals olie-, water-, gas- en stadsverwarmingsleidingen zijn voorbeelden waar aardbevingen effect kunnen hebben op de constructieve veiligheid. Dit zijn onderwerpen die binnen NEN in verschillende normcommissies worden behandeld. Om de problematiek in kaart te brengen, heeft NEN het initiatief genomen een eerste verkenning te doen naar mogelijke risico's.

Uit de gesprekken met experts waarmee de eerste verkenning is uitgevoerd blijkt dat er naast meer behoefte aan kennis over de mogelijke impact van aardbevingen op voornoemde onderwerpen de nodige urgentie bestaat om de problematiek van aardbevingen in Nederland, in relatie tot de benoemde onderwerpen, verder te analyseren om zodoende te kunnen bepalen of (aanvullende) maatregelen nodig zijn.

5.2.2 Onderzoeksvoorstel

Voor aardbevingen in relatie tot de infrastructuur van opwekking, toevoer tot afvoer (hieronder valt ook de ondergrondse infrastructuur zoals drinkwatervoorziening en afvalwaterinzameling) en daarmee verbonden gebouwgebonden installaties een verkennende inventarisatie uit te voeren met als doel risico's te inventariseren, te analyseren en te prioriteren. Dit in samenwerking met de relevante partijen waaronder kenniscentra, betrokken normcommissies en NEN.

Als uitgangspunten worden voorgesteld:

1. Menselijke veiligheid

Menselijke veiligheid is het eerste uitgangspunt geredeneerd vanuit levensgevaar. Voorbeelden hiervan zijn het ontstaan van brand, het ontstaan van een voor gezondheid niet aanvaardbare situatie bijvoorbeeld door rookgasvergiftiging binnen een gebouw of door het wegvallen van de primaire infrastructuur, zoals watervoorziening, elektravoorziening, gasvoorziening of riolering. Buiten de gebouwen speelt bijvoorbeeld een gaswolk of overstroming die kan ontstaan door breuk van een leiding.

2. Infrastructurele veiligheid

Een aardbeving kan er toe leiden dat beheersmaatregelen noodzakelijk zijn om niet aanvaardbare consequenties voor de infrastructuur (opwekking, toevoer tot afvoer en daarmee verbonden gebouwgebonden installaties) te voorkomen. Voorbeelden van cruciale objecten hierbij zijn ziekenhuizen waarvoor leveringszekerheid van belang is of het operationeel blijven van communicatiesystemen tijdens rampen. Mogelijke gevolgen van lekkage van leidingen zullen tevens een aandachtsgebied vormen.

Bij de verkennende risico-inventarisatie zijn tevens twee aandachtsgebieden belangrijk:

1. Geografische afbakening en
2. Bestaande bouw en/of verbouw, nieuwbouw

5.2.3 Verwachte resultaten

Een rapportage met een oriënterend karakter waarin de risico-inventarisatie, analyse en prioritering wordt beschreven. Op basis van de prioritering, kan dit als basis dienen om een gedetailleerde risicoanalyse uit te voeren per geprioriteerd onderwerp door een expertprojectgroep.

5.2.4 Planning activiteiten, deliverables en milestones

De planning van de activiteiten van deze optie ziet er bij gunning uiterlijk 1 november 2016 als volgt uit:

jaar	2016				2017																								
maand			dec			jan				feb		mrt		apr		mei										jun			
week	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Optie verkennend risico onderzoek																													
technische ontwikkeling																													
tussenrapportage gereed																													
rapportage gereed																													

Deliverables en milestones

2017

6 maart tussenrapportage gereed

1 mei rapportage gereed

5.2.5 Kosten

De totale kosten van deze optie zijn 5.1.2.f

5.3 Bepaling seismische krachten op gebouwen en alternatieve presentatiewijzen aardbevingsbelasting

5.3.1 Taakstelling

Een van de belangrijkste aspecten voor de bepaling van de constructieve veiligheid van een gebouw bij een aardbeving is de grootte van de belasting. Deze is afhankelijk van de beweging van de grond en van de dynamische eigenschappen van het beschouwde bouwwerk. Bij de beweging van de grond is vooral de versnelling van belang. De versnelling kan worden omgerekend naar een kracht. Wat de dynamische eigenschappen van het gebouw betreft is vooral de eigenfrequentie van belang. Deze bepaalt de mate van opslingering. Als de eigen frequentie dicht in de buurt van de trillingstijd van de aardbeving ligt, is het opslingereffect, en daarmee de belasting op de constructie, het grootst.

Voor het beschrijven van de seismische krachten in een NPR staan o.a. de volgende elementen ter beschikking:

- *Kaarten waarop de parameters die de grondbeweging beschrijven, voor een aantal relevante herhalingstijden, zijn weergegeven.* Deze grondparameters kunnen betrekking hebben op de piek grond versnelling (peak ground acceleration PGA), de spectrale versnelling (voor elk aantal of interval van perioden), de duur van het signaal, en mogelijk andere parameters. De huidige NPR 9998 (2015-12) biedt een enkelvoudige PGA kaart aan.
- *Geparametriseerde spectrale vorm(en).* Dit is van belang wanneer het directe gebruik van spectrale versnellings kaarten (nog) niet haalbaar is. De huidige NPR 9998 (2015-12) specificeert spectrale vormen voor de bovengrond en het maaiveld, vastgelegd in een PGA kaart.

- *(Versnellings-) tijd series voor het uitvoeren van niet-lineaire dynamische analyses voor de verwachte grondbewegingen.* Momenteel worden deze in de NPR 9998 aangegeven voor het gebruik op diepte.
- *Schaalfactoren voor de seismische krachten in relatie tot de verschillende gevolklassen.* In de huidige NPR 9998 (2015-12) worden deze factoren in de tabellen 2.1 en 2.2 gespecificeerd. De factoren zijn gebaseerd op de hazard curves en inschattingen van de kwetsbaarheid.

In de NPR 2015 is een PGA kaart opgenomen die de piekgrondversnelling op maaiveldniveau beschrijft. Daarnaast is een elastische responspectrum gegeven dat geldt voor het gehele gebied in NO Nederland waar de aardbevingen optreden.

De huidige contourenkaart, opgenomen in de versie van de NPR 9998 van december 2015, is berekend met behulp van een probabilistische hazardanalyse (GMPE v1) op basis van de waargenomen seismische activiteit in de betreffende regio. Een nieuwe versie van de probabilistische hazardanalyse is gereed (GMPE v2).

Inmiddels worden er ook modellen ontwikkeld waarbij een relatie wordt gelegd tussen (wijzigingen in) de gaswinning en de verwachte optredende aardbevingsbelasting. Deze modellen bieden de mogelijkheid om de normstelling aan te passen aan wijzigingen in de te verwachten belastingen op basis van door het Kabinet te nemen beleidsmaatregelen. Volgens de brief van de minister van Economische Zaken van januari 2016, zal een consortium van TNO, KNMI en Deltares onder auspiciën van SodM een advies uitbrengen omtrent de te hanteren contourenkaart⁸. Bij dit alles moet in ogenschouw worden gehouden dat de voor de veiligheid van nieuw te bouwen gebouwen een tijdshorizon bestaat die gerelateerd is aan een ontwerplevensduur van 50 jaar.

De NEN werkgroep aardbevingen zal dit resultaat in eerste instantie in een voorbereidende taakgroep opnieuw in beschouwing nemen. Deze taakgroep zal, op grond van de meest actuele inzichten, aan de werkgroep een advies uitbrengen ten aanzien van de te hanteren kaart in de herziene NPR 9998. Deze kaart moet zodanig zijn dat de hiermee ontworpen en gerealiseerde gebouwen voldoen aan de eisen van constructieve veiligheid. De werkgroep zal dit advies beoordelen en na akkoord verwerken tot een voorstel voor een update van de NPR, welke na instemming van de werkgroep daaropvolgend voor vrijgave voor publicatie wordt doorgeleid aan de bovenliggende commissies.

De aardbevingsbelasting waarmee bij het ontwerp of de beoordeling van constructies rekening gehouden dient te worden, wordt momenteel beschreven aan de hand van een combinatie van het elastische responspectrum en een maximale piekgrondversnelling. De vorm van het responspectrum en de maximale waarden gereflecteerd door dit spectrum hangen af van de te verwachten locaties en magnitudes van bevingen, de te verwachten aantallen bevingen in relatie tot de te beschouwen herhalingstijd, en de propagatie-eigenschappen van zowel de diepe als de ondiepe ondergrond (site respons).

Indien een nieuwe inschatting gepresenteerd wordt ten aanzien van de maximaal te verwachten piekgrondversnellingen, zullen de thans in de NPR 9998 opgenomen responspectra voor locaties met verschillende grondopbouw opnieuw moeten worden afgeleid, zodat een verantwoord samenhangend geheel ten aanzien van de aardbevingsbelasting ontstaat. Rekening dient onder meer te worden gehouden met de specifieke lokale eigenschappen van de ondergrond en de relatief korte duur en kleine

⁸ Onduidelijk is op het moment van schrijven van dit projectplan of dit consortium c.q. platform al, of nog actief is en welke resultaten daaruit kunnen worden verwacht die invloed kunnen hebben op de NPR.

verplaatsingen van de Groninger bevingen. Op veel locaties in Groningen bestaat het bovenste deel van de bodem (6 tot 10 m) uit relatief slappe grond en ook op grotere diepte is de ondergrond opgebouwd uit relatief zachte grondlagen.

In een taakgroep onder leiding van de NEN werkgroep zullen in samenspraak nieuwe spectra worden vastgesteld die door de constructeur kunnen worden gehanteerd.

Momenteel wordt ook al aan een model GMPE v3 gewerkt. Het is te verwachten dat het nauwkeuriger vaststellen van de belastingen en een verbetering van de bepalingstechnieken een doorgaand proces is. Het is daarom wenselijk met een zekere regelmaat verbeteringsslagen in de NPR op te nemen.

Om de specificatie van de seismische krachten in de NPR 9998 nader te beschrijven beschouwt de taakgroep de hazard en risico inschattingen, uitgevoerd door het KNMI en de NAM, en mogelijk andere partijen, voor zover resultaten en documentatie ter beschikking worden gesteld en/of publiek toegankelijk zijn. De taakgroep houdt ook rekening met reviews van deze documentatie en expert opinions (van binnen de taakgroep of daarbuiten), om tot consensus te komen. Wanneer de effecten van de verschillende modellen divergeren, zal de keuze van de taakgroep tenderen naar een conservatieve formulering vanuit het oogpunt van veiligheid.

Taakstelling alternatieve presentatiewijzen van de aardbevingsbelasting

De internationale ontwikkeling is dat inmiddels anderssoortige kaarten dan pga-kaarten gehanteerd worden om de sterkte van een aardbeving op bouwwerken te beschrijven. Deze internationale ontwikkeling kan ook van belang zijn voor de ontwikkeling van de NPR.

De Amerikaanse codes en overheden gebruiken alternatieve kaarten dan pga-kaarten om de aardbevingsbelasting voor ontwerpers te ontsluiten. Ook de Eurocode zal naar verwachting in 2020 uitgaan van een andere presentatievorm dan de pga-waarde.

Voorgesteld wordt om te onderzoeken of andere presentatiewijzen geschikt zijn voor opname in de NPR ter vervanging van of aanvulling op de pga-kaart. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld een lokatiespecifieke UHS (uniform hazard spectrum) die volgt uit het invoeren van een lokatie in een software of webomgeving.

5.3.2 Resultaten

De taakgroep zal een gedragen geactualiseerde presentatie van de optredende aardbevingsbelastingen verzorgen.

5.3.3 Stappen en activiteiten

De taakgroep zal de laatste resultaten van de dan beschikbare versie van de Groundmotion Prediction Equation (GMPE) beschouwen in relatie tot de lokale grondopbouw en demping of opslingerseffecten. Dit zal resulteren in een gedragen geactualiseerde presentatie van de optredende aardbevingsbelastingen.

5.3.4 Planning activiteiten, deliverables en milestones

Voorzien wordt dat de taakgroep 4 maanden tijd nodig heeft om vanaf de beschikking over de resultaten van een nieuwe GMPE tot een gedragen uitspraak te komen over de optredende aardbevingsbelastingen. Daarna zijn ten minste 2 maanden tijd nodig om deze procedureel juist te verwerken voor opname in de eerstevolgende uitgave van de NPR. Wil dit onderwerp ingebracht kunnen worden in de NPR, dan zal de GMPE dus minimaal 6 maanden voor de verwachte publicatiedatum van de NPR beschikbaar moeten zijn.

De planning ziet er als volgt uit:

[illegible]

5.3.5 Taakgroepsamenstelling

Voorzien wordt dat de taakgroep zal bestaan uit de volgende personen⁹:

Organisatie	Deelnemer	Rol
TNO	5.1.2.e	TG voorzitter, seismologie, probabilistiek
	5.1.2.e	Veiligheidsfilosofie, probabilistiek
	5.1.2.e	Seismologie, veiligheidsfilosofie
KNMI	5.1.2.e	Seismologie
Deltares	5.1.2.e	Grondcondities
	5.1.2.e	Grondcondities, seismologie
	5.1.2.e	Grondcondities, seismologie
Arup	5.1.2.e *	Probabilistiek
	5.1.2.e *	seismologie, probabilistiek
	5.1.2.e *	Bouwtechniek
	5.1.2.e *	Bouwtechniek
Shell	5.1.2.e *	Bouwtechniek
	5.1.2.e *	Seismologie, probabilistiek
NCG	n.t.b.	Lid
NEN	n.t.b.	Secretariaat

* Geen onderdeel van deze offerte, deelnamekosten lopen via derden

Op ad hoc basis kunnen aanvullende deskundigen worden geraadpleegd of voor een vergadering worden uitgenodigd.

5.3.6 Specifieke risico's en beheersmaatregelen

De voortgang van de activiteiten van dit Moduul wordt gemonitord zoals beschreven in 2.2.3. De GMPE zal minimaal 6 maanden voor de verwachte publicatiedatum van de NPR beschikbaar moeten zijn. Daarbij zij aangetekend dat deze periode van 6 maanden geen rekening houdt met eventuele zomervakanties. NEN en NCG zullen moeten sturen op een vroegtijdige beschikbaarheid van de resultaten van de GMPE en andere modellen die de voorspellingen ten aanzien van de optredende belastingen beïnvloeden.

De belastingen volgend uit de GMPE en de presentatie daarvan zijn politiek, maatschappelijk en economisch van grote impact. Het is derhalve een gevoelig onderwerp en zal door eenieder gedragen moeten worden, waardoor het bereiken van consensus uitermate belangrijk is. De taakgroep zal daarvoor regelmatig bijeen moeten komen zodat gevoeligheden gesignaleerd worden en door NEN en NCG kunnen worden weggenomen.

⁹ Het SodM heeft aangegeven niet te zullen deelnemen, maar graag geïnformeerd te blijven over de verdere ontwikkelingen.

5.3.7 Kosten

De totale kosten van dit onderdeel bedragen in totaal **5.1.2.f**

5.4 Pilot review catalogus/expert systeem

5.4.1 Taakstelling

Een catalogusaanpak (ook wel expertsysteem genoemd), zou het mogelijk kunnen maken voor een uniek gebouw, welke aan de hand van karakteristieken kan worden ingedeeld in een bepaalde groep gelijksoortige gebouwen, de veiligheid onder aardbevingsbelastingen snel in te schatten. Het wordt daardoor ook mogelijk sneller eventueel benodigde versterkingsmaatregelen te kunnen bepalen, of standaardoplossingen ter versterking te ontwikkelen.

Om een uitspraak te kunnen doen of het unieke gebouw op zijn locatie voldoende veilig is of niet, kan dit gebouw worden vergeleken met een theoretisch referentie object. Dit theoretische referentieobject betreft het te verwachten 'worst case scenario' van alle gebouwen die binnen deze bepaalde groep vallen. Van dit referentie object moet dan bekend zijn wat de zwaarst mogelijk opneembare optredende aardbevingsbelasting is, uitgaande van een conservatieve aanname ten aanzien van de bouwkundige en constructieve eigenschappen.

Een catalogus kan dan bestaan uit een serie van categorieën met een beschrijving van een dergelijk soort hypothetisch referentie gebouw. Per referentiegebouw moet dan zijn vastgelegd wat de bouwkundige en constructieve karakteristieken zijn waarbinnen een uniek object tot deze categorie kan worden gerekend. Te denken valt dan aan eigenschappen zoals de maatvoering, het materiaalgebruik, de gewichtsverdeling en de architectonische verschijningsvorm in gevel en plattegrond.

Bij een dergelijk hypothetisch referentiegebouw kunnen dan ook versterkingsmaatregelen worden ontworpen die het gebouw zodanig versterken dat het hypothetische referentiegebouw ook voldoende veilig is bij hogere aardbevingsbelastingen. Deze zullen naast het verbeteren van de constructieve eigenschappen van het gebouw ook moeten voldoen aan andere bouwkundige eisen, zoals onder andere bouwfysische aspecten zoals geluid en thermische isolatie, evenals vochtdoorslag.

Er lopen activiteiten rondom het ontwikkelen van een dergelijke catalogus. NEN kan hierop een review uitvoeren, zodat de uitgangspunten en beoordeling van het hypothetische referentiegebouw passend zijn voor de betreffende categorie. Voorgesteld wordt te beginnen met een pilot om te onderzoeken wat de mogelijkheden van het ontwikkelen van een dergelijke catalogus zijn en waar eventuele knelpunten liggen.

Voor deze pilot zullen de volgende stappen worden ondernomen:

- In samenspraak met de ontwikkelaar van de catalogus (NAM/Arup) zal één categorie worden geselecteerd;
- De omschrijving van de bouwkundige en constructieve eigenschappen van de categorie zullen worden beoordeeld;
- IJkwaarden, invoerparameters, en aanverwante informatie vanuit proeven of anderszins voor gebruik bij de constructieve berekening zullen worden beoordeeld;
- Constructieve berekeningen voor het hypothetische referentiegebouw, gebruikmakend van verschillende software en berekeningsmethoden en uitgaande van de door de taakgroep gegeven uitgangspunten, zullen, voorafgaand aan een review van reeds eerder gemaakte berekeningen, worden opgedragen aan een onafhankelijke derde ter bepaling van de bandbreedte van de berekeningsresultaten.

Hierbij zal ook opdracht worden gegeven voor het ontwikkelen en doorrekenen van een nader te bepalen aantal mogelijke versterkingsmaatregelen voor dit referentie gebouw

- Reeds gemaakte berekeningen zullen worden gereviewed op uitgangspunten en worden vergeleken met de gemaakte schaduwberekeningen. Bijhorende reeds voorgestelde versterkingsmaatregelen zullen worden beoordeeld op bouwkundige eigenschappen, voorzien van een review (schaduwberekening) door een onafhankelijke derde
- Een rapport met bevindingen zal worden opgesteld: hierin zullen aanbevelingen ten aanzien van mogelijke verbeterpunten van de NPR worden opgenomen

Om deze review uit te kunnen voeren zullen van het te reviewen hypothetische referentiegebouw alle beschikbare gegevens, uitgangspunten, aannames, berekeningen, rapporten, materiaalbeproevingresultaten en aanverwante kenmerken, ten aanzien van zowel dit gebouw als de betreffende categorie, inzichtelijk geordend beschikbaar moeten worden gesteld door de eigenaar van deze informatie.

5.4.2 Taakgroepsamenstelling

Voorzien wordt dat de taakgroep zal bestaan uit een vijftal internationale deskundigen en een gerenommeerd (internationaal) bureau voor het uitvoeren van berekeningen, aangevuld met de volgende personen:

Organisatie	Deelnemer
WCE	5.1.2.e
ERB	5.1.2.e
TNO	5.1.2.e
TNO	5.1.2.e
Adviesbureau Hageman	5.1.2.e
Rigo	5.1.2.e
Deltares	5.1.2.e
NEN	5.1.2.e

Voorzien wordt dat het rapport met bevindingen ca. 8 maanden na complete en volledige ontvangst van de informatie van het geselecteerde referentie gebouw opgeleverd kan worden.

5.4.3 Kosten

De totale kosten van deze activiteit wordt geraamd op 5.1.2.f

5.5 Verdieping verweking

5.5.1 Algemeen

Voor het verbeteren van de communicatie rondom verweking en het vergroten van het begrip hiervan, worden de volgende activiteiten voorgesteld:

- Het nabootsen van een typische situatie van een geïnduceerde beving in het veld of in een modelopstelling met een proef. Dit vergroot tevens het vertrouwen in de gepresenteerde methodiek. De uitvoering zal door diverse partijen ter hand worden genomen.

- Het ontwikkelen van overzichtskaarten met daarop weergegeven de gevoeligheid voor verweking. Hiermee wordt inzichtelijk wat de gevoeligheid is op verschillende locaties. Aanvullend grond- en laboratoriumonderzoek dat nu al plaatsvindt kan hieraan worden toegevoegd.
- Workshops met internationale deskundigen.

5.5.2 Proeven gelaagde grond

Ten behoeve van de NPR worden proeven voorgesteld ter de validatie van de “multi thin layer” correctiefactor. Dit is van belang voor gebouwen, industrie en infra.

In getijde afzettingen wordt een afzettingsspatroon gevonden van afwisselende klei- en zandlagen. Bij het uitvoeren van sonderingen in deze lagen wordt een soort gemiddelde conusweerstand gevonden, omdat de conusweerstand in de tussenliggende zandlagen wordt beïnvloed door de onderliggende kleilagen. De mate van beïnvloeding is afhankelijk van de aangetroffen laagdikte. Om tot representatieve “schoon zand” conusweerstand te komen moet een correctie voor de laagdikte, de zogenaamde “multi layer correctionfactor”, worden toegepast.

Deze factor kan worden afgeleid uit “multi layer sondeerproeven”, uitgevoerd in het laboratorium, voor verschillende laagdikten van het zand.

Bekend is dat bij de overgang van zand naar klei en van klei naar zand een te lage conusweerstand wordt gemeten (een conusweerstand die niet representatief is voor de dichtheid van het zand ter plaatse). Lokaal moet de conusweerstand dus worden gecorrigeerd voor dit effect.

Het modeltest programma om de correctiefactor te bepalen zal worden uitgevoerd voor spanningen tussen 25 en 200 kPa (terreinspanningen in de getijde afzettingen). Er worden tests uitgevoerd met relatieve dichtheden tussen 30 % en 70 %. De dikte van de kleilagen in de testen varieert van 20 mm tot 80 mm.

Er wordt op basis van de huidige numerieke inzichten een vertaalslag gemaakt voor situaties die niet beproefd zijn maar in het veld wel voorkomen.

Voor de validatie wordt gebruik gemaakt van cyclische labproeven op gelaagde grond (liefst verkregen met een gel push sampler). Deze proeven zijn ook onderdeel van het programma.

Het uitvoeren van deze activiteit betreft een inspanningsverplichting. Er kan niet van te voren worden gegarandeerd dat de proeven slagen of wat de resultaten van de proefneming betekenen.

Modelproeven:

Doorlooptijd 3-4 maanden

Veld – en labproeven :

Doorlooptijd 3 maanden na mobilisering equipment (Moet uit Japan of NZ land komen!)

Deliverables:

Drie factual reports van de proeven (model, veld en labproeven).

Rapportage met overall analyse en voorstel voor correctiefactor voor gelaagde grond in het verwekingsmodel voor opname in de NPR (naar schatting substantiele verbetering tov huidige aanpak).

Kosten

De totale kosten van deze proefneming worden geraamd op 5.1.2.f

5.5.3 Overzichtskaarten verweking

Deliverables: kaarten met inzicht in het verschijnsel verweking voor verschillende toepassingen (bijvoorbeeld per gebouwcategorie of gevolgklasse). Inzicht in de te verwachting zakking als gevolg van verweking /verdichting, schatting van de afname van de sterkte van de grond en LPI (Liquefaction Potential Index, een maat om aan te geven of het risico op verweking groot of klein is).

Resultaat specifiek voor gebouwen, ook te maken voor industrie en infra indien gewenst (geen onderdeel van dit voorstel al hoewel delen waarschijnlijk wel gebruikt kunnen worden waarschijnlijk).

Kosten

De totale kosten van deze activiteit worden geraamd op **5.1.2.f**

5.5.4 Proef nabootsing van verweking

Deliverables eerste fase: plan met opstelling inclusief haalbaarheid van een veldproef.

Van toepassing voor gebouwen en infrastructuur en industrie.

Doelstelling van het geïnduceerde verwekingsexperiment is het valideren van de verwekingsmodellen.

De voordelen hiervan zijn:

- proef met realistische omstandigheden zonder verstoring van de grond gedurende aan de proefneming;
- Eenvoudige methode om verweking op te wekken
- Vergroot inzicht van de kansen op verweking voorafgaand aan het daadwerkelijke optreden van verweking als gevolg van een grotere aardbeving

Een beperking is dat de belasting een andere is dan die van de echte aardbeving: er wordt een drukgolf opgewekt in plaats van een schuifgolf.

De voorgestelde aanpak is als volgt:

Een veldtest wordt ontworpen en voorbereid op meerdere locaties, bijvoorbeeld door explosies.

Bij voorkeur worden locaties gebruikt waar onverstoorde grondmonsters kunnen worden genomen.

Een validatie tussen de meetwaarden en met numeriek verkregen resultaten wordt uitgevoerd waarbij het grondgedrag tijdens een aardbeving wordt gesimuleerd

Het uitvoeren van deze activiteit betreft een inspanningsverplichting. Er kan niet van te voren worden gegarandeerd dat de proeven slagen of wat de resultaten van de proefneming betekenen.

Kosten

De totale kosten van deze activiteit worden geraamd op **5.1.2.f**

5.5.5 Workshop verweking

Een tweetal sessies met **5.1.2.e** internationale experts in het najaar van 2016 en in het voorjaar van 2017 ondersteunen de toetsing voor te hanteren uitgangspunten ten aanzien van de kans op verweking en bepalingsmethoden daarbij. Deze kunnen wellicht worden uitgevoerd in aansluiting op reeds geplande sessies voor NAM en de NCG.

Kosten

De totale kosten van deze activiteit worden geraamd op **5.1.2.f**

5.6 Harmonisatie NLTHA

Niet lineaire tijddomein analyses (NLTHA) zijn gevoelig voor modelonzekerheden, gebruikers gerelateerde onzekerheden en ze moeten zijn gekalibreerd aan representatieve proefresultaten.

Voorgesteld wordt om diepgaand te onderzoeken welke parameters hierbij het meest bijdragen, zodat de spreiding in uitkomsten die nu wordt gesignaleerd kan worden gereduceerd binnen acceptabele marges. De verschillende rekenmethoden voor NLTHA die nu in Nederland worden gehanteerd, worden hierbij met elkaar vergeleken om tot een uniforme aanpak voor dergelijke analyses te komen. Dit vergroot de acceptatie van deze wijze van analyse van gebouwen en kan de benodigde tijd en dus kosteninvestering voor het (laten) uitvoeren van dergelijke analyses verkleinen.

Kosten

De totale kosten van dit onderdeel bedragen **5.1.2.f**

5.7 Aanvullende cursussen

5.7.1 Verdiepingscursussen in 2017

Naast de eendaagse en driedaagse cursussen biedt NEN ook enkele verdiepingscursussen als optie aan in de aanpak. Voor de verdiepingscursussen voor Beton, Staal en Fundering (3 in totaal) wordt uitgegaan van de volgende begroting.

Beoogd aantal deelnemers per cursus: minimaal 10

Begroting voor 3 cursussen: **5.1.2.f**, als volgt opgebouwd per verdiepingscursus:

Omschrijving per soort	5.1.2.f
Vaste kosten	
Ontwikkeling / voorbereiding sprekers *	
Vergoeding sprekers *	
Reistijd-/ km-vergoeding / overnachting sprekers*	
Locatie en catering sprekers	
Software ten behoeve van workshops **	
Ondersteuning NEN organisatie voortraject ***	
Variabele kosten 5.1.2.f per deelnemer)	
Totale kosten per verdiepingscursus	
Eigen bijdrage deelnemers 5.1.2.f per deelnemer)	
Begroting	

Toelichting bij de detailbegroting:

* In het kostenoverzicht zijn de kosten van de ARUP-sprekers niet meegenomen. Het Ministerie van EZ geeft aan dat deze kosten voor rekening van NAM komen.

** De ondersteuning vanuit NEN in het voortraject zijn activiteiten zoals briefing en ondersteuning door secretaris van de commissie, coördinatie en afstemming complete training door programma manager, planning en coördinatie met betrekking tot locatie, catering en trainingsmateriaal en marketing voor de promotie van de training via website en e-nieuwsbrieven.

Kosten

De totale kosten van de verdiepingscursussen bedragen voor 2017 **5.1.2.f**

5.7.2 Herhalingscursussen in 2018

Desgewenst kan NEN in 2018 herhalingscursussen aanbieden. Voorgesteld wordt om begin 2018 na de publicatie van de tweede groene versie een driedaagse cursus en een eendaagse cursus te organiseren. Verder bestaat ook de optie om ook in 2018 verdiepingscursussen te organiseren.

Kosten

De totale kosten van deze optionele serie cursussen bedragen in totaal **5.1.2.f**

5.8 Ondersteuning NCG begin 2018 m.b.t. vraagbehandeling

Gelet op de maatschappelijke impact en de politiek bestuurlijke onrust die in Noord Nederland over dit onderwerp bestaat, moet er rekening mee worden gehouden dat een zeer groot aantal inlichtingen zal worden gevraagd (zowel telefonisch als schriftelijk) na publicatie van de 'groene' versie van NPR 9998 per 1 december 2017. Dit kunnen vragen zijn die direct aan NEN worden gesteld, of indirect via bijvoorbeeld de NCG, de Tweede Kamer, het CVW, etc.

De werkgroep kan het eerste kwartaal van 2018 actief blijven om vragen te kunnen beantwoorden en anderszins te kunnen helpen bij het verstrekken van informatie over deze publicatie. Zoals aangegeven kan dit richting de NCG zijn, maar ook andere eindgebruikers van de NPR.

Tevens kunnen in deze periode in samenspraak met de NCG voorstellen worden ontwikkeld voor eventuele volgende actualisaties van de NPR, waarbij bijvoorbeeld te denken valt aan het verwerken van nieuwe inzichten ten aanzien van de seismische belastingen of nieuwe inzichten en ontwikkelingen volgend uit onderzoek en proeven (al dan niet in opdracht gegeven door de NCG), al dan niet aangevuld met nieuwe internationale ontwikkelingen.

De werkgroep en de taakgroepen, zoals gegeven in hoofdstuk 3 zijn bij deze activiteiten betrokken. Voorzien wordt dat de vergaderfrequentie voor de werkgroep in dit geval gelijk blijft. Voorzien wordt dat de taakgroepen elk éénmaal bijeen zullen komen gedurende dit kwartaal.

Tijdschema en deliverables

1 December 2017	Start opvolging/nazorg
1 April 2018	Einde opvolging/nazorg

Kosten

De totale kosten van dit onderdeel bedragen **5.1.2.f**

6 Kostensamenvatting

In de onderstaande tabel zijn de kosten samengevat weergegeven in de volgende tabel, 5.1.2.f. Voor de details wordt verwezen naar Bijlage I.

Onderdeel	5.1.2.f
Ontwikkeling NPR en afkoop, cursussen, communicatie en informatieverstrekking	
Subtotaal NPR en afkoop	
Subtotaal Cursussen, communicatie en informatieverstrekking	
Subtotaal Ontwikkeling NPR en afkoop, cursussen, communicatie en informatieverstrekking	
Optioneel (aanbevolen)	
Subtotaal Weerstanden	
Verkenkende risico-inventarisatie aardbevingen in relatie tot infrastructuur	
Subtotaal Optioneel (aanbevolen)	
Optioneel	
Subtotaal Seismische krachten en alternatieve presentatiewijzen aardbevingbelasting	
Subtotaal aanvullende cursussen	
Subtotaal Pilot review	
Subtotaal proeven gelaagd zand	
Subtotaal overzichtskaarten	
Subtotaal nabootsing verweking	
Subtotaal workshop verweking	
Subtotaal harmonisatie NLTHA	
Subtotaal ondersteuning NCG begin 2018 m.b.t. vraagbehandeling	
Subtotaal Optioneel	

Overzicht Bijlagen

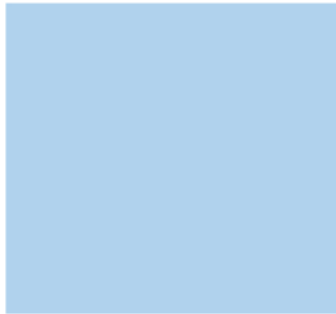
Bijlage I. 5.1.2.f

Bijlage II. Statuten en Huishoudelijk Reglement

Bijlage III. Zelfverklaring ISO 26000 en onderbouwing

Bijlage IV. 5.1.2.e

Bijlage II. Statuten en Huishoudelijk Reglement

NEN

Statuten & Huishoudelijk reglement

Mei 2005

Normalisatie: de wereld op één lijn.

Statuten

Stichting Nederlands Normalisatie-instituut te Delft

Het hoofdbestuur van de Nederlandse Maatschappij voor Nijverheid en Handel en de Raad van Bestuur van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs hebben op 24 januari 1919 opgericht de Stichting Fonds voor de Normalisatie in Nederland. Deze naam is in 1949 gewijzigd in Stichting voor de Normalisatie in Nederland. Per 1 februari 1988 is de statutaire naam gewijzigd in Stichting Nederlands Normalisatie-instituut. De thans vigerende statuten zijn laatstelijk vastgesteld door het bestuur van de stichting na verkregen goedkeuring van de minister van Economische Zaken en opgenomen in een akte van statutenwijziging op 2 mei 2005 voor Mr. G.L. Maaldrink, notaris te 's-Gravenhage, verleden.

Naam en zetel

Artikel 1

De stichting draagt de naam:

"Stichting Nederlands Normalisatie-instituut".

Zij is gevestigd te Delft.

Doel

Artikel 2

De stichting stelt zich ten doel als centrale instantie in Nederland in het belang van gezondheid, veiligheid en doelmatigheid in het maatschappelijk verkeer normalisatie te bewerkstelligen, met betrokkenheid van belanghebbenden normen tot stand te brengen en te onderhouden en de invoering daarvan te bevorderen. Normalisatie is het proces waarbij regels op vrijwillige basis tot stand komen door consensus van belanghebbende partijen.

Middelen

Artikel 3

De stichting tracht haar doel te verwezenlijken door:

1. het coördineren van normalisatie-activiteiten in Nederland en het bevorderen van de bekendheid met normalisatie;
2. het met inschakeling van belanghebbenden en samenwerkend met internationale, Europese en nationale normalisatie-instituten, waaronder de Stichting Nederlands Elektrotechnisch Comité, tot stand brengen van technische regels;
3. het vastleggen en uitgeven van de technische regels in normen, richtlijnen en aanverwante publicaties en het bevorderen van de toepassing daarvan;
4. het optreden als centraal punt in Nederland waar inlichtingen over nationale, internationale en buitenlandse normen verkrijgbaar zijn en waar verkoop van informatie plaatsvindt;
5. het geven van advies, gevraagd of ongevraagd, aan de Nederlandse overheid inzake verwijzing naar normen, over het toepassen van normen bij het tot stand komen van wettelijke voorschriften, over het overheidsbeleid inzake normalisatie en over het inpassen van het normalisatieproces bij het tot stand komen en uitvoeren van wettelijke voorschriften;
6. het geven van informatie en adviezen over normalisatievraagstukken en het bevorderen van de kennis over normalisatie;
7. het in opdracht van en in overleg met de overheid uitvoeren van relevante verdragen en andere internationale verplichtingen waaraan de Nederlandse overheid zich heeft verbonden;
8. alle andere wettige en gepaste middelen.

Organen

Artikel 4

De stichting kent als haar organen:

1. het bestuur, dat bestaat uit minimaal vijf en maximaal zeven bestuurders;
2. de Raad van Advies, die bestaat uit minimaal twintig en maximaal vijftig leden.

Met inachtneming van het voorgaande stelt het bestuur de aantallen als voren bedoeld vast.

Bestuurstaak en –bevoegdheid

Artikel 5

- 5.1 Het bestuur is belast met het besturen van de stichting.
- 5.2 Het bestuur heeft de zorg voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de stichting, stelt het algemeen beleid vast en oefent toezicht uit op de uitvoering van het algemeen beleid.
- 5.3 Het bestuur is bevoegd tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen en tot het aangaan van overeenkomsten, waarbij de stichting zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt.
- 5.4 Het bestuur kan één of meer van zijn bevoegdheden delegeren aan één of meer bestuurders, aan één of meer commissies of aan de algemeen directeur. De delegatie duurt zolang deze niet is gewijzigd of ingetrokken.

Bestuurssamenstelling

Artikel 6

- 6.1 Bestuurders worden benoemd door het bestuur van de stichting. De benoeming behoeft voorafgaande goedkeuring van de Raad van Advies. In geval van vacature(s) in het bestuur wordt het bestuur gevormd door de in functie zijnde bestuurders.
- 6.2 Bij de benoemingen wordt het navolgende in acht genomen:
 - a) één bestuurder wordt benoemd in overleg met het dagelijks bestuur van de stichting "Stichting Nederlands Elektrotechnisch Comité", gevestigd te Delft.
 - b) voor de overige bestuurders geldt dat een evenwichtige en brede afspiegeling van het Nederlandse bedrijfsleven als selectie criterium dient te worden gehanteerd.
- 6.3 Bestuurders hebben zitting in het bestuur zonder last of ruggespraak.
- 6.4 Het bestuur benoemt uit zijn midden een voorzitter.

- 6.5 De voorzitter en de overige bestuurders hebben zitting gedurende een tijdvak van vier jaren.
Het bestuur stelt een rooster van aftreden vast. Aftredende bestuurders zijn eenmaal terstond herbenoembaar. Bestuurders die zijn benoemd in een tussentijds ontstane vacature hebben zitting tot het einde van de zittingsperiode van hun voorganger.
- 6.6 Benoeming of herbenoeming tot bestuurder is niet mogelijk indien langer dan vijf jaar geen actieve rol in een voor normalisatie directbelanghebbende partij is gespeeld.

Einde bestuurdersschap

Artikel 7

Het bestuurdersschap eindigt:

- door ommekomst van de benoemingstermijn,
- door overlijden van een bestuurder,
- bij verlies van het vrije beheer over zijn vermogen,
- bij schriftelijke ontslagneming (bedanken),
- door ontslag verleend door het bestuur om gewichtige redenen,
- alsmede bij ontslag op grond van artikel 298 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek,

Bestuursvergaderingen en bestuursbesluiten

Artikel 8

- 8.1 Ieder kalenderhalfjaar wordt ten minste één vergadering gehouden.
- 8.2 Vergaderingen zullen voorts telkenmale worden gehouden, wanneer de voorzitter dit wenselijk acht of indien één der andere bestuurders daartoe schriftelijk en onder opgave der te behandelen punten aan de voorzitter het verzoek richt. Indien de voorzitter aan een dergelijk verzoek geen gevolg geeft in die zin, dat de vergadering kan worden gehouden binnen drie weken na het verzoek, is de verzoeker bevoegd zelf een vergadering bijeen te roepen met inachtneming van de vereiste formaliteiten.
- 8.3 De oproeping tot de vergadering geschiedt – behoudens het in lid 2 bepaalde – door de voorzitter, ten minste zeven dagen tevoren, de dag der oproeping en die der vergadering niet meegerekend, door middel van oproepingsbrieven.
- 8.4 De oproepingsbrieven vermelden, behalve plaats en tijdstip van de vergadering, de te behandelen onderwerpen.
- 8.5 Zolang in een bestuursvergadering alle in functie zijnde bestuurders aanwezig zijn, kunnen geldige besluiten worden genomen over alle aan de orde komende onderwerpen, mits met algemene stemmen, ook al zijn de door de statuten gegeven voorschriften voor het oproepen en houden van vergaderingen niet in acht genomen.
- 8.6 De vergaderingen worden geleid door de voorzitter van het bestuur; bij diens afwezigheid wordt de vergadering voorgezeten door de vice-voorzitter.

- 8.7 Van het verhandelde in de vergaderingen worden notulen gehouden door de zorg van de voorzitter. De notulen worden vastgesteld en getekend door degene, die in de vergadering als voorzitter heeft gefungeerd.
- 8.8 Het bestuur kan ter vergadering alleen dan geldige besluiten nemen indien de meerderheid van de in functie zijnde bestuurders ter vergadering aanwezig of vertegenwoordigd is.
Deze quorumbepaling geldt niet voor het geval een onderwerp opnieuw is geagendeerd voor een volgende vergadering nadat in de voorgaande vergadering geen besluit over dit onderwerp kon worden genomen bij gebreke van voldoening aan de quorumeis.
Een bestuurder kan zich ter vergadering door een medebestuurder laten vertegenwoordigen op overlegging van een schriftelijke, ter beoordeling van de voorzitter der vergadering voldoende, volmacht. Een bestuurder kan daarbij slechts voor één medebestuurder als gevolmachtigde optreden.
- 8.9 Het bestuur kan ook buiten vergadering besluiten nemen, mits alle bestuurders in de gelegenheid zijn gesteld schriftelijk, telegrafisch of per fax of telex hun stem uit te brengen. Van een aldus genomen besluit wordt onder bijvoeging van de ingekomen antwoorden een relaas opgemaakt, dat, na ondertekening door de voorzitter, bij de notulen wordt gevoegd.
- 8.10 Iedere bestuurder heeft het recht tot het uitbrengen van één stem, onverminderd het gestelde in lid 8. Voor zover deze statuten geen grotere meerderheid voorschrijven worden alle bestuursbesluiten genomen met volstrekte meerderheid der geldig uitgebrachte stemmen.
- 8.11 Alle stemmingen ter vergadering geschieden mondeling, tenzij de voorzitter een schriftelijke stemming gewenst acht of één der stemgerechtigden dit vóór de stemming verlangt.
Schriftelijke stemming geschiedt bij ongetekende, gesloten briefjes.
- 8.12 Blanco stemmen worden beschouwd als niet te zijn uitgebracht.
- 8.13 Voor een besluit tot het verlenen van ontslag als bestuurder om gewichtige redenen is een meerderheid van tweederde van het aantal uitgebrachte stemmen vereist.
- 8.14 In alle geschillen omtrent stemmingen, niet bij de statuten voorzien, beslist de voorzitter.

Vertegenwoordiging van de stichting

Artikel 9

- 9.1 Het bestuur vertegenwoordigt de stichting voor zover uit de wet niet anders voortvloeit.
- 9.2 De vertegenwoordigingsbevoegdheid komt mede toe aan de voorzitter van het bestuur.
- 9.3 De vertegenwoordigingsbevoegdheid komt mede toe aan de algemeen directeur doch uitsluitend indien het betreft het aangaan van overeenkomsten, waarvan het geldelijk belang niet meer bedraagt dan één miljoen euro's (euro 1.000.000,-).

- 9.4 Het bestuur kan besluiten tot het verlenen van volmacht aan één of meer bestuurders alsook aan anderen, om de stichting binnen de grenzen van die volmacht te vertegenwoordigen.

Raad van Advies

Artikel 10

- 10.1 De Raad van Advies heeft als taak bij te dragen tot het bewerkstelligen van nationale, Europese en internationale normalisatie, alsmede het bevorderen van de invoering van normen. De Raad van Advies adviseert het bestuur desgevraagd of op eigen initiatief over:
- de verwezenlijking van de doelstellingen van de stichting,
 - de vaststelling van het algemeen beleid en de uitvoering van dit beleid, het normalisatiebeleid op middellange en lange termijn,
 - gebieden, die raakvlakken hebben met meer dan één beleidscommissie,
 - alle zaken die het bestuur of de Raad van Advies op zijn plaats achten.

Voorts behoeft de benoeming van bestuurders voorafgaande goedkeuring van de Raad van Advies. Daartoe moet door het bestuur aan de Raad van Advies van het voornemen tot benoeming terstond melding worden gemaakt. De goedkeuring wordt geacht te zijn verleend indien de Raad van Advies niet binnen twee maanden na ontvangst van het voornemen tot benoeming van het tegendeel heeft doen blijken. Het bestuur gaat na ontvangst van de mededeling dat de goedkeuring niet is verleend opnieuw over tot het opmaken van een (nieuwe) voordracht.

- 10.2 Bij de samenstelling van de Raad van Advies wordt ernaar gestreefd een afspiegeling te verkrijgen van het maatschappelijk leven en de samenwerking met de stichting "Stichting Nederlands Elektrotechnisch Comité" tot uitdrukking te brengen.
- 10.3 Leden van de Raad van Advies worden benoemd door het bestuur. Het bestuur zal in ieder geval personen als lid van de Raad van Advies benoemen die daartoe door – naar het oordeel van het bestuur – representatieve belanghebbende groeperingen worden voorgedragen.

De voorzitters van de beleidscommissies zijn qualitate qua lid van de Raad van Advies.

Daarnaast worden in elk geval de hieronder vermelde groeperingen in de gelegenheid gesteld om per na te melden groepering één vertegenwoordiger voor benoeming in de Raad van Advies voor te dragen:

- organisaties en instellingen van producenten;
- organisaties en instellingen van gebruikers;
- organisaties en instellingen van de handel;
- organisaties en instellingen van consumenten;
- instellingen van wetenschap;
- onderzoeks- en keuringsinstellingen;
- overheids- en semi-overheidsinstellingen;

- organisaties van werkgevers;
- organisaties van werknemers.

Voorts hebben de vertegenwoordigers van de oprichtende organen, te weten: de Nederlandsche Maatschappij voor Nijverheid en Handel en het Koninklijk Instituut van Ingenieurs, het recht om de vergaderingen van de Raad van Advies bij te wonen en de vergaderstukken te ontvangen. Zij hebben in de vergadering uitsluitend een adviserende stem.

- 10.4 De Raad van Advies kiest uit zijn leden een voorzitter en een vice-voorzitter, die bij ontstentenis van de voorzitter zijn plaats inneemt. Deze functies zijn onverenigbaar met het voorzitterschap van een beleidscommissie.
- 10.5 De voorzitter en de overige leden hebben zitting gedurende een tijdvak van vier jaren; een door het bestuur op te maken rooster regelt het tijdstip van aftreden.
- 10.6 Leden die zijn benoemd ter vervulling van een tussentijds ontstane vacature, hebben zitting tot het einde van de zittingsperiode van hun voorganger. Aftredende leden zijn terstond herbenoembaar.
- 10.7 Benoeming of herbenoeming tot lid van de Raad van Advies is niet mogelijk indien langer dan vijf jaar geen actieve rol in een voor normalisatie directbelanghebbende partij is gespeeld.
- 10.8 De taak en bevoegdheden van de Raad van Advies worden nader geregeld bij Huishoudelijk Reglement.

Besluitvorming Raad van Advies

Artikel 11

- 11.1 Ieder jaar wordt ten minste twee vergaderingen gehouden.
- 11.2 Vergaderingen zullen voorts telkenmale worden gehouden, wanneer de voorzitter dit wenselijk acht of indien vijf leden daartoe schriftelijk en onder opgave der te behandelen punten aan de voorzitter het verzoek richten. Indien de voorzitter aan een dergelijk verzoek geen gevolg geeft in die zin, dat de vergadering kan worden gehouden binnen drie weken na het verzoek, zijn de verzoekers bevoegd zelf een vergadering bijeen te roepen met inachtneming van de vereiste formaliteiten.
- 11.3 De oproeping tot de vergadering geschiedt – behoudens het in lid 2 bepaalde – door de voorzitter, ten minste zeven dagen tevoren, de dag der oproeping en die der vergadering niet meegerekend, door middel van oproepingsbrieven.
- 11.4 De oproepingsbrieven vermelden, behalve plaats en tijdstip van de vergadering, de te behandelen onderwerpen.
- 11.5 Van het verhandelde in de vergaderingen worden notulen gehouden door de zorg van de voorzitter. De notulen worden vastgesteld en getekend door degene, die in de vergadering als voorzitter heeft gefungeerd.

- 11.6 De Raad van Advies kan ter vergadering alleen dan geldige besluiten nemen indien de meerderheid van de leden ter vergadering aanwezig is.
Deze quorumbepaling geldt niet voor het geval een onderwerp opnieuw is geagendeerd voor een volgende vergadering nadat in de voorgaande vergadering geen besluit over dit onderwerp kon worden genomen bij gebreke van voldoening aan de quorumeis.
- 11.7 De Raad van Advies kan ook buiten vergadering besluiten nemen, mits alle leden in de gelegenheid zijn gesteld schriftelijk, telegrafisch of per fax of telex hun stem uit te brengen. Van een aldus genomen besluit wordt onder bijvoeging van de ingekomen antwoorden een relaas opgemaakt, dat bij de notulen wordt gevoegd.
- 11.8 Ieder lid heeft het recht tot het uitbrengen van één stem. Alle besluiten worden genomen met volstrekte meerderheid der geldig uitgebrachte stemmen.
- 11.9 Alle stemmingen ter vergadering geschieden mondeling, tenzij de voorzitter een schriftelijke stemming gewenst acht of één der stemgerechtigden dit vóór de stemming verlangt.
Schriftelijke stemming geschiedt bij ongetekende, gesloten briefjes.
- 11.10 Blanco stemmen worden beschouwd als niet te zijn uitgebracht.

Beleidscommissies

Artikel 12

- 12.1 Het bestuur stelt beleidscommissies in en kan beleidscommissies opheffen.
- 12.2 Beleidscommissies verzorgen, daarbij ondersteund door het bureau, binnen het kader van het door het bestuur vastgestelde algemeen beleid, de voorbereiding en de uitvoering van het normalisatiebeleid en het normalisatieprogramma voor een bepaald beleidsterrein of voor bepaalde beleidsterreinen.
- 12.3 Taak, samenstelling en werkwijze van beleidscommissies worden nader geregeld bij huishoudelijk reglement.
- 12.4 Beleidscommissies verrichten hun taak onder verantwoording aan het bestuur.
- 12.5 Het bestuur benoemt de voorzitters en de leden van de beleidscommissies.
- 12.6 Onverminderd het hieronder in artikel 13 bepaalde kunnen beleidscommissies, na goedkeuring door het bestuur, speciale commissies instellen voor een met name omschreven doel.
- 12.7 Als beleidscommissie elektrotechniek wordt het dagelijks bestuur van de stichting "Stichting Nederlands Elektrotechnisch Comité" aangemerkt. De samenwerking van beide stichtingen geschiedt op basis van een afzonderlijke overeenkomst.

Normcommissies

Artikel 13

- 13.1 De beleidscommissies stellen normcommissies in ter uitvoering van het normalisatieprogramma, respectievelijk heffen bestaande normcommissies op.
- 13.2 Normcommissies verzorgen in opdracht van de beleidscommissie de Nederlandse inbreng bij Europese en internationale normalisatie en het vastleggen van technische gegevens in normen en aanverwante publicaties in Nederland.
- 13.3 Taak, samenstelling en werkwijze van normcommissies worden nader bij huishoudelijk reglement geregeld.
- 13.4 Normcommissies functioneren, voor wat betreft hun taakafbakening en de voortgang van hun werk, onder verantwoordelijkheid van de beleidscommissies, aan wie over de voortgang verslag wordt uitgebracht en aan wie knelpunten in de uitvoering van opdrachten worden voorgelegd.
- 13.5 De voorzitter en leden van de normcommissie worden door de desbetreffende beleidscommissie benoemd.
- 13.6 Voor onderwerpen, die niet tot het terrein van één van de beleidscommissies behoren, kunnen door het bestuur normcommissies worden ingesteld. Zij werken onder verantwoording aan het bestuur. Het hieromtrent voor beleidscommissies gestelde in artikel 12.2 is voor het bestuur overeenkomstig van toepassing.

Bestuursadviescommissies

Artikel 14

- 14.1 Het bestuur kan zich doen bijstaan door bestuursadviescommissies, die het bestuur desgevraagd of eigener beweging advies uitbrengen ten aanzien van bepaalde algemene aspecten van het normalisatiewerk.
- 14.2 Het bestuur stelt bestuursadviescommissies in en kan bestaande bestuursadviescommissies opheffen.
- 14.3 Het bestuur benoemt de voorzitters en de leden van de bestuursadviescommissies. Taak, samenstelling en werkwijze worden nader geregeld bij huishoudelijk reglement.

Algemeen directeur en directeurs

Artikel 15

- 15.1 Het bestuur benoemt en ontslaat de algemeen directeur van de stichting. Het bestuur stelt zijn bezoldiging en zijn arbeidsvoorwaarden vast.
- 15.2 De algemeen directeur is verantwoording verschuldigd aan het bestuur.

- 15.3 De algemeen directeur woont, tenzij het bestuur anders beslist, de vergaderingen bij van het bestuur en de Raad van Advies. Hij heeft toegang tot de vergaderingen van de beleidscommissies. In al deze vergaderingen heeft de algemeen directeur een adviserende stem.
- 15.4 Het bestuur kan één of meer directeurs benoemen. Het bestuur stelt in voorkomend geval de bezoldiging en de arbeidsvoorwaarden vast. Het bestuur ontslaat een directeur. Een directeur is verantwoording schuldig aan de algemeen directeur.
- 15.5 De taak en de bevoegdheden van de algemeen directeur worden, voor zover niet vastgesteld in deze statuten, nader geregeld bij afzonderlijke instructies, vast te stellen door het bestuur.
- 15.6 De taak en bevoegdheden van de directeurs worden geregeld bij afzonderlijke instructie vast te stellen door de algemeen directeur.

Bureau

Artikel 16

- 16.1 De stichting heeft voor de uitvoering van haar werkzaamheden een bureau, waarvan taak en werkwijze nader worden geregeld bij huishoudelijk reglement.
- 16.2 De algemeen directeur stelt de personeelsformatie van het bureau en de arbeidsvoorwaarden van het personeel vast binnen de door het bestuur gegeven richtlijnen.
- 16.3 De algemeen directeur stelt aan, schorst en ontslaat personeel.
- 16.4 De algemeen directeur treedt op als "bestuurder" in de zin van de wet op de ondernemingsraden van het bureau bij het overleg met de ondernemingsraad.

Rechten van industriële en intellectuele eigendom

Artikel 17

- 17.1 Indien de werkzaamheden van enige commissie gegevens of denkbeelden opleveren, welke auteursrechtelijk of anderszins krachtens wetgeving betreffende industriële en/of intellectuele eigendom beschermbaar zijn, dan komen die rechten uitsluitend aan de stichting toe.
- 17.2 Het recht tot publicatie van door de stichting vastgestelde normen komt uitsluitend aan de stichting toe.

Financiën

Artikel 18

De financiële middelen van de stichting bestaan, buiten het bij de oprichting afgezonderde kapitaal, uit:

1. subsidies en bijdragen van de centrale overheid, van het bedrijfsleven, van overkoepelende organisaties en instellingen van het maatschappelijk leven en van lagere overheden;
2. inkomsten uit de verkoop van normen, aanverwante publicaties, alsmede uit auteursrechten;
3. opbrengsten uit cursussen en adviezen;
4. overige bijdragen en baten.

Boekhouding, begroting en jaarrekening

Artikel 19

- 19.1 Het bestuur is verplicht tot het houden van zodanige aantekeningen omtrent de vermogenstoestand van de stichting, dat daaruit te allen tijde haar rechten en verplichtingen kunnen worden gekend.
- 19.2 Jaarlijks vóór één december stelt het bestuur een begroting van lasten en baten vast voor het komende boekjaar, alsmede een overeenkomstige meerjarenraming voor de daaropvolgende vier boekjaren.
- 19.3 Jaarlijks voor één juni stelt het bestuur de jaarrekening, bestaande uit een balans, een staat van baten en lasten en een toelichting, betrekking hebbende op het voorafgaande boekjaar, vast.
- 19.4 Het bestuur verleent opdracht tot onderzoek van de jaarrekening aan een registeraccountant of aan een organisatie waarin registeraccountants samenwerken.

De accountant geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening.

Jaarverslag

Artikel 20

Jaarlijks stelt het bestuur het verslag vast over de werkzaamheden van de stichting en de bedrijfsvoering van het afgelopen jaar, welk verslag wordt gepubliceerd.

Toekenning onderscheidingen

Artikel 21

Het bestuur kan volgens daaromtrent in het huishoudelijk reglement te stellen regels onderscheidingen toekennen aan personen die de normalisatie op bijzondere wijze hebben bevorderd.

Huishoudelijk reglement en andere reglementen

Artikel 22

Het bestuur stelt een huishoudelijk reglement vast ter regeling van die onderwerpen, waarvan regeling in deze statuten bij huishoudelijk reglement is voorgeschreven en ter regeling van hetgeen niet of niet volledig in deze statuten is vermeld. Het bestuur kan, buiten het huishoudelijk reglement, reglementen en instructies voor afzonderlijke onderwerpen vaststellen. Het huishoudelijk reglement kan worden gewijzigd bij besluit van het bestuur, met dien verstande, dat in dit geval een tweederde meerderheid der uitgebrachte stemmen is vereist.

Wijziging statuten, ontbinding

Artikel 23

- 23.1 De statuten kunnen worden gewijzigd en de stichting kan worden ontbonden bij besluit van het bestuur, met dien verstande dat in dit geval een twee/derde meerderheid der uitgebrachte stemmen is vereist.
- 23.2 Een besluit tot wijziging van de statuten en een besluit tot ontbinding van de stichting behoeven de schriftelijke goedkeuring van de minister van Economische Zaken.
- 23.3 Bij een besluit tot ontbinding worden liquidateurs aangewezen en worden het tijdstip van ontbinding en de wijze van liquidatie vastgesteld. Aan na de liquidatie eventueel resterende activa geven liquidateurs, na verkregen toestemming van de minister van Economische Zaken, een bestemming die op enigerlei wijze dienstig is aan de normalisatie in Nederland.
- 23.4 Een wijziging van de statuten is eerst van kracht, wanneer deze bij notariële akte is geconstateerd, waarbij tevens door de notaris zal worden vermeld dat aan het bepaalde in lid 2 is voldaan.

Slotartikel

Artikel 24

In alle gevallen waarin deze statuten niet voorzien, alsmede in geschillen over de tenuitvoerlegging van deze statuten, beslist het bestuur.

Overgangsbepalingen:

- 1. Deze gewijzigde statuten treden in werking op heden.
- 2. Indien in enig reglement, instructie of regeling die van kracht is binnen het Nederlands Normalisatie-instituut wordt gesproken van 'de directeur', moet daarvoor worden gelezen 'de algemeen directeur', tenzij uitdrukkelijk anders wordt bedoeld.
- 3. De huidige ereleden van de stichting mogen deze eretitel blijven voeren. Bedoelde ereleden hebben het recht om de vergaderingen van de Raad van Advies bij te wonen en de vergaderstukken te ontvangen. Zij hebben in de vergadering een adviserende stem.

Huishoudelijk Reglement

Stichting Nederlands Normalisatie-instituut te Delft

Huishoudelijk Reglement als bedoeld in artikel 22 van de Statuten van de Stichting STICHTING NEDERLANDS NORMALISATIE-INSTITUUT, gevestigd te Delft, zoals vastgesteld bij besluit van het bestuur van de stichting van 30 september 2003.

Inhoud	blz.
Artikel	
1 Termen en definities	4
2 Raad van Advies	4
2.1 Taak en bevoegdheden	4
3 Beleidscommissies	4
3.1 Taak	4
3.2 Werkwijze	5
3.3 Samenstelling en benoeming	6
3.4 Besluitvorming	7
3.5 Speciale commissies	7
4 Normcommissies	7
4.1 Werkterrein	7
4.2 Taak	7
4.3 Werkwijze	7
4.4 Samenstelling en benoeming	8
4.5 Besluitvorming	8
4.6 Normsubcommissies	8
4.7 Werkgroepen	9
5 Bestuursadviescommissies	9
5.1 Taak	9
5.2 Werkwijze	9
5.3 Samenstelling en benoeming	9
6 Normen, voornormen, praktijkrichtlijnen, technische afspraken, overige publicaties en norminformatieproducten	9
6.1 Normen	9
6.2 Voornormen	10
6.3 Praktijkrichtlijnen	11
6.4 Nederlandse Technische Afspraken	11
6.5 Overige publicaties en norminformatieproducten	11
7 Diensten	11
7.1 Verkoop van publicaties	11
7.2 Verkoop van normontwerpen, voornomen e.d.	11
7.3 Verstrekken van informatie	12
7.4 Organiseren van cursussen en bijeenkomsten	12
7.5 Publiceren van nieuwsbrieven en overige periodieken	12
7.6 Verlenen van overige diensten	12
8 Samenwerking op het gebied van de normalisatie met nationale organisaties en instellingen	12
8.1 Geassocieerde organisaties en instellingen	12
8.2 Uitgangspunten bij het tot stand komen van de samenwerking	13
8.3 Overeenkomst tot samenwerking	13

9	Het bureau	13
9.1	Status	13
9.2	Taak	13
9.3	Werkwijze	13
9.4	Financiering	14
10	Algemene bepalingen	14
10.1	Lidmaatschap van raden en commissies	14
10.2	Vrijwaring en aansprakelijkheid	14
10.3	Vergoedingen	15
10.4	Internationaal en Europees werk	15
10.5	Het naar buiten optreden van commissies	15
10.6	Auteursrechten	15
10.7	Onderscheidingen	16
11	Slotartikel	17
	Overgangsbepaling	17

Termen en definities

Artikel 1

De in dit reglement gehanteerde begrippen zijn in overeenstemming met de statuten.

Raad van Advies

Artikel 2

2.1 Taak en bevoegdheden

Met inachtneming van het gestelde in artikel 10.1 van de statuten het geven van adviezen aan het bestuur over:

de te hanteren uitgangspunten voor de normalisatie;

- het instellen van beleidscommissies en het uitnodigen van de organisaties en/of instellingen die hierin vertegenwoordigd zouden moeten zijn;
- het wijzigen van de beleidsterreinen en het opheffen van beleidscommissies;
- het instellen van normcommissies die niet tot een van de beleidscommissies behoren, zoals bedoeld in artikel 13.6 van de statuten;
- vraagstukken over de normontwikkelingscapaciteiten, de hierbij te stellen prioriteiten voor het normalisatiewerk op de verschillende beleidsterreinen en de financiering.

Voorts heeft de Raad van Advies tot taak:

- het jaarlijks behandelen van rapportages van de verschillende beleidscommissies om de taakafbakening van de beleidscommissies te waarborgen;
- het op elkaar afstemmen van de programma's van de beleidscommissies (vaststellen van de raakvlakken);
- het behandelen van adviezen, afkomstig van bestuursadviescommissies, die betrekking hebben op meer dan een beleidscommissie;
- het behandelen van adviezen, afkomstig van het Bestuur en de algemeen directeur, over de normalisatiegrondslagen en de ontwikkeling van het algemene normalisatiebeleid;
- het, binnen zijn taakstelling, toetsen van de in de statuten en dit reglement vastgelegde procedures.

Beleidscommissies

Artikel 3

3.1 Taak

Met inachtneming van het gestelde in artikel 12.2 van de statuten, omvat de taak van de beleidscommissie:

- 3.1.1 Bij het tot stand komen van plannen en besluiten over normontwikkelingswerk:

- het bepalen van de behoefte aan normalisatie en aan inbreng in het internationale en Europese normalisatiewerk;
- het vaststellen van een programma;
- het vaststellen van de financieringsbehoefte conform artikel 9.4 van dit reglement ter uitvoering van de programma's, evenals het aangeven van de organisaties of instellingen waarbij, en de wijze waarop, de benodigde financiële middelen kunnen worden gerealiseerd;
- het instellen of het opheffen van normcommissies en het benoemen van de voorzitter en leden ervan (zie artikel 3.3.7).

3.1.2 Bij de uitvoering van het programma:

- het toezicht houden op en het bevorderen van de voortgang van en de doelmatigheid van het onder haar ressorterende normontwikkelingswerk;
- het beslissen over de publicatie van normen en aanverwante publicaties (zie artikel 3.2.5 en 4.2.2), alsmede over het intrekken ervan;
- het beslissen in die gevallen waarin in een normcommissie geen consensus wordt bereikt over haar vertegenwoordiging in Europese en internationale normalisatiebijeenkomsten;
- het bevorderen van de toepassing van de normen en aanverwante publicaties (zie artikel 4.2.2);
- het opstellen van adviezen aan de Nederlandse overheid inzake wettelijke voorschriften;
- het doen van voorstellen aan het bestuur inzake de benoeming van leden van de beleidscommissie en het instellen van speciale commissies voor een met name omschreven doel.

3.2 Werkwijze

3.2.1 Een beleidscommissie vergadert zoveel als noodzakelijk is voor de uitvoering van haar taak.

3.2.2 De vergaderingen worden ten minste zeven dagen van tevoren geconvoceerd.

3.2.3 De beleidscommissie bepaalt van elk van de onder haar ressorterende normcommissies het programma, de internationale binding en de naam.

3.2.4 De beleidscommissie geeft de normen en aanverwante publicaties (zie artikel 4.2.2) vrij voor publicatie na te hebben geverifieerd of de voorgeschreven procedures zijn gevolgd. Zij houdt in voorkomend geval rekening met een door een kritiekgever ingesteld beroep terzake van een bepaald belangenaspect dat deze kritiekgever wezenlijk geschaad acht. Goedkeuring van het werkprogramma van een normcommissie impliceert veelal instemming met de publikatie van de resulterende normen. Indien er geen normcommissie voor een bepaald onderwerp bestaat en er toch (Europese) normen moeten worden gepubliceerd, dan is de beleidscommissie zelf hiervoor verantwoordelijk.

3.2.5 De beleidscommissie trekt normen en aanverwante publicaties (zie artikel 4.2.2) in die geen of onvoldoende toepassing vinden en/of niet

meer voldoen aan de eisen van de technische ontwikkeling naar de mening van de betrokken normcommissie.

- 3.2.6 De beleidscommissie stelt, in voorkomend geval aan de hand van een door de betrokken normcommissies opgesteld ontwerpadvies, adviezen op voor de Nederlandse overheid inzake verwijzing naar normen en over het toepassen van normen.
- 3.2.7 De beleidscommissie beoordeelt de voortgang van het werk van de normcommissies aan de hand van de werkprogramma's en de voortgangsrapportages van deze commissies.

3.3 Samenstelling en benoeming

- 3.3.1 De beleidscommissies zijn samengesteld uit leden die gezamenlijk geacht kunnen worden het beleidsterrein te overzien en de belanghebbende groeperingen op strategisch managementniveau te vertegenwoordigen.
- 3.3.2 Bij het instellen van een beleidscommissie richt het bureau NEN namens het bestuur een uitnodiging aan alle belanghebbende groeperingen tot het doen van een voordracht voor de benoeming van een lid.

Deze belanghebbende groeperingen kunnen zijn:

- organisaties en instellingen van producenten;
- organisaties en instellingen van gebruikers;
- organisaties en instellingen van de handel;
- organisaties en instellingen van consumenten;
- instellingen van wetenschap;
- onderzoeks- en keuringsinstellingen;
- overheids- en semi-overheidsinstellingen;
- organisaties van werkgevers;
- organisaties van werknemers.

- 3.3.3 Het bestuur bepaalt voor elke beleidscommissie – op voordracht van het bureau NEN – welke organisatie en/of instelling uit de in artikel 3.3.2 bedoelde belanghebbende groeperingen representatief is en derhalve wordt uitgenodigd.
- 3.3.4 Bij het ontstaan van een vacature in een bestaande beleidscommissie wordt de in het vorige lid bedoelde uitnodiging op voorstel van de beleidscommissie door het bureau NEN verzorgd.
- 3.3.5 Het bestuur kan anderen dan bedoeld in artikel 3.3.2 tot lid van een beleidscommissie benoemen.
- 3.3.6 Een beleidscommissie kan uit haar midden een kerncommissie vormen, die door de beleidscommissie wordt gemandateerd om taken uit te voeren en besluiten te nemen. De mandateringsregeling wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het bestuur.
- 3.3.7 De beleidscommissie benoemt de voorzitter en de leden van de onder haar ressorterende normcommissies en ziet erop toe dat de bij een onderwerp betrokken belangen op evenwichtige wijze zijn vertegenwoordigd.

3.4 Besluitvorming

Bij de besluitvorming wordt, onder afweging van de verschillende bij het onderwerp betrokken belangen, gestreefd naar vereenstemming. Indien bij het uitblijven van overeenstemming over een onderwerp een of meer leden van oordeel zijn dat de kwestie daartoe van voldoende belang is, kunnen zij een beslissing van het bestuur vragen. Indien een dergelijk verzoek niet binnen twee weken na gebleken niet-overeenstemming is gedaan, kan over het desbetreffende onderwerp worden beslist door de beleidscommissie, waarbij een meerderheid van 2/3 van het aantal leden is vereist.

3.5 Speciale commissies

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 12.6 van de statuten kunnen de beleidscommissies, na goedkeuring door het bestuur, speciale commissies instellen voor een met name omschreven doel.

Normcommissies

Artikel 4

4.1 Werkterrein

De normcommissie verzorgt de uitvoering van dat deel van het werkprogramma waarvoor zij is ingesteld, en verricht haar taak met verantwoording aan de beleidscommissie.

4.2 Taak

- 4.2.1 Het verzorgen van de Nederlandse inbreng bij internationale en Europese normalisatie.
- 4.2.2 Het opstellen van Nederlandse normen, voornormen, praktijkrichtlijnen en aanverwante publicaties, in overeenstemming met de relevante procedures.
- 4.2.3 De periodieke beoordeling van normen, voornormen, praktijkrichtlijnen en aanverwante publicaties (zie artikel 6.1.3).
- 4.2.4 Het opstellen van ontwerpadviezen aan de beleidscommissie als bedoeld in artikel 3.2.6.
- 4.2.5 Het rapporteren aan de beleidscommissie over het gewenste programma en de uitvoering van dat programma.

4.3 Werkwijze

- 4.3.1 De normcommissie vergadert zoveel als voor de geplande voortgang van de werkzaamheden is vereist.
- 4.3.2 De vergaderingen worden ten minste zeven dagen van tevoren geconvoceerd.
- 4.3.3 De normcommissie stelt ten behoeve van de begroting jaarlijks de beleidscommissie tijdig in kennis van de noodzakelijke planningsgegevens, waaronder de benodigde ondersteuning van het

bureau NEN voor het Nederlandse, internationale en/of Europese normalisatie-ontwikkelingswerk.

- 4.3.4 De normcommissie formuleert de Nederlandse standpunten ten aanzien van internationale of Europese normalisatie.

4.4 Samenstelling en benoeming

- 4.4.1 De normcommissies zijn samengesteld uit terzake kundige leden, die geacht kunnen worden gezamenlijk de bij de desbetreffende normalisatie belanghebbende groeperingen te vertegenwoordigen.
- 4.4.2 Bij het instellen van een normcommissie richt het bureau NEN namens de desbetreffende beleidscommissie een uitnodiging aan alle belanghebbende groeperingen tot het doen van een voordracht voor de benoeming van een lid.

De belanghebbende groeperingen kunnen zijn:

- organisaties en instellingen van producenten;
- organisaties en instellingen van gebruikers;
- organisaties en instellingen van de handel;
- organisaties en instellingen van consumenten;
- instellingen van wetenschap;
- onderzoeks- en keuringsinstellingen;
- overheids- en semi-overheidsinstellingen;
- organisaties van werkgevers;
- organisaties van werknemers.

- 4.4.3 De beleidscommissie bepaalt ten aanzien van elke normcommissie welke organisaties en/of instellingen voor elk van de onder artikel 4.4.2 bedoelde belanghebbende groeperingen representatief zijn te achten en derhalve worden uitgenodigd. Deelname aan het normalisatieproces staat in principe slechts open voor vertegenwoordigers van erkend belanghebbende partijen, die ook bereid zijn aan de financiering bij te dragen.
- 4.4.4 De beleidscommissie kan anderen dan bedoeld in artikel 4.4.2 tot lid van de normcommissie benoemen.

4.5 Besluitvorming

Bij de besluitvorming wordt gestreefd naar overeenstemming. Indien geen overeenstemming wordt bereikt, wordt terzake een beslissing gevraagd van de beleidscommissie.

4.6 Normsubcommissies

- 4.6.1 De normcommissie kan voor bepaalde delen van haar programma normsubcommissies instellen.
- 4.6.2 De normcommissie bepaalt van elke normsubcommissie het programma en de naam en legt dit op een nader te regelen wijze vast.
- 4.6.3 De normcommissie wijst, zo mogelijk uit haar midden, de voorzitter van de normsubcommissie aan en benoemt de overige leden. De

voorzitter van een normsubcommissie heeft uit hoofde van zijn functie zitting in de normcommissie.

4.7 Werkgroepen

- 4.7.1 De normcommissies en de normsubcommissies kunnen werkgroepen instellen voor een nauw omljnd deel van hun taak.
- 4.7.2 Werkgroepen hebben een duidelijk gedefinieerde opdracht met een tijdelijk karakter.
- 4.7.3 De voorzitter en de leden van een werkgroep worden benoemd door de normcommissie of de normsubcommissie die de werkgroep heeft ingesteld.

Bestuursadviescommissies

Artikel 5

5.1 Taak

Het bestuur stelt van elke bestuursadviescommissie de taak vast.

5.2 Werkwijze

- 5.2.1 Een bestuursadviescommissie vergadert zoveel als noodzakelijk is voor een goede uitvoering van de taak.
- 5.2.2 De vergaderingen worden ten minste zeven dagen van tevoren geconvoceerd.
- 5.2.3 De bestuursadviescommissies zijn verantwoording schuldig aan het bestuur, waaraan zij ten minste eenmaal per jaar schriftelijk rapporteren en verder zoveel als noodzakelijk en gewenst.

5.3 Samenstelling en benoeming

- 5.3.1 De bestuursadviescommissies zijn samengesteld uit leden die op het desbetreffende terrein deskundig zijn. Voor de benoeming kan een voordracht worden gevraagd aan een of meer organisaties of instellingen, die op het door de bestuursadviescommissie bestreken terrein werkzaam zijn, in welk geval de op deze wijze benoemde leden zitting hebben namens de organisatie of instelling door welke zij zijn voorgedragen.

Normen, voornormen, praktijkrichtlijnen, technische afspraken, overige publicaties en norminformatieproducten

Artikel 6

6.1 Normen

- 6.1.1 NEN publiceert als Nederlandse norm:
 - voor Nederland aanvaarde internationale normen;
 - Europese normen;

- het resultaat van het Nederlandse normalisatie-overleg.

Nederlandse normen worden aangeduid met NEN + nummer; eventueel kan een oorsprongsaanduiding zijn toegevoegd.

6.1.2 Commentaarprocedure

- Nieuwe door Nederlandse normcommissies opgestelde normen worden vooraf ter commentaar gepubliceerd. De commentaarperiode bedraagt ten minste drie maanden.
- Gedurende de commentaarperiode wordt de gelegenheid geboden opmerkingen en voorstellen tot wijziging op het normontwerp in te dienen. Daartoe wordt het ontwerp in ruime kring aangekondigd en toegezonden aan een vooraf nader vast te stellen kring van belanghebbenden.
- Zo spoedig mogelijk na afloop van de commentaarperiode neemt de normcommissie het ingebrachte commentaar in behandeling en besluit over de definitieve norminhoud. Hiervan wordt aan de commentaargevers onverwijld kennis gegeven, waarbij wordt medegedeeld dat binnen 30 dagen beroep bij de beleidscommissie kan worden ingesteld.
- In het geval een commentaargever beroep aantekent omdat hij een bepaald belangenaspect wezenlijk geschaad acht, wordt – in overeenstemming met artikel 3.2.5 – het commentaar ter behandeling voorgelegd aan de beleidscommissie.
- Bij ingrijpende wijzigingen ten opzichte van het normontwerp kan de beleidscommissie tot een tweede commentaarperiode besluiten.
- Voor Europese normen wordt gehandeld overeenkomstig het hierboven gestelde, tenzij de Europese procedures dat niet toelaten. Indien in Nederland aantoonbaar geen belangstelling voor actieve begeleiding van een Europees normalisatie-onderwerp bestaat, kan worden afgezien van de Nederlandse commentaarprocedure.

6.1.3 Periodieke beoordeling

Onverminderd het bepaalde in artikel 4.2.3 worden normen uiterlijk om de 5 jaar aan een beoordeling onderworpen inzake het ongewijzigd handhaven, herzien of intrekken van de norm. In geval van herziening met ingrijpende wijzigingen wordt gehandeld als onder artikel 6.1.2 vermeld.

6.2 Voornormen

- 6.2.1 NEN kan resultaten van normalisatie, waarbij een of meer onderdelen ontbreken of onder voorbehoud zijn opgenomen, als Nederlandse voornorm publiceren. Nederlandse voornormen worden aangeduid met NVN + nummer; eventueel kan een oorsprongsaanduiding zijn toegevoegd.
- 6.2.2 Op voornormen is artikel 6.1.2 betreffende de commentaarprocedure van overeenkomstige toepassing.
- 6.2.3 De geldigheidsduur van een voornorm is drie jaar; deze duur kan op voorstel van de betrokken normcommissie eenmaal met drie jaar worden verlengd.

6.3 Praktijkrichtlijnen

- 6.3.1 NEN kan documenten van informatieve aard, die met een norm of normen verband houden, als Nederlandse praktijkrichtlijn publiceren. Nederlandse praktijkrichtlijnen worden aangeduid met NPR + nummer; eventueel kan een oorsprongsaanduiding zijn toegevoegd.
- 6.3.2 Tenzij de betrokken normcommissie anders beslist, is op praktijkrichtlijnen artikel 6.1.2 betreffende de commentaarprocedure van overeenkomstige toepassing.
- 6.3.3 Op praktijkrichtlijnen is artikel 6.1.3 betreffende de periodieke beoordeling van overeenkomstige toepassing.

6.4 Nederlandse Technische Afspraken

- 6.4.1 NEN kan – indien voor de snelle oplossing van een probleem niet de consensus van alle belanghebbenden nodig is of wanneer de laatste stand van zaken van een snel veranderende technologie moet worden gedocumenteerd, een Nederlandse Technische Afspraak publiceren. Deze afspraken worden aangeduid met NTA + nummer; eventueel kan een oorsprongsaanduiding zijn toegevoegd.
- 6.4.2 Aan de totstandkoming van een NTA nemen tenminste twee belanghebbende partijen deel. Binnen de openstellingstermijn voor deelname (6 weken) mogen geen partijen die willen deelnemen worden geweigerd. Een NTA kan ook met deelname uit andere landen worden opgesteld.
- 6.4.3 Besluiten worden met eenvoudige meerderheid genomen.
- 6.4.4 Er vindt geen openbare commentaarprocedure plaats.
- 6.4.5 De geldigheidsduur van een NTA is drie jaar; daarna wordt beslist of de NTA moet worden gehandhaafd, aangepast, ingetrokken of worden omgezet in een NEN.

6.5 Overige publicaties en norminformatieproducten

NEN kan andere met normen en normalisatie samenhangende publicaties en (elektronische) norminformatieproducten uitgeven.

Diensten

Artikel 7

NEN verleent de volgende diensten:

- 7.1 De verkoop van de publicaties genoemd in artikel 6.
- 7.2 De verkoop van normontwerpen, voornormen, evenals daarmee en met normalisatie samenhangende publicaties e.a. (elektronische) producten afkomstig van:
 - internationale normalisatie-organisaties;
 - Europese normalisatie-organisaties;
 - buitenlandse normalisatie-instituten;
 - andere instellingen.

7.3 Het verstrekken van informatie:

- over Nederlandse, Europese en internationale normen en normontwerpen en over normen van buitenlandse normalisatie-instituten;
- over met normalisatie samenhangende Nederlandse, Europese en internationale regelgeving en certificatieprocedures;
- over normalisatie in het algemeen en werkprogramma's voor normontwikkeling in het bijzonder.

7.4 Het organiseren of doen organiseren van cursussen en bijeenkomsten over normalisatie-onderwerpen die de toepassing van normen en/of normalisatiegrondslagen en -methoden in de praktijk bevorderen; het leveren van bijdragen aan dergelijke cursussen of bijeenkomsten.

7.5 Het publiceren van nieuwsbrieven en overige periodieken betreffende normalisatie en technische regelgeving die van belang zijn voor bepaalde (deel)markten, alsmede het uitgeven van (elektronische) norminformatieproducten.

7.6 Het verlenen van alle overige diensten die de bekendheid met en de toepassing van normen en met normalisatie samenhangende publicaties, alsmede de (naams)bekendheid van het instituut, kunnen bevorderen.

Samenwerking op het gebied van de normalisatie met nationale organisaties en instellingen

Artikel 8

8.1 Geassocieerde organisaties en instellingen

8.1.1 Er zijn Nederlandse organisaties en instellingen die in samenwerking met NEN werkzaamheden verrichten op het gebied van de normalisatie die van zodanige aard zijn dat:

- zij niet zijn en niet kunnen worden opgenomen in de normalisatieplannen en/of werkprogramma's van enige beleidscommissie van NEN;
- bij het tot stand komen van het resultaat door of via NEN geen Nederlandse inbreng bij Europese en/of internationale organisaties behoeft te worden verzorgd;
- het resultaat van de werkzaamheden bij voorkeur in een door NEN uit te geven Nederlandse norm, voornorm, praktijkrichtlijn of aanverwante publicatie (zie artikel 4.2.2) zou moeten worden gepubliceerd.

8.1.2 Ter regulering van de samenwerking tussen een dergelijke organisatie of instelling en NEN sluit NEN met deze organisatie of instelling een overeenkomst.

- 8.1.3 Een organisatie of instelling waarmee een dergelijke overeenkomst is gesloten, wordt aangeduid met "geassocieerde organisatie" respectievelijk "geassocieerde instelling".

8.2 Uitgangspunten bij het tot stand komen van de samenwerking

- 8.2.1 Geassocieerde organisaties en instellingen worden geacht de regels, die NEN op grond van zijn doelstelling bij het tot stand brengen van normen hanteert, te kennen en te respecteren.
- 8.2.2 Indien het de bedoeling is, dat het resultaat van het werk door NEN wordt gepubliceerd in de vorm van een Nederlandse norm, voornorm, praktijkrichtlijn of aanverwante publikatie (zie artikel 4.2.2), wordt reeds in de voorbereidingsfase met dit voornemen rekening gehouden.

8.3 Overeenkomst tot samenwerking

- 8.3.1 De overeenkomst tot samenwerking wordt voorbereid door: de daartoe meest geeignende beleidscommissie, ten aanzien van die aspecten die betrekking hebben op de afbakening van de meerjarennormalisatieplannen of het werkprogramma; het bureau, voor alle overige aspecten.

Het bureau

Artikel 9

9.1 Status

Het bureau ressorteert onder de algemeen directeur.

9.2 Taak

- 9.2.1 Het ondersteunen van het bestuur, raden en commissies bij de uitvoering van hun taken en het initieren en voorbereiden van de daartoe te verrichten activiteiten. Het bureau zal zoveel mogelijk pro-actief optreden en bestuur, raden en commissies niet belasten met routinezaken.
- 9.2.2 Het uitvoeren van de desbetreffende besluiten van het bestuur, raden en commissies.
- 9.2.3 Het verzorgen van de diensten als genoemd in artikel 7 van dit reglement.

9.3 Werkwijze

- 9.3.1 In overeenstemming met de instructies en reglementen vastgesteld door het bestuur en de door de algemeen directeur vast te stellen interne reglementen.
- 9.3.2 Het bureau NEN kent voor de door haar te leveren diensten, producten e.d. een klachtenregeling.

9.4 Financiering

- 9.4.1 De kosten van het bureau worden gefinancierd uit:
- een taakgerichte subsidie van de centrale overheid;
 - gerichte bijdragen van het bedrijfsleven, van overkoepelende organisaties en instellingen van het maatschappelijk leven en van overheden voor het normalisatiewerk;
 - inkomsten uit de verkoop van de in artikel 6 genoemde publicaties en evenals de in artikel 7 genoemde diensten; overige inkomsten.
- 9.4.2 De omvang van de gerichte bijdragen wordt gebaseerd op de kosten voor de werkzaamheden die van NEN worden verlangd en die worden berekend op grond van de aan deze werkzaamheden verbonden kosten, uitgedrukt in een verschillend tarief.

Algemene bepalingen

Artikel 10

10.1 Lidmaatschap van raden en commissies

Behoudens in gevallen als genoemd in artikel 3.3.5 en ten aanzien van de voorzitter van de Raad van Advies, hebben voorzitters en leden van raden en commissies die zijn benoemd op voordracht van een organisatie of instelling, zitting namens die organisatie of die instelling.

Alle voorzitters en leden van raden en commissies hebben zitting voor vier jaar en zijn na het einde van hun zittingsperiode terstond herbenoembaar, tenzij anders in de statuten is voorzien. Herbenoeming geschiedt, tenzij anders in de statuten is voorzien, na voorafgaand overleg met de betrokkene of de organisatie respectievelijk instelling waaruit hij/zij afkomstig is. Indien de betrokkene echter op een eerder tijdstip niet meer kan worden beschouwd als vertegenwoordiger van de organisatie of de instelling namens welke de betrokkene zitting heeft, wordt het lidmaatschap op bedoeld tijdstip beëindigd.

Het bestuur ziet erop toe dat de leden van de raden en commissies zich verplichten om het gestelde in de statuten en het huishoudelijk reglement na te leven.

10.2 Vrijwaring en aansprakelijkheid

- 10.2.1 NEN vrijwaart voorzitters en leden van raden en commissies, alsmede de organisaties of instellingen op voordracht waarvan de leden zijn benoemd, voor enige aansprakelijkheid voor directe of indirecte schade, ontstaan door of verband houdend met toepassing van de door haar gepubliceerde normen.
- 10.2.2 NEN is niet aansprakelijk voor directe of indirecte schade ontstaan door of verband houdend met de toepassing van door haar gepubliceerde normen.

10.3 Vergoedingen

Het bestuur kan besluiten om de door de bestuurders of de door een of meer bepaalde bestuurders voor de stichting bestede tijd en kosten te vergoeden. Het bestuur stelt de voorwaarden voor vergoeding vast.

Het bestuur kan in uitzonderingsgevallen besluiten om de door de bestuurders, raads- en/of commissieleden in Nederland en/of in het buitenland gemaakte reiskosten te vergoeden, zulks volgens door het bestuur vast te stellen maatstaven.

10.4 Internationaal en Europees werk

De delegaties, die door NEN worden afgevaardigd naar de vergaderingen van technische en overige commissies van de internationale en Europese normalisatie-organisaties, vertegenwoordigen NEN als centrale normalisatie-instantie in Nederland en brengen de Nederlandse standpunten naar voren, zoals deze haar van de zijde van bestuur, beleidscommissie, bestuursadviescommissie en/of normcommissie bekend zijn.

10.5 Het naar buiten optreden van commissies

- 10.5.1 Commissies kunnen – via het bureau NEN – naar buiten optreden voor zover dat in verband met de uitvoering van hun taak noodzakelijk is.

Tot deze bevoegdheid wordt – tenzij er een uitdrukkelijke machtiging hiertoe is – nadrukkelijk niet gerekend het aangaan van verplichtingen van financiële aard en het verstrekken van informatie danwel het doen van mededelingen van een zodanig karakter, dat hieraan door derden enige verwachting of verplichting van de zijde van de stichting kan worden ontleend. Tot de hierboven genoemde handelingen zijn uitsluitend het bestuur en de algemeen directeur bevoegd.

10.6 Auteursrechten

- 10.6.1 Het geheel of gedeeltelijk (elektronisch) overnemen of verwerken en publiceren, respectievelijk kopiëren van normen, normontwerpen, voornormen, praktijkrichtlijnen, NTA's of overige publicaties en (elektronische) norminformatieproducten van NEN, is, rekening houdend met hetgeen in de Auteurswet 1912 is geregeld en in artikel 17 van de Statuten NEN is vermeld, slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van NEN.
- 10.6.2 NEN behartigt in Nederland de auteursrechtelijke belangen van de internationale en Europese normalisatie-organisaties en van de buitenlandse normalisatie-instituten.

10.7 Onderscheidingen

10.7.1 Legpenning NEN

- Het bestuur kan besluiten personen, die de normalisatie op bijzondere wijze hebben bevorderd, de legpenning toe te kennen. Dit wordt geacht het geval te zijn indien hij/zij zich gedurende meer dan 10 jaar heeft ingezet voor de normalisatie op Nederlands, internationaal of Europees niveau, en op bestuurlijk en/of vaktechnisch gebied toegevoegde waarde heeft gehad voor de bevordering van de normalisatie. Ook kan het zijn dat hij/zij zich gedurende een periode van ten minste 5 jaar op vertegenwoordigend bestuurlijk niveau heeft ingezet voor de normalisatie in Nederland, waarbij door zijn/haar inbreng en inzet de gang van zaken werd bepaald en beïnvloed.
- Het voorstel tot toekenning van de legpenning wordt namens de desbetreffende beleids- of overeenkomstige commissie bij het bestuur ingediend met een duidelijke motivering van het voorstel.
- Het besluit tot het toekennen van de legpenning kan worden genomen tijdens een vergadering van het bestuur, mits het desbetreffende voorstel ten minste 14 dagen tevoren aan de leden is toegezonden of in schriftelijke procedure is behandeld.
- Van geval tot geval zal worden bepaald bij welke gelegenheid de legpenning wordt uitgereikt. Over het algemeen wordt de legpenning uitgereikt door een lid van het bestuur of door de voorzitter van de desbetreffende beleids- of overeenkomstige commissie, bij een passende gelegenheid.

10.7.2 Oorkonde NEN

- Als tastbaar blijk van waardering kan bij het afscheid een oorkonde worden uitgereikt aan personen die gedurende lange tijd intensief aan het Nederlandse, internationale en/of Europese normalisatiewerk hebben deelgenomen. Dit wordt geacht het geval te zijn indien hij/zij langer dan 15 jaar heeft meegewerkt in het Nederlandse, internationale en/of Europese normontwikkelingswerk, waarbij door zijn/haar inbreng en inzet belangrijke normalisatiegebieden in het kader van NEN werden ingebracht en de resultaten van het normalisatiewerk door creatieve, conditiescheppende arbeid werden vergroot.
- Het voorstel tot toekenning van de oorkonde aan een aftredend commissielid wordt bij de desbetreffende beleids- of overeenkomstige commissie ingediend namens de normcommissie(s) waarin het aftredende lid zitting heeft.
- De desbetreffende beleids- of overeenkomstige commissie dient een gemotiveerd voorstel in bij het bestuur. Het bestuur besluit over de toekenning van de oorkonde.
- De oorkonde wordt uitgereikt door de voorzitter van de beleids- of overeenkomstige commissie bij een passende gelegenheid.

10.7.3 Huisorde NEN

De huisorde wordt verleend aan personeelsleden van het bureau NEN door de algemeen directeur namens het bestuur.

De huisorde in zilver wordt verleend aan personeelsleden die 12,5 jaar in dienst zijn.

De huisorde in goud wordt verleend aan personeelsleden die 25 jaar in dienst zijn.

De huisorde in goud met diamantje wordt verleend aan personeelsleden die 35 jaar in dienst zijn.

10.7.4 Piramide van verdienste NEN

De piramide van verdienste kan door de algemeen directeur worden toegekend aan een personeelslid bij pensionering, vervroegde uittreding of postuum, wegens zeer uitzonderlijke prestaties die voor de stichting van blijvend nut zijn.

Slotartikel

In gevallen waarin dit huishoudelijk reglement niet voorziet, beslist het bestuur of – indien gemachtigd – de algemeen directeur.

Overgangsbepaling

Dit gewijzigde huishoudelijk reglement treedt in werking op 21 november 2000 en is een herziene versie van het huishoudelijk reglement zoals besloten door het bestuur op 21 september 1999, alsmede op 30 september 2003.

Bijlage III. Zelfverklaring ISO 26000 en onderbouwing

Zelfverklaring NEN-ISO 26000:2010

Maatschappelijke verantwoordelijkheid van organisaties

Ondergetekende, **5.1.2.e**

Verklaart NEN-ISO 26000:2010, Maatschappelijke Verantwoordelijkheid van Organisaties toe te passen bij NEN en dit te hebben onderzocht en beoordeeld aan de hand van het proces beschreven in NPR 9026+C1:2012.

De organisatie verklaart de principes en richtlijnen van NEN-ISO 26000:2010 toe te passen en te borgen dat dit bij voortduring het geval zal zijn. In het kader van deze zelfverklaring wordt dat minimaal jaarlijks onderzocht en beoordeeld.

De organisatie geeft met deze zelfverklaring een onderbouwing en uitwerking van de gemaakte keuzes ten aanzien van haar maatschappelijke verantwoordelijkheid op de volgende gebieden:

1. Onderschrijven en toepassen van de zeven principes van MVO.
2. Identificeren en betrekken van stakeholders.
3. De zeven MVO-kernthema's en 37 MVO-onderwerpen.
4. Integratie van maatschappelijke verantwoordelijkheid binnen de organisatie.

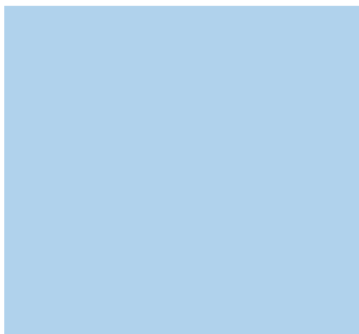
De resultaten van het onderzoek zijn te vinden op www.nen.nl

Naam organisatie:	NEN
Locatie:	Delft, Nederland
Straat en huisnummer:	Vlinderweg 6
Postcode en plaats:	2623 AX Delft

Handtekening:

Delft, 11 december 2015

5.1.2.e

NEN

MVO verklaring NEN 2015

Onderbouwing zelfverklaring toepassing ISO 26000

NEN: hét kennisnetwerk in Nederland voor normontwikkeling en normtoepassing.

Organisatie

NEN is hét kennisnetwerk in Nederland voor normontwikkeling en normtoepassing. NEN's activiteiten bevorderen veiligheid, gezondheid, kwaliteit, innovatie, duurzaamheid en handel.

Zowel het Nederlands Normalisatie-instituut (opgericht in 1916) als het Koninklijk Nederlands Elektrotechnisch Comité (opgericht in 1911) treden onder de naam NEN naar buiten.

NEN vertegenwoordigt de Nederlandse belangen op Europees (CEN en CENELEC) en mondiaal (ISO en IEC) niveau. NEN heeft circa 280 medewerkers.

Met deze eerste zelfverklaring geeft NEN openheid in zijn activiteiten en ambities als het gaat om zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid. We zien het als een nulmeting. MVO is niet nieuw voor NEN. Er wordt al veel gedaan. De meeste MVO-activiteiten zijn extern gericht. Zo stimuleert NEN MVO met behulp van de ISO 26000-richtlijn en gerelateerde implementatiehulpen. Daarnaast begeleidt NEN de ontwikkeling van specifieke normen op het gebied van duurzaamheid en certificatieschema's wanneer marktpartijen daar behoefte aan hebben, bijvoorbeeld duurzame biomassa, duurzame cacao, maar ook duurzame datacenters. Ook intern wordt aandacht besteed aan MVO, zoals vermindering van het energieverbruik en de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers. Echter, deze activiteiten zijn minder zichtbaar voor de buitenwereld. Met deze zelfverklaring willen wij transparant zijn met betrekking tot onze MVO-prestaties en -ambities. Intern betekent dit vooral dat het MVO-bewustzijn bij onze medewerkers groeit en dat wij dit willen benutten om de juiste prioriteiten te kunnen bepalen. Duurzame inzetbaarheid van medewerkers is daarbij een belangrijk speerpunt.

Graag nodigen wij u uit om mee te lezen en mee te denken waar u dat waardevol acht.
Een duurzame maatschappij maken wij immers samen.

Delft, 10 december 2015

Onze Strategie

Onze Missie (ons bestaansrecht)

De wereld verandert snel en wordt steeds complexer. De samenleving vraagt om ordening, veiligheid en duurzaamheid. Innovatie is hierbij onontbeerlijk. Normalisatie is een krachtig instrument dat zorgt voor de noodzakelijke afstemming om zowel bedrijfs- als maatschappelijke doelstellingen te kunnen realiseren. NEN brengt als non-profitorganisatie belanghebbende partijen bij elkaar om gezamenlijk toepasbare afspraken te maken en faciliteert de implementatie hiervan. NEN biedt daarbij een toegangspoort voor marktpartijen aan internationale besluitvorming die de exportkracht bevordert.

Onze Aspiratie

NEN is in Nederland hét kennisnetwerk voor normontwikkeling en normtoepassing op nationaal en internationaal niveau. Voor alle belanghebbende partijen zijn wij dé geprefereerde partner. Samen met onze klanten bundelen we kennis van markt en technologische ontwikkelingen en vertalen dit in toepasbare afspraken; deze bevorderen innovatie, duurzaamheid, veiligheid, efficiëntie en internationale handel. De toegevoegde waarde die normontwikkeling en –toepassing biedt, is voor onze klanten evident. NEN's succes is gebaseerd op zijn medewerkers die klantenbelangen centraal stellen, excelleren in dienstverlening en investeren in continue verbetering.

Ons Plan van Aanpak

We realiseren onze aspiratie door

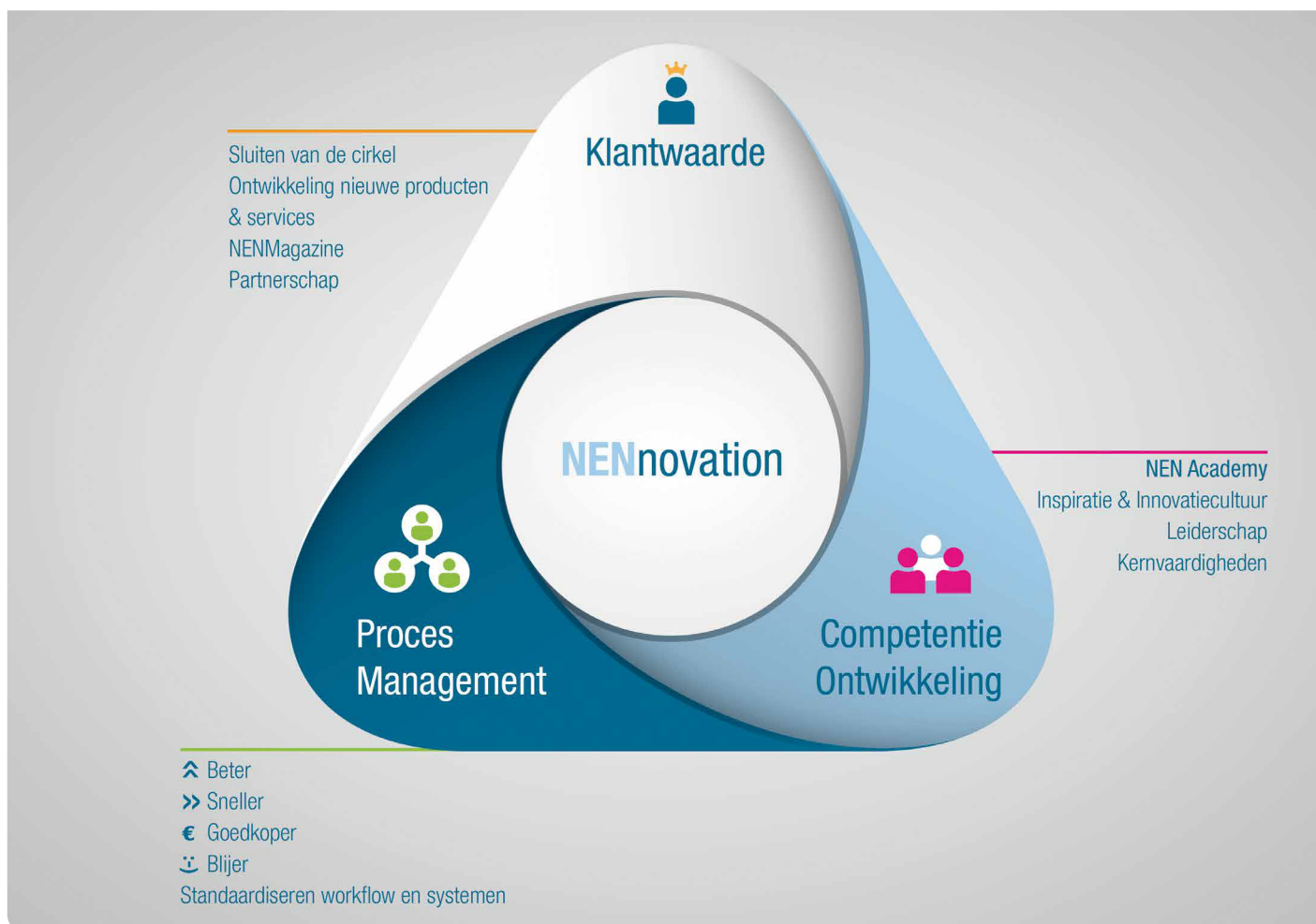
- proactief klanten te benaderen en onze dienstverlening af te stemmen op hun behoeften
- voorvechter te zijn van normalisatie als instrument voor opschaling en marktacceptatie van nieuwe innovaties
- laagdrempelige toegang tot het normalisatieproces te realiseren voor MKB en maatschappelijke instellingen
- onze processen en systemen te verbeteren (simpeler, sneller, goedkoper)
- kenbare, leesbare en bruikbare normen te maken, en de implementatie te faciliteren
- nauwe banden te onderhouden met ISO, IEC, CEN en CENELEC en internationale secretariaten te leiden op terreinen waar Nederland grote expertise en belangen heeft (zoals Energie, Water, Biobased economie, Logistiek, Elektro, Agro, Voeding en Medische Technologie)
- samenwerkingsverbanden aan te gaan met andere “complementaire” kennisinstellingen
- medewerkers uitdagend werk te bieden die hen in staat stelt hun talenten te benutten en te ontwikkelen.

Onze Kernwaarden

- Integer (wij streven naar duurzame relaties)
- Professioneel (wij streven naar de hoogste standaard)
- Verbindend (wij benutten elkaars kennis, kwaliteiten en netwerken)
- Servicegericht (wij komen onze beloftes na)

Onze onderscheidende kenmerken

- Open en transparant
- Normontwikkeling én implementatie
- Toegang tot formele, internationale normalisatiecircuits
- Toegankelijk voor alle sectoren/leren van alle sectoren
- Partijen samenbrengen/netwerkfunctie
- Brugfunctie/verbinden publiek- privaat

Over normen

NEN begeleidt het proces om te komen tot normen. Normen zijn vrijwillige afspraken die bijdragen aan veiligheid, gezondheid, kwaliteit en bevorderen innovatie en internationale handel. Daarmee zijn normen van maatschappelijk belang. Maar hoe komen normen tot stand en wat houdt het maatschappelijk belang precies in?

Normalisatie is zo oud als de beschaving. Al rond 250 voor Christus normaliseerde de eerste keizer van China de lengte van wagenassen. Zonder dat we het merken, hangt de wereld van normen aan elkaar. We merken het vooral als er géén normen zijn, of als de gemaakte afspraken niet werken. Wie in Amerika zijn meegebrachte oplader of een ander apparaat in het stopcontact wil steken, komt bedrogen uit. Het past niet!

Op veel andere gebieden is het wel gelukt afspraken te maken, nationaal én internationaal. Voor bijna alles is wel een norm. Voor keuringsmethoden, papierformaten en schroefdraad, voor de brandwerendheid van bouwmaterialen en de weeknummering in kalenders. Zodat keuringen goed te vergelijken zijn, snijverliezen worden voorkomen, bouten en moeren goed op elkaar passen, 'brandwerend' ook écht brandwerend is en week één in ieders agenda dezelfde data omvat. Maar ook voor milieumanagement, duurzaam inkopen en voor maatschappelijke verantwoordelijkheid voor organisaties zijn normen of richtlijnen ontwikkeld.

Normen zijn vrijwillig: het is dus niet verplicht eraan te voldoen. Toch worden ze meestal nageleefd omdat marktpartijen er belang bij hebben. Dankzij normen kunnen ze rekenen op de kwaliteit van elkaars producten, en hun productieprocessen efficiënt, veilig en maatschappelijk verantwoord inrichten. Zo profiteren ze van elkaars kennis en hoeven ze niet allemaal opnieuw het wiel uit te vinden. Normen zorgen ervoor dat innovaties kunnen worden opgeschaald en daarmee echte impact krijgen. Internationale normen bevorderen ook handel door het verminderen van handelsbarrières en het creëren van een gelijk speelveld.

Europese normen zijn een belangrijke pijler van de Europese interne markt. Veel geharmoniseerde Europese normen geven invulling aan de essentiële eisen aan producten en diensten in Europese Verordeningen die de basis vormen voor het vrije verkeer van goederen binnen de EU. Die essentiële eisen hebben betrekking op veiligheid, gezondheid en milieu. De geharmoniseerde Europese normen zorgen

ervoor dat het bedrijfsleven op een efficiënte manier kan voldoen aan de eisen zonder te grote regeldruk.

De kracht van NEN is het op één lijn brengen van partijen met soms heel verschillende belangen. NEN bewaakt dat het normalisatieproces aan de principes van de World Trade Organization (WTO) voldoet: toegankelijkheid, transparantie, consensus, neutraliteit, marktrelevantie, coherentie en aandacht voor belangen van ontwikkelingslanden. NEN is een private stichting zonder winstoogmerk die wordt gefinancierd door normontwikkelaars en normgebruikers. Wat ons motiveert, is de positieve impact die normen hebben op onze maatschappij. Wij willen graag met onze dienstverlening onze klanten helpen hun organisatiedoelstellingen te realiseren: of het nu gaat om veiligheid, gezondheid, duurzaamheid, innovatie, efficiëntie of handel.

Naast het maken van normen, zorgt NEN ervoor dat de markt op de hoogte is van de normen. Bij NEN zijn alle nationale, Europese en internationale en ook veel buitenlandse normen verkrijgbaar. Voor de gebruikers van normen verzorgen wij trainingen en maken de normen steeds toegankelijker. Door platformen aan te bieden, zorgt NEN ervoor dat gebruikers van normen in contact komen met normontwikkelaars en andersom. Op deze manier probeert NEN de cirkel van het normalisatieproces te sluiten.

Normalisatie is mensenwerk. De kwaliteit van onze dienstverlening valt of staat met de kwaliteit van onze medewerkers. Daarom investeren we jaarlijks in opleiding en ontwikkeling. Daarnaast wordt veel energie gestoken in duurzame inzetbaarheid.

‘NEN begeleidt het proces om te komen tot normen. Normen zijn vrijwillige afspraken die bijdragen aan veiligheid, gezondheid, kwaliteit en bevorderen innovatie en internationale handel.’

Leeswijzer

NEN geeft met deze verklaring een onderbouwing en uitwerking van de gemaakte keuzes ten aanzien van zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid op de volgende onderwerpen:

- De zeven principes van MVO
- Identificeren en betrekken van stakeholders
- De zeven MVO-kernthema's
- Integratie van maatschappelijke verantwoordelijkheid

De zeven principes van MVO

Wereldwijd zijn er in de richtlijn ISO 26000 zeven principes afgesproken voor MVO. Deze vormen een soort 'paraplu voor goed bestuur' voor elke organisatie. Uiteraard is er wereldwijd sprake van maatschappelijke, politieke, economische en culturele diversiteit. Hiermee rekening houdend dient elke organisatie de zeven MVO-principes te respecteren en toe te passen, waarbij het vrij staat om eigen principes toe te voegen. NEN onderschrijft de zeven principes van MVO.

De zeven MVO-principes zijn:

1. Rekenschap afleggen over effecten op de maatschappij, de economie en het milieu
2. Transparant zijn over besluiten en activiteiten die een effect hebben op de omgeving
3. Ethisch gedrag vertonen
4. Respecteren van de belangen van stakeholders
5. Respecteren van rechtsorde (de geldende wet- en regelgeving)
6. Respecteren van internationale gedragsnormen (Verenigde Naties, OESO e.a.)
7. Respecteren van de universele mensenrechten

1. Rekenschap afleggen over effecten op de maatschappij, de economie en het milieu

ISO 26000 geeft aan dat de organisatie verantwoordelijkheid dient te nemen voor de impact die het heeft op de maatschappij, de economie en het milieu. En dat de organisatie inzicht geeft in goede en minder goede MVO-prestaties, op zijn verantwoordelijkheid mag worden aangesproken en naar aanleiding daarvan verbeteringen doorvoert.

NEN is omgevingsbewust en legt rekenschap af over de impact van zijn bedrijfsvoering via verschillende kanalen. De belangrijkste uitingen zijn:

- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Sociaal Jaarverslag
- Verantwoording aan het NEN-bestuur en het NEC-bestuur

2. Transparant zijn over besluiten en activiteiten die een effect hebben op de maatschappij, de economie en het milieu

ISO 26000 geeft aan dat transparante informatie wordt gekenmerkt door onder andere, toegankelijkheid, betrouwbaarheid, tijdigheid en begrijpbaarheid. De kwaliteit en transparantie van de informatie kan het beste worden afgestemd met de betreffende stakeholders.

NEN publiceert een jaarverslag met een verkorte jaarrekening. NEN publiceert ook een sociaal jaarverslag. De volledige jaarrekening wordt gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel. NEN geeft informatie over het normontwikkelingsproces en de normcommissieplannen via www.nen.nl. NEN biedt betrokkenen die niet deelnemen aan de normcommissie de mogelijkheid commentaar te geven op normontwerpen via normontwerpen.nen.nl. Ook informeert NEN klanten via nieuwsbrieven, folders, brochures en het relatiemagazine om relevante ontwikkelingen rondom normen en NEN onder de aandacht te brengen. Daarnaast is NEN actief op social media.

3. Ethisch gedrag vertonen

Ethisch gedrag gaat over oprecht, rechtvaardig en integer gedrag van een organisatie. Deze waarden vertalen zich in zorg voor mensen, maatschappij, dieren, milieu en het economische systeem. Ook gaat het over cultuur en eigen kernwaarden en de effecten hiervan op klanten, partners, leveranciers, medewerkers en andere belanghebbenden.

NEN's Gedragscode geeft aan hoe we met elkaar en met anderen omgaan. Het document biedt een referentiekader waarbinnen we eigen afwegingen kunnen maken. De code is op verzoek ook beschikbaar voor externe relaties: klanten, leveranciers, collega's, overheden en bureaus. Zij kunnen ons aanspreken op ons handelen.

NEN tolereert geen ongewenste omgangsvormen. Iedere medewerker die meent in de werksituatie geconfronteerd te zijn met ongewenste omgangsvormen kan zich wenden tot de vertrouwenspersoon en/of de klachtencommissie ongewenste omgangsvormen.

NEN hanteert de ISO/IEC en CEN/CENELEC gedragscodes met betrekking tot mededinging.

NEN gaat in lijn met wet- en regelgeving zorgvuldig om met privacy en persoonlijke gegevens. Dit geldt voor gegevens van medewerkers en klanten.

Op de website staat in de footer de mogelijkheid om een klacht in te dienen. Deze klacht wordt geregistreerd en in behandeling genomen. Degene die de klacht heeft ingediend, wordt over de voortgang geïnformeerd en voor zover nodig betrokken bij de behandeling van de klacht. De uitkomst wordt teruggekoppeld aan de indiener waarbij ook wordt gevraagd of de klachtindiener tevreden is met de de behandeling van de klacht. De klachten en de afhandeling worden elk kwartaal geëvalueerd door het MT.

4. Respecteren van de belangen van stakeholders

Stakeholders zijn organisaties of personen die worden beïnvloed door de activiteiten en besluiten van de organisatie. Daarom hebben zij belang bij de activiteiten en besluiten van de organisatie en worden ook 'belanghebbenden' genoemd. De organisatie heeft een maatschappelijke verantwoordelijkheid om deze belangen mee te wegen in zijn besluitvorming en activiteiten.

NEN biedt een neutrale ontmoetingsplek waar een diversiteit aan belanghebbende partijen bij elkaar zijn en op één lijn komen, ook als de belangen sterk uiteenlopen. Op basis van consensus zorgen we voor heldere toepasbare afspraken met een breed draagvlak.

NEN steekt veel energie in het opbouwen, verbeteren en behouden van relaties met stakeholders. NEN gebruikt veel overlegvormen, zoals Beleidscommissies, Raad van Advies en het Platform Open Normalisatie, om belanghebbenden bij normalisatie te betrekken.

5. Respecteren van rechtsorde (de geldende wet- en regelgeving)

Het respecteren van de rechtsorde betekent dat een organisatie de relevante wet- en regelgeving naleeft, ook als het naleven van deze wetten en regels niet of beperkt wordt gehandhaafd. Het naleven van wet- en regelgeving geldt voor alle rechtsgebieden (jurisdicties) waarin een organisatie actief is.

Voldoen aan wet- en regelgeving is van primair belang. NEN inventariseert daarom de wettelijke eisen en bespreekt in het MT compliance risico's. NEN wordt hierbij ondersteund door een intern legal team. Dit team houdt zich bezig met compliance en intern juridisch advies. Bij compliance wordt vooral gekeken naar bestaande en veranderende wet- en regelgeving en de consequenties voor NEN. Bij advies wordt vooral aandacht gegeven aan juridische vraagstukken die in de dagelijkse praktijk van de medewerkers een rol spelen, zoals het beoordelen of opstellen van contracten. Voor complexe zaken wordt extern juridisch advies ingewonnen.

Ook in het kader van risicomanagement en de externe accountscontrole komt de naleving van de relevante wet- en regelgeving aan de orde (accounting principles, verslaggevingsregels en belastingwetten).

6. Respecteren van internationale gedragsnormen

Niet in alle gevallen garandeert wetgeving dat het milieu of de maatschappij voldoende wordt beschermd. Een organisatie behoort daarom zoveel mogelijk de internationale gedragsnormen te respecteren.

NEN is lid van de internationale normalisatienetwerken ISO, IEC, CEN en CENELEC en daarmee gebonden aan de lidmaatschapsverplichtingen. Naleving hiervan wordt in geval van CEN en CENELEC beoordeeld door een onafhankelijke externe auditor.

7. Respecteren van de universele mensenrechten

Dit principe houdt in dat een organisatie de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens erkent, respecteert en waar mogelijk bevordert. Deze rechten gelden voor ieder mens op de wereld.

NEN onderschrijft de Universele Mensenrechten.

Identificeren en betrekken van Stakeholders

Stakeholders zijn organisaties of personen die worden beïnvloed door de activiteiten en besluiten van een organisatie. Daarom hebben zij belang bij wat de organisatie doet en beslist en worden zij ook wel belanghebbenden genoemd. Het betrekken van stakeholders is belangrijk bij het implementeren van MVO. MVO betekent immers dat een organisatie verantwoordelijkheid neemt voor de effecten van zijn besluiten en activiteiten op de maatschappij en zijn stakeholders. Een organisatie heeft zijn stakeholders nodig om te bepalen welke effecten zij ondervinden, wat deze stakeholders van de organisatie verwachten en waaraan de organisatie dus aandacht behoort te geven.

NEN heeft een groot aantal stakeholders

Medewerkers

Normalisatie is mensenwerk. NEN faciliteert medewerkers om gezond, fit en met plezier te werken. NEN bevordert en investeert in duurzame inzetbaarheid van medewerkers. NEN is in 2014 gestart met NEN Academy voor ontwikkeling en inspiratie en stimuleert medewerkers om te blijven leren. De ondernemingsraad vertegenwoordigt de medewerkers in overleg met de directie over organisatieontwikkeling en arbeidsvoorwaardenbeleid.

Bestuur

Het bestuur ziet toe op de verwezenlijking van de doelstellingen van NEN conform NEN's statuten en huishoudelijk reglement. Het bestuur stelt de jaarrekening vast en beoordeelt het operationele plan van NEN. Het bestuur accordeert de NEN-strategie en ziet toe op de uitvoering daarvan. Het bestuur is samengesteld uit leden die een brede maatschappelijke ervaring hebben en de belangrijkste voor NEN relevante sectoren vertegenwoordigen. Benoemingen worden goedgekeurd door de Raad van Advies.

Raad van Advies

De Raad van Advies heeft als taak bij te dragen tot het bewerkstelligen van nationale, Europese en internationale normalisatie, alsmede het bevorderen van de invoering van

normen. De Raad van Advies adviseert het NEN-bestuur en de NEN-directie. Bij de samenstelling van de Raad van Advies wordt ernaar gestreefd een afspiegeling te verkrijgen van het maatschappelijk leven en de samenwerking met de stichting 'Stichting Nederlands Elektrotechnisch Comité' tot uitdrukking te brengen. De leden van de Raad van Advies worden benoemd door het NEN-bestuur. Beleidscommissie-voorzitters zijn automatisch lid van de Raad van Advies.

Beleidscommissieleden

Beleidscommissies verzorgen binnen het kader van de door het bestuur vastgestelde strategie, de voorbereiding en de uitvoering van het normalisatiebeleid en het normalisatieprogramma voor een bepaald beleidsterrein of voor bepaalde beleidsterreinen. Beleidscommissieleden worden benoemd door het NEN-bestuur. In totaal zijn er 15 beleidscommissies.

Normcommissieleden

In de NEN-normcommissies zijn ruim 5.200 normcommissieleden actief. Dit zijn de experts die aan tafel zitten om onderling de afspraken te maken. Over het algemeen vertegenwoordigen zij een producent, leverancier, afnemer, de overheid of een branchevereniging. Zij staan in direct contact met de NEN-consultant. De normcommissieleden zijn de ambassadeurs van NEN. Binnen en buiten hun eigen organisatie.

Klanten

Normtoepassers kopen normen bij NEN of nemen een licentie op NEN Connect waarin zij hun normencollectie online beschikbaar hebben. NEN geeft ook trainingen om de toepassing van normen te vereenvoudigen. Normgebruikers, normkopers, licentiehouders en deelnemers aan trainingen noemen we onze klanten. Om onze klanten te informeren, versturen wij e-nieuwsbrieven en onze klantenservice zorgt ervoor dat de vragen van klanten worden beantwoord.

Docenten

NEN-trainingen worden meestal gegeven door extern aangetrokken docenten. Een aantal van de docenten zijn ook normcommissieleden. De informatie die tijdens de trainingen wordt overgedragen, komt dus dicht bij de bron vandaan. Voor NEN zijn de docenten belangrijke ambassadeurs.

Overheid

De Staat heeft NEN als nationaal normalisatie-instituut aangewezen en heeft met NEN een overeenkomst over de wederzijdse verplichtingen. De overheid stelt wet- en regelgeving op. Hieraan wordt vaak via normalisatie invulling gegeven. De overheid zit vanuit ministeries, provincies en gemeenten ook regelmatig als belanghebbende aan tafel. De overheid neemt ook normen, normproducten en trainingen af.

Leveranciers

NEN heeft diverse leveranciers. We werken met geprefereerde partijen die qua visie en werkwijze goed bij die van NEN aansluiten. Bij voorkeur zoeken we leveranciers in de regio. Leveranciers zijn grofweg in de volgende categorieën onder te verdelen:

- Onderhoud NEN-gebouw
- Inkoop kantoorbenodigheden
- Druk- en printwerk
- Ontwerp en design voor normproducten en diverse uitgaven
- ICT-ondersteuning

Voor ons bedrijfsrestaurant, receptiediensten en schoonmaak huren wij via vaste partners zoveel mogelijk vaste krachten in.

Omwonenden

Het NEN-gebouw ligt met een aantal andere bedrijven aan de rand van een woonwijk in Delft Zuid. Wij vinden het belangrijk een goede relatie met de direct omwonenden te hebben.

Delftse bedrijven

NEN doet bij voorkeur zaken met lokale partners om zo een bijdrage te leveren aan de lokale economie.

Gepensioneerden

NEN behoudt een relatie met gepensioneerde medewerkers. Zo is er periodiek een ontmoetingsbijeenkomst en worden zij regelmatig uitgenodigd voor festiviteiten. Ook worden de pensioengerechtigden vertegenwoordigd in de Pensioenraad.

Normalisatienetwerken

NEN is het nationaal normalisatie-instituut en namens Nederland lid van alle Europese en mondiale normalisatienetwerken. NEN speelt een toonaangevende rol in:

CEN

European Committee for Standardization

CENELEC

European Committee for Electrotechnical Standardization

ISO

International Organization for Standardization

IEC

International Electrotechnical Commission

Marktpartijen

NEN informeert de Nederlandse markt vroegtijdig over nieuwe normontwikkelingsprojecten en stimuleert een actieve Nederlandse deelname. Nederlandse marktpartijen kunnen hierdoor hun (internationale) doelstellingen realiseren.

De zeven MVO-kernthema's

ISO 26000 heeft alle onderwerpen die bijdragen aan het bevorderen van de sociale, ecologische en economische duurzaamheid (ook wel de people, planet, profit dimensies genoemd) in kaart gebracht. Hiertoe zijn zeven MVO-kernthema's beschreven die elk één of meerdere MVO-onderwerpen bevatten. In totaal zijn er 37 MVO-onderwerpen.

De zeven MVO-kernthema's zijn van toepassing (relevant) voor elke organisatie en zijn:

1. Bestuur van de organisatie
2. Mensenrechten
3. Arbeidspraktijk
4. Het milieu
5. Eerlijk zakendoen
6. Klanten- en consumentenangelegenheden
7. Betrokkenheid bij en ontwikkeling van de gemeenschap

1. Bestuur van de organisatie

NEN is een onafhankelijke stichting, zonder winstoogmerk. In de Statuten en het Huishoudelijk Reglement is de werkwijze verankerd. Vanuit onze visie en missie streeft NEN naar een grote maatschappelijke impact.

2. Mensenrechten

NEN respecteert de mensenrechten.

3. Arbeidspraktijk

NEN zorgt in overleg met zijn medewerkers voor de meest passende condities en omstandigheden in het werk. Binnen NEN Academy zijn er mogelijkheden voor professionele en persoonlijke ontwikkeling. In het kader van duurzame inzetbaarheid bevordert NEN veilige en gezonde werkomstandigheden zodat de medewerkers fit aan de slag kunnen blijven gedurende hun hele loopbaan. De arbeidsvoorwaarden van NEN zijn vastgelegd in een eigen arbeidsvoorwaardenregeling.

NEN voert periodiek een onderzoek uit naar de betrokkenheid en inzet van medewerkers en hun beleving van de organisatie en het werk. De uitkomsten uit dit onderzoek zijn input voor de dialoog tussen NEN en de medewerkers over het werk en de werkomstandigheden.

4. Milieu

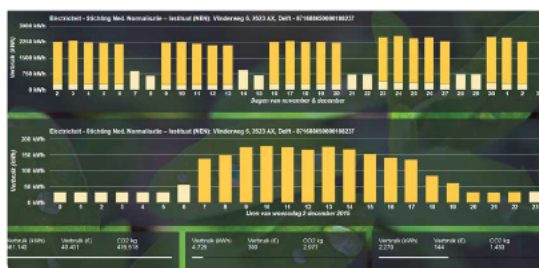
Op het gebied van milieu is NEN al jaren actief bezig. Hieronder volgt een opsomming hoe NEN bewust met milieuaspecten omgaat:

Groene energie

NEN heeft een contract voor energievoorziening uit duurzame bronnen.

Energiemonitoring

Het energieverbruik wordt continu gemonitord met behulp van een dashboard. Afwijkingen worden direct gesignaleerd en hierop wordt actie ondernomen.

Oplaadpalen

NEN beschikt over zeven oplaadpunten voor elektrische auto's waarvan er twee openbaar gebruikt kunnen worden (tegen betaling). Vijf oplaadpunten bevinden zich in de parkeergarage waar de leaseauto's die vrijwel allemaal hybride zijn en de elektrische poolauto opgeladen kunnen worden.

Licht

Het pand is op alle vloeren voorzien van lichtsensoren waardoor het licht alleen aangaat als er beweging wordt gedetecteerd. Bij het sluiten van het gebouw wordt de verlichting centraal uitgeschakeld.

Fairtrade koffie

De koffiemachines die op elke vloer staan, worden gevuld met Puro Coffee. Puro werkt samen met het World Land Trust om stukken regenwoud in Zuid-Amerika aan te kopen. Alle koffie met het Puro label is Fairtrade. Ook de bijproducten zoals thee, suikersticks en melk zijn van Puro en dus fairtrade.

Printen en kopiëren

Voor het printen en kopiëren wordt gebruik gemaakt van zogenaamde Xerox Color Cubes. Dit zijn vaste inktblokken zonder cartridge. Dit betekent aanzienlijk minder gebruik van middelen en energie voor productie en transport.

NEN streeft ernaar klanten zo veel mogelijk digitaal te bedienen en zo papier te besparen.

Cateraar/Voedselverspilling

Er is een overeenkomst voor de catering waarbij dagelijks gekookt wordt met duurzame, verse producten uit het seizoen. De cateraar levert een bijdrage aan het terugdringen van het aantal ingekochte mono-verpakkingen door de campagne 'Say no to mono'. Met name ten aanzien van broodbeleg is de cateraar in staat gebleken het verpakkingsmateriaal sterk te reduceren. Broodbeleg wordt in bulkverpakking ingekocht en gepresenteerd in bijvoorbeeld glazen weckpotten. Samen met de cateraar is er een programma tegen voedselverspilling opgezet. De hoeveelheid gedekte tafellunches zijn aanzienlijk afgenomen door de introductie van zogenaamde lunchvouchers. Bezoekers met een lunchvoucher bepalen zelf de hoeveelheid van en wat ze eten, waardoor er (vrijwel) geen eten wordt verspild.

Afval

Binnen het kantoor wordt het volgende afval gescheiden: papier, karton en glas. Het overige afval wordt door een gecontracteerde afvalverwerker voor ruim 93% gerecycled en nuttig hergebruikt.

Wateropvang voor toiletten

Het regenwater op het dak van het NEN-gebouw wordt opgevangen in speciale reservoirs. Vanuit deze reservoirs worden de toiletten doorgespoeld. Dit water is wat 'grijs' van kleur. Op de toiletten wordt dit via posters uitgelegd.

Planning 2015 en 2016

- *Elektrische Poolauto*
NEN heeft inmiddels een elektrische auto beschikbaar voor korte zakelijke ritten. Deze auto heeft een actieradius van maximaal 120 kilometer.
- *Zonnepanelen*
Er is een onderzoek gaande voor zonnepanelen op het dak. Er wordt gekeken naar een tweetal varianten: zelf investeren en zonnepanelen plaatsen of het dak beschikbaar stellen voor het plaatsen van zonnepanelen door de gemeente Delft (investeren vindt dan door afnemers/particulieren plaats).
- *LED-verlichting*
In 2016 is het voornemen om voor het gehele gebouw over te stappen naar LED-verlichting. Dit kan een besparing op het energieverbruik op verlichting van 50% betekenen.

5. Eerlijk zaken doen

Duurzaam inkopen

NEN verstaat onder duurzaam inkopen 'Het toepassen van milieuaspecten, sociale aspecten, ethische principes en economische aspecten in het inkoopproces zodat dit uiteindelijk leidt tot een goede en gebalanceerde afweging bij de keuze voor de daadwerkelijke levering van een product, dienst of werk.' Duurzame inkoop richt zich niet alleen op het milieu. Het gaat om het vinden van een gezonde en structurele balans tussen maatschappelijk welzijn, de natuurlijke omgeving en sociaal-economische ontwikkeling.

- NEN wil vanuit de ketengedachte samenwerken met bedrijven die zelf ook aantoonbaar maatschappelijk verantwoord ondernemen. In 2018 wil NEN 50% van de inkoop besteden bij dergelijke leveranciers.
- Als er geen duurzaamheidscriteria beschikbaar zijn, wordt actief gezocht naar mogelijkheden om voor de betreffende dienst of product het aspect duurzaamheid mee te nemen.
- NEN heeft bij voorkeur lokale leveranciers. Het onderhoud werktuigbouwkundige installaties en het onderhoud aan elektrotechnische installaties is uitbesteed aan organisaties uit Delft.
- Als drukwerkleverancier heeft NEN twee preferred suppliers nabij Delft.

Verduurzamen in de keten

NEN heeft de mogelijkheid om leveranciers aan te spreken op hun inzet op het vlak van energiebesparing en CO₂-reductie.

6. Klant- en consumentenaangelegenheden

Voor NEN is klantgerichtheid en inspelen op de behoeften van onze klanten belangrijk. NEN's strategie stelt dat het leveren van klantwaarde van primair belang is.

Klantenservice

Ons doel is helder: zoveel mogelijk tevreden klanten. Efficiënte en accurate hulp bij vragen, problemen of financiële administratie zijn daarbij van belang. Omdat onze mensen

goed in staat zijn vragen correct af te handelen, zijn er weinig herhaalcontacten. NEN heeft een centrale klantenservice ingericht. Dit centrum heeft als doel om alle klantenvragen in één keer correct te beantwoorden. Klanttevredenheid wordt jaarlijks gemeten en vormt input voor verbeteracties.

Klachtenafhandeling

Klanten kunnen een klacht via de website indienen. Door op de link 'klacht indienen' in de footer te klikken, verschijnt een formulier waarop de klant een klacht kan noteren. De klacht komt op een centraal punt hiervoor binnen. Hier wordt gekeken wie de proceseigenaar is van het proces waarover de klacht gaat. De klacht wordt geregistreerd en in behandeling genomen. De indiener wordt geïnformeerd over de voortgang van de klachtafhandeling, waar nodig betrokken en uiteindelijk over het resultaat geïnformeerd.

Voorlichting over standaarden en toepassing

NEN vindt het zijn maatschappelijke taak om adequate voorlichting te geven over onderwerpen waarvoor normen en richtlijnen bestaan of worden ontwikkeld; het is zelfs een wettelijke verplichting. Dit gebeurt door diverse middelen en kanalen in te zetten, zoals de media (persberichten en artikelen), publicatie op de website, het organiseren van bijeenkomsten, het verspreiden van foldermateriaal en het relatiemagazine etc.

7. Betrokkenheid bij en ontwikkeling van de gemeenschap

NEN is één van de founders van Werkwaardig

Werkwaardig is een zakelijk platform voor werkgevers in de regio Delft om te bespreken hoe mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt kunnen worden geholpen en te leren van elkaars ervaringen.

De Delftse Uitdaging

NEN participeert actief door middel van realisaties en bemiddeling van matches, projectgroepen om te komen tot samenwerking en het geven van advies.

Integratie van MVO binnen de organisatie

De verwachtingen van de maatschappij met betrekking tot MVO zijn in beweging en worden hoger. Steeds meer organisaties willen proactief hiermee aan de slag. NEN wil hierop inspelen en zelf ook aan de veranderende verwachtingen van de maatschappij voldoen. NEN ziet MVO dus als een proces en niet als een eindpunt. Het accent van de eerste zelfverklaring ligt op de inventarisatie van de activiteiten die NEN zowel extern als intern doet met betrekking tot MVO.

De volgende stap is het inzetten op continue verbetering door expliciete doelstellingen op te nemen in NEN's operationele plan en deze jaarlijks te beoordelen. Daarnaast wil NEN MVO een plaats geven in de nieuwe strategie herijking.

NEN neemt doelstellingen op in het operationele plan 2016 voor utilityverbruik, investeringen om dit verbruik te verminderen (LED-verlichting en vervanging CV-ketels) en duurzame inkoop.

Onder de vlag van NEN Academy worden programma's aangeboden voor de verdere ontwikkeling van kennis en vaardigheden die van belang zijn in het werken bij NEN. Ook worden sessies georganiseerd ter inspiratie en voor uitwisseling van kennis en ervaringen. Duurzame inzetbaarheid gaat over blijven leren en ontwikkelen, maar ook over een gezonde werk- en levensstijl en over inzet en betrokkenheid bij het werk. NEN introduceert een quick scan die medewerkers kunnen gebruiken als een toets op de persoonlijke duurzame inzetbaarheid en bevordert dat medewerkers en leidinggevendenden daarover met elkaar in gesprek gaan. Ook worden bijeenkomsten georganiseerd voor leidinggevendenden en medewerkers over gezondheid, vitaliteit en (preventie van) verzuim.

Ook zal NEN de consequenties van implementatie van de ISO guide 82 'Guide for addressing sustainability in standards' onderzoeken en op basis daarvan vervolgstappen bepalen.

NEN

NEN

Postbus 5059
2600 GB Delft

Vlinderweg 6
2623 AX Delft

T (015) 2 690 390
F (015) 2 690 186

info@nen.nl
www.nen.nl

> Retouradres Postbus 322, 9400AH Assen

NEN Materialen & Bouwproducten
t.a.v. 5.1.2.e
Postbus 5059
2600 GB DELFT

Inkoop Uitvoering Centrum EZ

Bezoekadres locatie Den Haag
Prinses Beatrixlaan 2
2595 AL Den Haag

Postadres lokatie Assen
Postbus 322
9400 AH Assen
www.rvo.nl

Behandeld door
5.1.2.e
5.1.2.e @rvo.nl

Ons kenmerk
IUC 201607201533/103264

Datum 19-10-2016
Betreft Opdrachtverlening actualisatie NPR 9998:2015

Geachte 5.1.2.e

Hierbij geef ik u de opdracht voor de uitvoering van het actualiseren van de NPR 9998:2015, overeenkomstig het gestelde in de offerteaanvraag van de Nationaal Coördinator Groningen (hierna te noemen opdrachtgever) d.d. 1 september 2016 en uw offerte d.d. 30 september 2016.

In tegenstelling tot de in de offerte genoemde datum loopt de opdracht door tot 31 juli 2018.

Opdracht

De opdracht betreft het alleen het kerndeel van uw offerte. Concreet gaat het dan om:

- Het verhelderen en expliciet maken van de toepassingsmogelijkheden van vier verschillende methoden (twee lineair, twee niet-lineair). In uw offerte geeft u aan dat de eerste resultaten hiervan in het najaar van 2017 gereed zijn. Gezien de urgentie zijn deze reeds in het voorjaar nodig. In een nader overleg heeft u aangegeven dat dit mogelijk is.
- Verweking. Verwerking van de reeds beschikbare kennis op dit gebied. Het betreft geen nader onderzoek.
- Het verhelpen van onduidelijkheden in definities van niet-constructieve vallende objecten, inclusief opname van een methode om te bepalen of er veiligheidsrisico's zijn ten aanzien van niet-constructieve vallende objecten en hoe deze te betrekken zijn in de berekeningen. Hierbij zal ook de link worden gelegd met de definitie van Near Collapse.
- Een adviesrapport over in hoeverre schadepreventie momenteel is opgenomen in de NPR. Het betreft hier een praktische toepassing van de NPR, waar het voorkomen van schade betreft. Een voorstel om te komen tot normontwikkeling en bijbehorende reken systematieken waar een langjarige doorlooptijd bij hoort worden niet uitgevraagd.
- Mogelijkheden voor het aanbieden van communicatiemiddelen waaronder cursussen over de NPR.
- Een internationale review van de NPR.

Hierbij sluit ik de door u aanbevolen opties 'weerstand van gebouwen' en de 'verkenkende risico-inventarisatie aardbevingen in relatie tot infrastructuur' uit.

De opdrachtgever behoudt zich het recht voor om gedurende de overeenkomst, welke eindigt 31 juli 2018, één of meerdere aanbevolen opties, zoals omschreven in uw offerte, alsnog af te nemen en te laten uitvoeren. Indien van deze optie gebruik gemaakt wordt zal er in overleg een opleverdatum worden besproken. De door u voorgestelde werkwijze, het werken met concept-modules en deze t.z.t. definitief maken in één update van de NPR, is een goed werkbare oplossing. Voor de vaste verandermomenten worden 1 januari en 1 juli van ieder jaar aangehouden. Naar aanleiding van uw voorstellen kan er vanuit de zijde van opdrachtgever de behoefte zijn aan een definitieve versie van de NPR. Hierover zal nog nader overleg plaatsvinden.

Verder:

- NAM, Shell en in opdracht van deze partijen opererende onderzoeks-bureaus als bijvoorbeeld Arup maken geen onderdeel uit van deze opdracht. In nader overleg met u zal worden bepaald hoe de bij deze organisaties aanwezige kennis kan worden ingebracht in de actualisatie van de NPR, waarbij de onafhankelijkheid van de NEN en de onder haar vallende werkzaamheden (update NPR) zijn geborgd.
- Opdrachtgever wenst dat bij alle modules die gegund worden waar mogelijk rekening gehouden wordt met monumenten. Graag wil opdrachtgever een soort 'dwarsverband' voor monumenten creëren, waarbij in de breedte gekeken wordt naar de problematiek van monumenten.
- Opdrachtgever zal bij iedere werk- en taakgroep intern bespreken of er vanuit opdrachtgever een vertegenwoordiger wordt afgevaardigd. Indien deze vertegenwoordiger wordt afgevaardigd zult u hierover tijdig worden geïnformeerd.

Vergoeding

De vergoeding voor deze opdracht bedraagt conform uw offerte **5.1.2.f**

Facturering

U kunt uw facturen zenden naar:
Ministerie van Economische Zaken
t.a.v. FDA
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

of digitaal in PDF naar: **5.1.2.e**@minez.nl

Op uw factuur dient u het verplichtingnummer 1300023020 te vermelden.

Indien de factuur niet volgens deze eisen wordt verzonden, kan dit ertoe leiden dat de factuur niet in behandeling wordt genomen of dat de betalingstermijn wordt verlengd.

Van toepassing zijnde voorwaarden

Op deze opdracht zijn de ARVODI-2014 van toepassing, voor zover daarvan in deze opdrachtverstrekking niet is afgeweken. De toepasselijkheid van (eventuele) algemene en bijzondere voorwaarden van opdrachtnemer is uitgesloten.

De navolgende documenten maken deel uit van deze opdrachtverstrekking:

- a. deze opdrachtbrief
- b. de ARVODI-2014 reeds in bezit van opdrachtnemer
- c. offerteaanvraag van opdrachtgever d.d. 1 september 2016
- d. uw offerte d.d. 30 september 2016

Voor zover deze documenten met elkaar in tegenspraak zijn, gaat het eerder genoemde document boven het later genoemde.

Tussen partijen zijn de volgende afwijkingen afgesproken ten opzichte van de ARVODI-2014:

1. In afwijking van artikel 21.3 wordt de aansprakelijkheid beperkt tot ten hoogste een bedrag van € 1.000.000,-
2. In afwijking van artikel 24 leden 1 en 4 t/m 9 geldt dat het intellectuele eigendomsrecht bij de NEN komt te liggen. Na afkoop door opdrachtgever zorgt NEN voor gratis verstrekking aan derden via de NEN-webshop.

Hoogachtend,
De Minister van Economische Zaken,

5.1.2.e

5.1.2.e

TER ADVISERING EN
TER ONDERTEKENING

Aan de Minister

5.1.2.e

Nationaal Coördinator
Groningen

Auteur

5.1.2.e

nationalcoordinatorgr
oningen.nl

Datum

13 april 2017

Kenmerk

NCG / 17056660

BM: 17034740

nota

Beantwoording Kamervragen over aardbevingsbestendige
bouw in Groningen

Parafenroute

5.1.2.e	NCG	5.1.2.e
13-04-2017	13-04-2017	17-04-2017
WJZ, 5.1.2.e	Regio, 5.1.2.e	
13-04-2017		
BBR		
5.1.2.e		
Mede namens de minister van BZK.		
13-04-2017		

Bijlage(n): 8.

4 brieven
3 sets Kamervragen
1 interne bijlage

Aanleiding

Op 2 en 3 maart zijn in totaal drie sets Kamervragen ingezonden door CDA, PvdA en D66 over aardbevingsbestendige bouw in Groningen en opname van de Nederlandse Praktijk Richtlijn 9998 (NPR) in bouwregelgeving. Bijgaand treft u de beantwoording aan. Ook is, vanwege de complexiteit van het onderwerp, een aanvullende brief opgesteld die parallel met de beantwoording van de Kamervragen kan worden gestuurd.

Advies

U kunt bijgaande informerende brief en drie sets beantwoorde Kamervragen ondertekenen.

Kernpunten

- De Kamervragen hebben betrekking op opname van de Nederlandse Praktijk Richtlijn 9998 (NPR) in bouwregelgeving.
- De brief en twee van de drie sets Kamervragen worden mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties beantwoord. De beantwoording van de Kamervragen is parallel ter akkoord aan de minister van BZK voorgelegd. Hoewel er nog geen definitief akkoord is, is ambtelijk aangegeven dat BZK akkoord is met de tekst en is er vanuit de zijde van BZK aangegeven dat er geen aanvullende vragen verwacht worden van hun minister. Bijgaande beantwoording wordt vooruitlopend hierop aan u voorgelegd vanwege het debat gaswinning op 20 april a.s. en het passeren van de formele 6 weken beantwoordingstermijn op 13 en 14 april 2017 (3 weken regulier en 3 weken na uitstelbericht).
- Op 21 maart jl. heeft een gesprek met u plaatsgevonden over de opname van de NPR in het Bouwbesluit. U heeft aangegeven dat:
 - opname van de NPR voor nieuwbouw in het Bouwbesluit wenselijk is, zodra er een lange termijn oplossing is voor de meerkosten;

Ontvangen BBR

10/4

19/4

Pagina 1 van 3

Nationaal Coördinator
Groningen

Kenmerk
NCG / 17056660

- onderzocht dient te worden of NAM wettelijk verplicht kan worden om de meerkosten te dragen;
 - in verband met de eerder gemaakte afspraken, prioritering en het voorkomen van onnodige versterking uitgezocht moet worden of de NPR in het Bouwbesluit kan worden aangewezen voor specifiek het gebied binnen de 0,1g contour.
- In de bijlage treft u een analyse aan van de mogelijkheden om NAM wettelijk te verplichten de meerkosten van aardbevingsbestendige nieuwbouw te dragen. Het opnemen van (een grondslag voor) de verplichting voor NAM om redelijke meerkosten voor aardbevingsbestendige nieuwbouw te vergoeden is mogelijk een passende specifieke invulling van de al in de Mijnbouwwet vastgelegde zorgplicht van vergunninghouders om schade te voorkomen. Mocht het proces om deze verplichting op te nemen leiden tot een stevig vertrouwenwekkend eigen initiatief van de vergunninghouder dan kan eventueel effectuering van de wettelijke verplichting aangehouden worden. Dat initiatief zou mogelijk ook een acceptabele invulling van de wettelijke zorgplicht kunnen zijn.
- In de voorliggende brief en beantwoording van de Kamervragen geeft u aan dat:
 - De publiekrechtelijke verankering van de NPR voor nieuwbouw via het Bouwbesluit goed past bij de verantwoordelijkheid van de overheid om veilige bouw te borgen. Tegelijkertijd kan mogelijk onduidelijkheid ontstaan over wie verantwoordelijk is voor meerkosten bij nieuwbouw;
 - Zonder aanvullende maatregelen de onwenselijke situatie kan ontstaan dat een initiatiefnemer zelf de meerkosten moet dragen en mogelijk deze kosten zelf moet verhalen op NAM. Deze situatie creëert mogelijk onzekerheid en daarmee een drempel voor nieuwbouw in de regio Groningen. De regio zou hiermee in een nadelige positie worden geplaatst. U vindt dat voorkomen moet worden dat de (redelijke) meerkosten terecht komen bij initiatiefnemers en ook dat de nieuwbouw in Groningen stil komt te liggen;
 - U zo spoedig mogelijk wilt komen tot een lange termijn oplossing voor de vergoeding van de meerkosten en daarom de mogelijkheden van regelgeving verkent om te zorgen dat de redelijke meerkosten toegerekend blijven worden aan NAM. De NPR zal worden aangewezen in de bouwregelgeving, zodra er een lange termijn oplossing voor de meerkosten is.
- Aanvullend wordt in de brief en de beantwoording van de Kamervragen het onderscheid tussen het kerngebied en de rand van het gebied geduid en wordt de veiligheids- en prioriteringsafweging die hier bij de huidige kaders voor de nieuwbouwregeling aan ten grondslag liggen geduid. Aangegeven is dat naarmate de afstand tot het kerngebied toeneemt, de benodigde constructieve maatregelen afnemen.
- De reikwijdte van de NPR is in de brief nog niet beperkt tot de 0,1g PGA contour. Er is meer tijd nodig om dit mogelijk te maken. Zo zal onder andere

Nationaal Coördinator
Groningen

Kenmerk
NCG / 17056660

de NPR aangepast moeten worden voor opname in het Bouwbesluit. U wordt hierover binnenkort in een separate nota nader geïnformeerd.

Toelichting

- De Kamervragen (van 2 en 3 maart jl.) komen voort uit mediaberichtgeving (in eerste instantie in Cobouw, vervolgens opgepikt door o.a. Dagblad van het Noorden) die deels gebaseerd is op een tussen EZ, NCG en BZK afgestemde communicatielijns, waarover DC u op 23 februari jl. heeft geïnformeerd.
- De Nationaal Coördinator Groningen (NCG) heeft op 17 maart jl. aan u en de minister van BZK een brief gestuurd met de stand van zaken over dit dossier waarin ook is aangegeven hoe u uw bevoegdheden in kunt zetten om het mogelijk te maken de NPR op termijn voor nieuwbouw aan te wijzen in bouwregelgeving.
- Om NAM te verplichten de meerkosten van aardbevingsbestendige nieuwbouw te vergoeden zou een bepaling kunnen worden opgenomen in de Mijnbouwwet. Het wetsvoorstel tot wijziging van de Mijnbouwwet (maatregelen in verband met bodembeweging door de gaswinning uit het Groningenveld), waarover recent advies is ontvangen van de Raad van State ligt, zou hiervoor kunnen worden benut. In de bijlage wordt u hierover nader geïnformeerd.

Verplichting aan NAM om meerkosten van aardbevingsbestendige nieuwbouw te dragen

Voor nieuwbouw gelden net als voor bestaande bouw algemene uitgangspunten van het aansprakelijkheidsrecht. Deze komen erop neer dat eigenaren een inspanningsverplichting hebben om schade zoveel mogelijk te voorkomen, en dat de kosten hiervan op NAM kunnen worden verhaald. Deze regels bieden voor eigenaren weinig zekerheid of ze er daadwerkelijk in zullen slagen kosten op NAM te verhalen, omdat het gaat om algemene regels. In de huidige situatie worden meerkosten van aardbevingsbestendige nieuwbouw door NAM vergoed volgens de zgn. 'interim nieuwbouwregeling' van NAM. Deze biedt eigenaren meer zekerheid. Gesprekken met NAM over een nieuwbouwregeling voor de lange termijn verlopen moeizaam. Bovendien is er geen harde verplichting voor eigenaren om nieuwbouw aardbevingsbestendig te maken en kunnen eigenaren er dus ook voor kiezen om dit niet te doen.

Wanneer in de bouwregelgeving de verplichting wordt opgenomen dat nieuwbouw in het aardbevingsgebied aan bepaalde normen moet voldoen, is sprake van een van overheidswege opgelegde verplichting aan de eigenaar. Onzeker is of de kosten van naleving van deze verplichting via het algemene aansprakelijkheidsrecht verhaald zouden kunnen worden. Om eigenaren zekerheid te bieden dat de meerkosten voor aardbevingsbestendigheid van nieuwbouw worden vergoed, ook als sprake is van een verplichting aan eigenaren in de bouwregelgeving, zijn er twee mogelijkheden:

- 1) Een hernieuwde nieuwbouwregeling van NAM voor de lange termijn. Vraag is of dit haalbaar is, en of hierbij voldoende zekerheid kan worden verkregen dat NAM deze regeling niet tussentijds stopzet.
- 2) Een wettelijke verplichting aan NAM om de meerkosten van aardbevingsbestendige nieuwbouw te vergoeden.

Ad 1)

PM NCG (nieuwbouwregeling voor lange termijn lijkt niet te gaan lukken, optie 2 kan wel als drukmiddel worden gebruikt om te proberen dit alsnog te realiseren (voorkeur 5.1.2.e

Ad 2)

Om NAM te verplichten de meerkosten van aardbevingsbestendige nieuwbouw te vergoeden zou een bepaling kunnen worden opgenomen in de Mijnbouwwet. Het wetsvoorstel tot wijziging van de Mijnbouwwet (maatregelen in verband met bodembeweging door de gaswinning uit het Groningenveld), dat voor advies bij de Raad van State ligt, zou hiervoor kunnen worden benut.

Met een aanvulling van dit wetsvoorstel kan in de Mijnbouwwet worden bepaald dat de vergunninghouder voor het Groningenveld (NAM) aan eigenaren de redelijke meerkosten moet vergoeden die voortvloeien uit wettelijke normen met betrekking tot de aardbevingsbestendigheid van nieuwbouw in Groningen. Eventueel zou deze verplichting vervolgens bij ministeriële regeling verder kunnen ingevuld.

Een dergelijke verplichting is erg specifiek om in wetgeving op te nemen (specifiek voor Groningen, specifiek voor nieuwbouw), maar kan worden onderbouwd vanuit de noodzaak om eigenaren zekerheid te geven over de vergoeding van de meerkosten van aardbevingsbestendig bouwen. Anders dan bij versterking van bestaande gebouwen, ligt het voor de hand dat bij nieuwbouw het initiatief voor het nemen van maatregelen bij de eigenaar ligt. Een centrale aanpak waarbij maatregelen breed worden uitgerold is bij nieuwbouw niet goed denkbaar.

Aandachtspunt is dat de reikwijdte van de verplichting om meerkosten te vergoeden, wordt gekoppeld aan de wettelijke bouwnormen. Deze worden vastgesteld in de Regeling Bouwbesluit, door middel van een verwijzing naar NEN-normen. Dit betekent dat de reikwijdte van de betalingsverplichting van NAM grotendeels wordt bepaald zonder betrokkenheid van de Raad van State en het parlement.

NAM zal zich naar verwachting verzetten tegen een wettelijke verplichting.

Gelet op het specifieke karakter van een wettelijke verplichting om meerkosten te vergoeden, kan worden overwogen de Raad van State om advies te vragen over deze aanvulling op het wetsvoorstel. Indien dit wenselijk wordt gevonden, wordt geadviseerd deze aanvulling toe te voegen aan het wetsvoorstel door middel van een nota van wijziging die kort na indiening van het wetsvoorstel aan de Tweede Kamer wordt gestuurd. De Raad van State kan dan specifiek over die nota van wijziging gevraagd worden te adviseren. Indien wordt afgezien van advisering door de Raad van State, kan de aanvulling al in het wetsvoorstel worden verwerkt voor indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer.

2017Z03452

Vragen van de leden Albert de Vries, Van Dekken en Jan Vos (allen PvdA) aan de minister van Economische Zaken over het bericht 'Bouwregels Stad genegeerd' (ingezonden 2 maart 2017)

1

Kent u het bericht 'bouwregels Stad genegeerd' van 28 februari uit het Dagblad van het Noorden?
1)

2

Is het waar dat bouwbedrijf Rottinghuis geen wijzigingen heeft doorgevoerd bij het ontwerp om het nieuwe complex aardbevingsbestendig te bouwen? Hoeveel vergelijkbare casussen zijn u bekend?

3

Deelt u de mening dat aardbevingsbestendig bouwen zo snel als mogelijk de norm moet worden? Bent u bereid hier ook financiering voor vrij te maken?

4

Herkent u zich in het beeld dat er veel onduidelijk is omtrent de nieuwbouwregeling in het aardbevingsgebied en dat "het elke keer volstrekt onduidelijk is wat je van de NAM krijgt, terwijl de meerkosten oplopen tot wel twintig procent"? Bent u bereid op zeer korte termijn de NAM te bewegen ruimhartig uitvoering te geven aan de nieuwbouwregeling?

5

Waarom zijn de nieuwe regels voor aardbevingsbestendig bouwen nog steeds niet opgenomen in het Bouwbesluit? Bent u – na uw toezegging in 2015 – nu echt voornemens het Bouwbesluit zo snel als mogelijk te wijzigen zodat de aardbevingsnorm in het Bouwbesluit wordt vastgesteld?

1) <http://www.dvhn.nl/groningen/Bouwregels-Stad-genegeerd-22031327.html>

2017Z03448

Vragen van de leden Ronnes en Agnes Mulder (beiden CDA) aan de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Economische Zaken over het bericht dat aardbevingsbestendig bouwen niet hoeft in Groningen (ingezonden 2 maart 2017)

1

Bent u bekend met het bericht inzake het aardbevingsbestendig bouwen in Groningen? 1)

2

Hoe waardeert u, gelet op het feit dat de dreiging van aardbevingen niet is weggenomen, het feit dat bouwbedrijven in Groningen niet aardbevingsbestendig bouwen?

3

Klopt het dat er meer bouwbedrijven zijn die bewust niet aardbevingsbestendig bouwen? Zo ja, om hoeveel bedrijven en gebouwen gaat het en wat zijn de motieven van deze bouwbedrijven?

4

Bent u van mening, nu algemeen bekend is dat er een risico op aardbevingen in Groningen blijft bestaan, dat bouwbedrijven ook hun verantwoordelijkheid moeten nemen en aardbevingsbestendig moeten bouwen?

5

Kunt u toelichten waarom u in december 2015 de NPR 9998 zo snel mogelijk wilde aanwijzen in de ministeriële regeling "Regeling Bouwbesluit" en daar later alsnog vanaf heeft gezien?

6

Kunt u uw uitspraak "het verankeren van de NPR in bouwregelgeving betekent dat eigenaren zelf verplicht zijn hun nieuwbouwwoning aan de NPR te laten voldoen. Het is niet uitgesloten dat ook op grond van het aansprakelijkheidsrecht de NAM voor de redelijke meerkosten kan worden aangesproken, maar dit is ongewis" toelichten?

7

Is het mogelijk de NPR 9998 verplicht te maken voor nieuwbouw zodat verplicht aardbevingsbestendig gebouwd moet worden, met daarbij een vergoeding van NAM voor de redelijke meerkosten? Zo nee, waarom niet?

8

Bent u ervan op de hoogte dat er veel onvrede heerst onder met name woningcorporaties over de redelijke meerkostenregeling? Bent u bereid bemiddelend op te treden zodat woningcorporaties niet meer per project moeten onderhandelen met de NAM?

9

Is het mogelijk om de onzekerheden van de NPR 9998 voldoende weg te nemen, zodat deze in het Bouwbesluit opgenomen kan worden? Zo ja, is dat wenselijk en op welke termijn?

1) <http://www.cobouw.nl/kamp-aardbevingsbestendig-bouwen-hoeft-niet>

2) Nederlandse Praktijk Richtlijn 9998:2015 nl

3) Kamerstuk 33529, nr.12

2017Z03487

Vragen van het lid Van Veldhoven (D66) aan de ministers van Economische Zaken en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de berichtgeving dat in Groningen nog steeds niet aardbevingsbestendig wordt gebouwd (ingezonden 3 maart 2017)

1

Bent u bekend met het bericht 'Kamp: aardbevingsbestendig bouwen hoeft niet' in Cobouw 28 februari en 'waarom er nog altijd geen aardbevingsnorm in Bouwbesluit staat?' in Cobouw 1 maart?

2

Deelt u de mening dat alle bewoners van Groningen veilig moeten kunnen wonen? Wat vindt u ervan dat er nog steeds huizen en andere gebouwen in Groningen worden gebouwd zonder dat zij voldoen aan de aardbevingsnormen?

3

Hoe kan het dat de Nationale Praktijk Richtlijn (NPR) nog steeds niet opgenomen is in het Bouwbesluit waardoor de normen ook wettelijk afdwingbaar zijn? Bent u van plan om dat alsnog te doen? Zo ja, per wanneer? Zo nee, hoe waarborgt u dan dat nieuwe huizen en gebouwen in Groningen veilig zijn?

4

Klopt de uitspraak van de Nationaal Coördinator Groningen, de heer Alders, dat de NPR nog steeds niet wettelijk verankerd is omdat initiatiefnemers van bouwprojecten dan risico lopen dat ze de hogere bouwkosten niet meer kunnen verhalen op de NAM? Waarom wordt dit boven de veiligheid van de nieuwe bewoners van de woningen gesteld? En wat doet u eraan om ervoor te zorgen dat de meerkostenregeling wél zorgt voor een goede verevening van de extra kosten van aardbevingsbestendig bouwen?

5

Hoeveel woningen en andere gebouwen zijn sinds het bestaan van de NPR gebouwd zonder gebruik te maken van de normen voor aardbevingsbestendig bouwen? Bij wie ligt de aansprakelijkheid mocht er wat met een van deze panden ten gevolge van aardbevingen gebeuren?